

การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจ :
กรณีศึกษาศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

สุพจน์ มีแสง

ภาคินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ 2548

**An Assessment of the Operation Performance of a Business Enterprise :
A Case Study of the DPU Food Center**

SUPOJ MEESAENG

**A Term Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics
Graduate School, Dhurakij Pundit University**

2005

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบพระคุณผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่พิจารณาอนุมัติให้ทุนการศึกษาครั้งนี้ และขอกราบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ วิชาสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สละเวลาช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไข ภาคนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณฝ่ายการเงินและการบัญชี , สำนักผู้ตรวจสอบภายใน ที่ช่วยให้ข้อมูลทางการบัญชี และ คุณปณิดา ประจักษ์จิตร และ คุณวาสนา เกิดโกลา ฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ช่วยรวบรวมข้อมูลและจัดพิมพ์ภาคนิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงขอขอบคุณ คุณณีนิงนิจ ขยันตรวจ

อนึ่งหากภาคนิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ ผู้เขียนขออุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนข้อผิดพลาด ข้อบกพร่องต่างๆผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สุพจน์ มีแสง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ท
บทที่	
1. บทนำ	1
ปัญหาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
วิธีการศึกษา	3
สมมติฐานของการศึกษา	4
นิยามศัพท์ของการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
องค์กรธุรกิจ	6
รายรับการผลิต	8
ต้นทุนการผลิต	11
กำไร.....	20
กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ รายรับ ต้นทุน กำไรขาดทุน	26
3. ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	35
ประวัติมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	35
ความเป็นมาของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	37
การดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์	47
ด้านรายรับรวม.....	47
ด้านต้นทุนรวม.....	60
ด้านกำไร.....	81
ต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน.....	94
กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์สุทธิ	95
5. สรุปและข้อเสนอแนะ ...	96
ข้อสรุปผลการศึกษา	97
ข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก	105
ประวัติผู้เขียน	113

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. แสดงความสัมพันธ์ TR , AR , MR กรณีราคาสินค้าคงที่.....	9
2. แสดงความสัมพันธ์ TR , AR , MR กรณีราคาสินค้าเปลี่ยนแปลง.....	10
3. แสดงค่าเช่าสถานที่ของประกอบการภายนอกในช่วงสัญญาเช่า ครั้งที่ 1	38
4. แสดงค่าเช่าสถานที่ของผู้ประกอบการภายนอกในช่วงสัญญาเช่า ครั้งที่ 2.....	39
5. แสดงอัตราค่าเช่าBoothและค่าสาธารณูปโภคร้านค้าย่อย.....	44
6. แสดงรายได้ค่าเช่าBoothขายอาหาร ปี พ.ศ. 2545-2546.....	48
7. แสดงรายได้ค่าเช่าBoothขายอาหาร ปี พ.ศ. 2546-2547... ..	49
8. แสดงรายได้ทั้งหมด.รายได้เฉลี่ย ค่าเช่าBoothขายอาหาร ในระยะเวลา 2 ปี..	50
9. แสดงรายค่าสาธารณูปโภค ปี พ.ศ. 2545-2547.....	52
10. แสดงรายรับงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2547.....	53
11. แสดงรายรับงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2547.....	54
12. แสดงรายรับงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี.....	54
13. แสดงรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2545-2546.....	55
14. แสดงรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2546-2547.....	56
15. แสดงรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะ 2 ปี.....	56
16. แสดงรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปี พ.ศ. 2545-2546.....	57
17. แสดงรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปี พ.ศ. 2546-2547.....	58
18. แสดงรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในระยะเวลา 2 ปี.....	58
19. แสดงรายการค่าใช้จ่ายที่แจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2546	61
20. แสดงต้นทุนแจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

21. แสดงค่าใช้จ่ายที่แจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	62
22. แสดงต้นทุนแจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	62
23. แสดงต้นทุนแจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี.....	63
24. แสดงค่าใช้จ่ายไม่แจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2546.....	65
25. แสดงต้นทุนไม่แจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2546.....	66
26. แสดงค่าใช้จ่ายไม่แจ้งชดงานบริหารงานร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	67
27. แสดงต้นทุนไม่แจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	68
28. แสดงต้นทุนไม่แจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี.....	68
29. แสดงต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2546.....	69
30. แสดงต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	70
31. แสดงต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี.....	70
32. แสดงค่าใช้จ่ายที่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2545-2546.....	72
33. แสดงต้นทุนแจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2545-2546.....	72
34. แสดงค่าใช้จ่ายที่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2546-2547.....	73
35. แสดงต้นทุนแจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2546-2547.....	73
36. แสดงต้นทุนแจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี.....	74
37. แสดงค่าใช้จ่ายที่ไม่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2545-2546.....	75
38. แสดงต้นทุนไม่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2545-2546.....	75
39. แสดงต้นทุนไม่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี.....	75
40. แสดงต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2545-2546.....	76
41. แสดงต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2546-2547.....	77
42. แสดงต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี.....	77
43. แสดงต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปี พ.ศ. 2545-2546.....	78
44. แสดงต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปี พ.ศ. 2546-2547.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

45. แสดงต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในระยะ 2 ปี.....	79
46. แสดงกำไรทางบัญชีงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2546.....	81
47. แสดงกำไรทางบัญชีงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	82
48. แสดงกำไรทางบัญชีงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี.....	82
49. แสดงกำไรทางเศรษฐศาสตร์งานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2546.....	83
50. แสดงกำไรทางเศรษฐศาสตร์งานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	84
51. แสดงกำไรทางเศรษฐศาสตร์งานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะ 2 ปี.....	84
52. แสดงกำไรทางบัญชีงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2545-2546.....	85
53. แสดงกำไรทางบัญชีงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2546-2547.....	86
54. แสดงกำไรทางบัญชีงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี.....	86
55. แสดงกำไรทางเศรษฐศาสตร์งานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2545-2546.....	87
56. แสดงกำไรทางเศรษฐศาสตร์งานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ. 2546-2547.....	88
57. แสดงกำไรทางเศรษฐศาสตร์งานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี.....	88
58. แสดงกำไรรวมทางบัญชีของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปี พ.ศ. 2545-2546.....	89
59. แสดงกำไรรวมทางบัญชีของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปี พ.ศ. 2546-2547.....	90
60. แสดงกำไรรวมทางบัญชีของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในระยะเวลา 2 ปี.....	90
61. แสดงกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปี พ.ศ. 2545-2546.....	91
62. แสดงกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปี พ.ศ. 2546-2547.....	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

63. แสดงกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในระยะเวลา 2 ปี.....	92
64. แสดงต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน ในระยะเวลา 2 ปี.....	94
65. แสดงกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์สุทธิในระยะเวลา 2 ปี.....	95
66. แสดงอัตราค่าเช่าBoothขายอาหารงานบริหารร้านค้าย่อย.....	106
67. แสดงการคำนวณต้นทุนค่าเสียโอกาสนำเงินมาลงทุนเริ่มแรก งานบริหารร้านค้าย่อย.....	107
68. แสดงการคำนวณค่าสาธารณูปโภคที่ไม่ได้บันทึกบัญชีรายจ่าย งานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2545-2546.....	108
69. แสดงการคำนวณค่าสาธารณูปโภคที่ไม่ได้บันทึกบัญชีรายจ่าย งานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ. 2546-2547.....	108
70. แสดงการคำนวณค่าสาธารณูปโภคที่ไม่ได้บันทึกบัญชีรายจ่าย งานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี	109
71. แสดงการคำนวณค่าไฟฟ้าบริเวณที่นั่งรับประทานอาหารส่วนกลาง งานบริหารร้านค้าย่อย	110
72. แสดงการคำนวณค่าเสื่อมราคาเครื่อง อุปกรณ์งานบริหารร้านค้าย่อย	112

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

1. แสดง TR, AR, MR ในกรณีราคาคงที่.....	8
2. แสดง TR, AR, MR ในกรณีราคาคงที่.....	9
3. แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง TC, VC, FC ในการผลิตระยะสั้น.....	15
4. แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง MC, AC, AVC, AFC ในการผลิตระยะสั้น.....	16
5. แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง SAC, SMC, LMC, LAC ในการผลิตระยะยาว....	17
6. แสดงกำไร ขาดทุน ในการผลิตระยะสั้น.....	22
7. แสดงกำไร ขาดทุน ในการผลิตระยะยาว.....	23

หัวข้อภาคนิพนธ์ การประเมินผลงานดำเนินการขององค์กรธุรกิจ :

กรณีศึกษาศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ชื่อนักศึกษา สุพจน์ มีแสง

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประดิษฐ์ ชาติสมบัติ

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

ปีการศึกษา ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จัดตั้งเพื่อเป็นสวัสดิการ และเพื่ออำนวยความสะดวก ในการจำหน่ายอาหาร และน้ำดื่ม ในราคาที่เหมาะสม ให้กับนักศึกษาและบุคลากรของ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และในขณะเดียวกันให้มีรายรับรวมจากการดำเนินงานสามารถเลี้ยง ตัวเองได้ โดยที่ในระยะเวลา 6 ปีแรก ระหว่างปี พ.ศ.2539 - 2545 ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยฯ ได้ใช้วิธีดำเนินงานโดยให้ผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ ต่อมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2545 - ปัจจุบัน ได้เปลี่ยนวิธีดำเนินงานมาให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ

การศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบ รายรับรวม(Total Revenues), ต้นทุนรวม(Total Cost) กำไรทางบัญชี(Accounting Profit) และ กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) รวมถึงต้นทุนค่าเสียโอกาส(Opportunity Cost) จากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อรับทราบผลของการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งมีหน่วยงานภายใน เป็น ผู้บริหารจัดการ

จากการศึกษาพบว่าในระยะเวลา 2 ปี ระหว่างปี พ.ศ 2545-2547 ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตฯ เข้าบริหารจัดการงานบริหารร้านค้าย่อย และงานจำหน่ายน้ำดื่ม มีผลการดำเนินงานด้าน รายรับรวม (Total Revenues) เป็นเงิน 13.90 ล้านบาท ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Total Economic Cost) เป็นเงิน 11.19 ล้านบาท และมี กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Total Economic Profit) เป็นเงิน 2.71 ล้านบาท

กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ ที่ได้รับนั้น สูงกว่า ค่าเช่าสถานที่ เป็นเงิน 1.22 ล้านบาท ซึ่งเป็น ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ที่เคยได้รับจากวิธีดำเนินงานโดยผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยฯ โดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ สามารถสร้างรายรับรวม (Total Revenues) มากกว่าต้นทุนรวม (Total Cost) ทั้งที่เป็นต้นทุนชัดเจน(Explicit Cost) และต้นทุนไม่แจ้งชัด(Implicit Cost)

ผลจากการศึกษานี้เสนอว่า การบริหารจัดการศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยฯ จึงควรดำเนินการโดยหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

DPU

Term Paper Title An Assessment of the Operation Performance of a Business
Enterprise: A Case Study of the DPU Food Center

Name Supoj Meesaeng

Term Paper Advisor Associate Prof. Dr.Pradit Charsombut

Department Economics

Academic Year 2004

ABSTRACT

Dhurakij Pundit Food Center which would be later called DPU Food Centre was established as part of the welfare for the students and university staffs. It's aim is to provide food and drinks at economical price while at the same time gaining enough revenues to be able to sustain itself. In the first 6 years that is between 1996 – 2002, DPU Food Center management was sub contracted to outsider. From 2002 up to the present, the university cancelled the contract and started using internal control.

The Objective of this study is to run comparison analysis among total revenues, total cost, accounting profit and economic profit including opportunity cost occurred from the management change to gain view of DPU Food Center operations results under the new management

It was found that 2 years after the university took over the management of food and drinks stalls (2002-2004) , the total revenues became 13.9 million baht , total economic cost 11.19 million baht to make total economic profit 2.71 million baht.

The total economic profit received is higher than space rental cost 1.22 million baht which is the opportunity cost received from outside sub – contractor. This means that

the operation of DPU Food Centre under the university management can establish more total revenues than the total cost either the explicit cost and the implicit cost.

The results of this study suggests the operation of DPU Food Center under the university management should be continued

DPU

บทที่ 1

บทนำ

1. ปัญหาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งของประเทศไทย เริ่มก่อตั้งเป็นวิทยาลัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 ซึ่งเดิมตั้งอยู่ที่ริมคลองประปา ถนนพระราม 6 สามเสน กรุงเทพมหานคร โดยเปิดสอนในระดับอนุปริญญาในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 ได้ย้ายมาตั้งที่ริมคลองประปา ถนนประชาชื่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร และได้ยกระดับเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2527

ในปัจจุบันปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตได้เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท ซึ่งในระดับปริญญาตรีเปิดสอนทั้งหมด 9 คณะ 34 สาขาวิชา มีนักศึกษาจำนวน 14,900 คน ส่วนในระดับปริญญาโท เปิดสอนทั้งหมด 10 สาขาวิชา มีนักศึกษาจำนวน 1,859 คน รวมทั้งหมดมีนักศึกษาเป็นจำนวน 16,759 คน

นอกจากการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน การวิจัยและส่งเสริมเผยแพร่วิชาการแล้วมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยังจัดสวัสดิการแก่นักศึกษาและบุคคลากรของมหาวิทยาลัยในรูปแบบต่างๆ โดยที่การจัดให้มีศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการอาหารและน้ำดื่ม แก่นักศึกษาและบุคคลากรเป็นสวัสดิการอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีพื้นที่ 1,575 ตารางเมตร แยกเป็นพื้นที่ขายอาหารของร้านค้าย่อย 245 ตารางเมตร และพื้นที่รับประทานอาหาร 1,075 ตารางเมตร ที่เหลือ 255 ตารางเมตร เป็นพื้นที่อื่นๆ เช่น ห้องน้ำ ห้องทำงาน , ห้องล้างจาน เป็นต้น โดยตั้งอยู่ชั้นล่างของอาคารศูนย์อาหาร ซึ่งเป็นอาคารโล่งสูง 1¹/₂

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เปิดให้บริการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2539 โดยในระยะ 6 ปีแรก (ปี พ.ศ. 2539-2545) มีวิธีดำเนินงานโดยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ให้ผู้ประกอบการภายนอกเช่าสถานที่ชั้นล่าง เพื่อบริหารจัดการร้านค้าย่อยและจำหน่ายน้ำดื่ม

ให้กับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัย โดยที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีรายรับในรูปค่าเช่าสถานที่จากผู้ประกอบการภายนอกข้างต้น

ปรากฏว่าในบริหารจัดการของผู้ประกอบการภายนอก มีเสียงบ่นถึงความไม่พอใจใน ด้านความสะอาดของสถานที่และความไม่พอเพียงของภาชนะใส่อาหาร ซึ่งรายละเอียดเรื่องนี้จะ นำมากล่าวอีกครั้งในบทที่ 3 ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2545 เมื่อผู้ประกอบการภายนอกข้างต้น ได้ หมดสัญญาเช่าลง ทางผู้บริหารของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้มีมติให้เปลี่ยนแปลงวิธี ดำเนินงานศูนย์อาหารจากผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ มาเป็นให้หน่วยงานภายใน เป็นผู้บริหารจัดการ โดยมีหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU มีหน้าที่รับผิดชอบ งานบริหารร้านค้าย่อย กับ หน่วยงานร้านน้ำ DPU มีหน้าที่รับผิดชอบ งานจำหน่ายน้ำดื่ม

อย่างไรก็ดีในการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยให้หน่วยงาน ภายในเป็นผู้บริหารจัดการนั้น นอกจากจะสูญเสียรายรับในรูปค่าเช่าสถานที่จากผู้ประกอบการ ภายนอกแล้ว ในการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จะต้องมีการลงทุนหลาย ด้าน ซึ่งได้แก่ มีการลงทุนปรับปรุงสถานที่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงมีการใช้ทรัพยากร ของมหาวิทยาลัยทั้งด้านกำลังคนและเงินทุนเพิ่มขึ้นอีก และที่สำคัญยังไม่ได้แยกระบบบัญชี ออกมาโดยเฉพาะ ทำให้มีค่าใช้จ่ายบางอย่าง เป็นค่าใช้จ่ายที่แอบแฝงอยู่ในค่าใช้จ่ายรวมของ หน่วยงานภายในอื่นๆ และมีค่าใช้จ่ายบางรายการ ไม่มีการแยกออกมาอย่างชัดเจน ด้วยเหตุผล ดังกล่าว จึงมีประเด็นคำถามว่า

1. ต้นทุนรวม (Total Cost) ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ที่แท้จริงจะทำการประมาณการได้อย่างไร และมีจำนวนเท่าใด
2. รายรับรวม (Total Revenues) ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต มีจำนวนเท่าใด และมีพอเพียงกับต้นทุนรวม (Total Cost) หรือไม่
3. รายรับรวม (Total Revenues) ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต เมื่อเทียบกับต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) จากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน จะคุ้มค่าหรือไม่ เพียงใด

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาต้นทุนรวม (Total Cost) และรายรับรวม (Total Revenues) ในการ ดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกำไรทางบัญชี (Accounting Profit) และกำไรทาง

เศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

3. เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนที่ได้รับกับต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ในการที่เปลี่ยนวิธีดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

3. ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ซึ่งอยู่ชั้นล่างเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาประเมินโครงการอาคารศูนย์อาหารทั้งโครงการ

2. ศึกษาประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เฉพาะวิธีดำเนินงานโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ

3. ศึกษาารายรับรวม (Total Revenues) และ ต้นทุนรวม (Total Cost) ทั้งที่เป็นต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost) และต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost) โดยจำแนกเป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) และต้นทุนผันแปร (Variable Cost) ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

4. ระยะเวลาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 จนถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2547

4. วิธีการศึกษา

วิธีการวิเคราะห์

1. คำนวณหาต้นทุนรวม (Total Cost) ทั้งที่เป็นต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost) และต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost) ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยจำแนกเป็นต้นทุนของงานบริหารร้านค้าย่อย และต้นทุนของงานจำหน่ายน้ำดื่ม

2. คำนวณหารายรับรวม (TR) และ รายรับเฉลี่ย (AR) ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยจำแนกเป็นต้นทุนของงานบริหารร้านค้าย่อย และต้นทุนของงานจำหน่ายน้ำดื่ม

3. เปรียบเทียบรายรับรวม (Total Revenues) และต้นทุนรวม (Total Cost) เพื่อหากำไรทางกำไรบัญชี (Accounting Profit) และกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit)

4. เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของรายรับรวม (Total Revenues : TR) , ต้นทุนรวม (Total Cost : TC) , รายรับเฉลี่ย (Average Revenues : AR) , ต้นทุนเฉลี่ย (Average Cost : AC) ของปี พ.ศ. 2546 กับปี พ.ศ. 2547

ข้อมูลและแหล่งของข้อมูล

ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากฝ่ายการเงินและการบัญชี ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

5. สมมติฐานของการศึกษา

วิธีดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ มีผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit)

6. นิยามศัพท์ของการศึกษา

- **ต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost)**

ในที่นี้หมายถึง รายการค่าใช้จ่ายที่ใช้ดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่มีการบันทึกบัญชีแยกรายการค่าใช้จ่ายออกมาอย่างชัดเจน ว่าเป็นของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU หรือ หน่วยงานร้านน้ำ DPU

- **ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)**

ในที่นี้หมายถึง รายการค่าใช้จ่ายที่ใช้ดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ไม่ได้มีการบันทึกบัญชีหรือไม่ได้แยกบันทึกบัญชีรายการค่าใช้จ่ายออกมาอย่างชัดเจน ว่าเป็นของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU หรือ หน่วยงานร้านน้ำ DPU รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายรวมแอบแฝงอยู่ในค่าใช้จ่ายส่วนกลางอื่นๆ

- **ต้นทุนคงที่ งานบริหารร้านค้าย่อย**

ในที่นี้หมายถึง ค่าใช้จ่ายดำเนินงานบริหารร้านค้าย่อย ของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU ที่เกิดขึ้น โดยไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนร้านค้าย่อย ที่เปิดขายอาหาร

- **ต้นทุนผันแปร งานบริหารร้านค้าย่อย**

ในที่นี้หมายถึง ค่าใช้จ่ายดำเนินงานบริหารร้านค้าย่อย ของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU ที่เกิดขึ้น โดยมีความสัมพันธ์กับจำนวนร้านค้าย่อย ที่เปิดขายอาหาร

- **ต้นทุนคงที่ งานจำหน่ายน้ำดื่ม**

ในที่นี้หมายถึง ค่าใช้จ่ายดำเนินงานจำหน่ายน้ำดื่ม ของหน่วยงานร้านน้ำ DPU ที่เกิดขึ้น โดยไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนสินค้าที่ขาย

- **ต้นทุนผันแปร งานจำหน่ายน้ำดื่ม**

ในที่นี้หมายถึง ค่าใช้จ่ายดำเนินงานจำหน่ายน้ำดื่ม ของหน่วยงานร้านน้ำ DPU ที่

เกิดขึ้น โดยไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนสินค้าที่ขาย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การศึกษาจะทำให้ทราบผลประกอบการของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตด้วยวิธีวิธีดำเนินงานโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ
2. ผลที่ได้จากการศึกษาจะนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายบริหารจัดการศูนย์อาหารของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

DPU

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. องค์กรธุรกิจ (Business Firm)

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นองค์กรธุรกิจประเภทหนึ่ง ที่ดำเนินงานจัดให้เช่าพื้นที่ขายอาหารพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เช่าร้านค้าย่อย เพื่อจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม แก่นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ดังนั้นศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นองค์กรธุรกิจประเภทหนึ่ง ที่มุ่งหวังผลตอบแทนจากการดำเนินงานทางธุรกิจ และในขณะเดียวกันก็มีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดสวัสดิการให้กับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยด้วย

1.1 ความหมายขององค์กรธุรกิจ¹

องค์กรธุรกิจเป็นหน่วยเศรษฐกิจหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ ทำหน้าที่เคลื่อนย้ายทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีค่าสูงขึ้น โดยผ่านกระบวนการผลิต การให้บริการ การจัดจำหน่ายแก่ผู้บริโภคสุดท้าย หรือผู้ผลิตที่นำไปใช้ผลิตสินค้าต่อ องค์กรธุรกิจจะทำหน้าที่สร้างค่าให้แก่สินค้าและบริการให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ โดยใช้ต้นทุนทรัพยากรและการเคลื่อนย้ายภายในองค์กรต่ำสุด ดังนั้นองค์กรธุรกิจจะต้องมีระบบการจัดการทรัพยากรภายในองค์กรและสมรรถภาพทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และหากองค์กรธุรกิจใช้ผลกำไรเป็นดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน จะต้องระมัดระวังการใช้ผลกำไรทางบัญชี (Accounting Profit) อาจไม่สอดคล้องกับการสร้างค่าภายในองค์กร ควรจะใช้ผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) เป็นดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน

¹ สรยุทธ มีนะพันธ์. เศรษฐศาสตร์การจัดการองค์กรธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : สแตรทโทโนมิกส์, 2546

1.2 จุดมุ่งหมายขององค์กรธุรกิจ²

จุดมุ่งหมายขององค์กรธุรกิจ ต่างๆ อาจมีจุดมุ่งหมายประการหนึ่งประการใด หรือ

หลายประการประกอบกัน ดังนี้

1. แสวงหากำไรสูงสุด

องค์กรธุรกิจส่วนใหญ่มุ่งผลิตสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการ ของผู้บริโภค เพื่อให้ได้รับกำไรสูงสุด(Maximize profit) เสมอ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจและอุตสาหกรรมประเภทใด

2. แสวงหารายรับจากการขายสูงสุด

องค์กรธุรกิจอาจมีจุดมุ่งหมายที่จะพยายามแสวงหารายรับรวม จากการขายสูงสุด จะต้องผลิตมากจนกระทั่งหน่วยสุดท้ายไม่อาจทำรายรับให้เพิ่มขึ้นได้อีก ซึ่งไม่ใช่ระดับการผลิตที่ทำให้กำไรรวมสูงสุด เพราะ ณ ระดับการผลิตที่ทำให้กำไรรวมสูงสุดนั้น ผู้ผลิตจะหยุดผลิตเมื่อต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการผลิตสินค้าหน่วยสุดท้ายเท่ากับรายรับที่จะได้รับเพิ่มขึ้นจากการขายสินค้าหน่วยสุดท้ายนั้น

3. แสวงหาส่วนแบ่งตลาดสูงสุด

องค์กรธุรกิจอาจมีจุดมุ่งหมาย ที่จะทำให้ผลผลิตของตนเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับได้ครอบครองผู้บริโภคส่วนใหญ่ในตลาด เพราะการเป็นผู้ที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด จะทำให้สินค้าขององค์กรธุรกิจนั้นมีอิทธิพลเหนือสินค้าของผู้ผลิตอื่น ๆ และในระยะยาวอาจทำให้เป็นผู้มีอำนาจในการกำหนดราคาและเป็นผู้นำดำเนินนโยบายในการผลิตสินค้า

4. แสวงหาอัตราการเจริญเติบโตสูงสุด

หากจุดมุ่งหมายขององค์กรธุรกิจเพื่อการเจริญเติบโตสูงสุด อาจยอมสละกำไรจากกิจการส่วนหนึ่งเพื่อการขยายกิจการหรืออาจกู้ยืมเงินมาเพื่อการลงทุนให้เสียต้นทุนต่ำสุด หรือระดับการผลิตที่ทำให้กำไรสูงสุด แต่จะคำนึงมากขึ้นเกี่ยวกับการขยายตัวของกิจการ การขยายสินทรัพย์ประเภททุนให้ก้าวหน้าและทันสมัย การขยายตลาดและขยายลูกค้าให้สินค้าของตนเป็นที่นิยมแพร่หลาย

² ปรีดา นาคเนาวิทิม เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541

โดยปกติองค์กรธุรกิจส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อมุ่งหวังกำไรสูงสุด (Profit Maximization) และจากภายใต้ข้อสมมุติดังกล่าว ทำให้สามารถหากำไรขององค์กรธุรกิจ ได้จากรายรับรวม (Total Revenues) จากการขายสินค้าและบริการ หักด้วย ต้นทุนรวม (Total Cost) จากการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$\pi = TR - TC$$

โดยที่ π = กำไร (Profit) จากการผลิตสินค้าและบริการ

TR = รายรับรวม (Total Revenues) จากการขายสินค้าและบริการ

TC = ต้นทุนรวม (Total Cost) จากการผลิตสินค้าและบริการ

2. รายรับจากการผลิต (Revenues) ³

รายรับรวม (Total Revenues) ขององค์กรธุรกิจเกิดจากการขายสินค้าและบริการ ดังนั้น รายรับรวมขององค์กรธุรกิจในระยะเวลาหนึ่งๆ จะขึ้นอยู่กับปริมาณ (Q) และราคา (P) ของสินค้าและบริการที่ขายได้ ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$TR_t = Q_t * P_t$$

โดยที่ Q = ปริมาณสินค้าและบริการที่ขายได้

P = ราคาสินค้าและบริการ

t = เวลา

และจากรายรับรวมขององค์กรธุรกิจ สามารถคำนวณหารายรับเฉลี่ยและรายรับเพิ่มจากการขายสินค้าและบริการได้ กล่าวคือ

³ วรณี จิเจริญ. เศรษฐศาสตร์จุลภาค 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543

● รายรับเฉลี่ย (Average Revenue : AR)

หมายถึง รายรับเฉลี่ยต่อหน่วยของสินค้า ซึ่งหาได้จากการหารายรับรวมหารด้วยจำนวนสินค้าที่ขายได้

$$AR = TR / Q$$

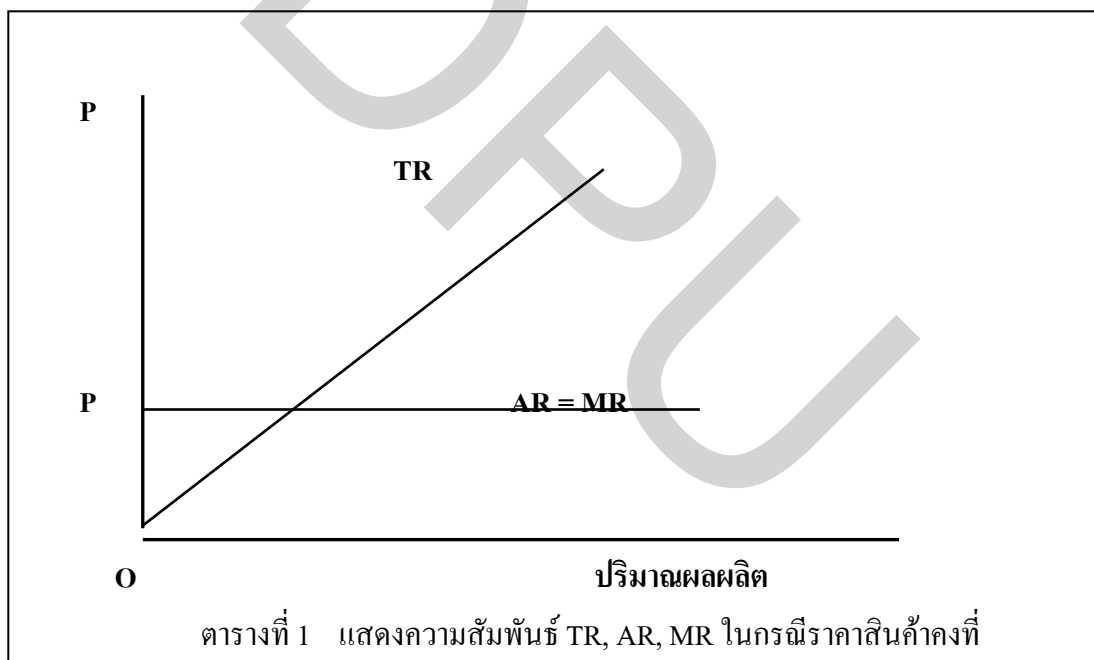
- **รายรับเพิ่ม (Marginal Revenue : MR)**

หมายถึง รายรับรวมที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อขายสินค้าได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ซึ่งหาได้จากส่วนเปลี่ยนแปลงของรายรับรวมหารด้วยส่วนเปลี่ยนแปลงของจำนวนสินค้าที่ขายได้

$$MR = \Delta TR / Q$$

ซึ่งในระดับราคาตลาดที่คงที่ รายรับรวมขององค์กรธุรกิจจะขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของปริมาณการผลิต ดังแสดงในภาพที่ 1 และตารางที่ 2 จะเห็นว่า รายรับรวม(TR)จะเพิ่มขึ้นเมื่อขายสินค้ามากขึ้น แต่รายรับเฉลี่ย (AR) กับรายรับเพิ่ม (MR) จะมีค่าเท่ากันและมีค่าเท่ากับราคาสินค้า (P) เสมอ

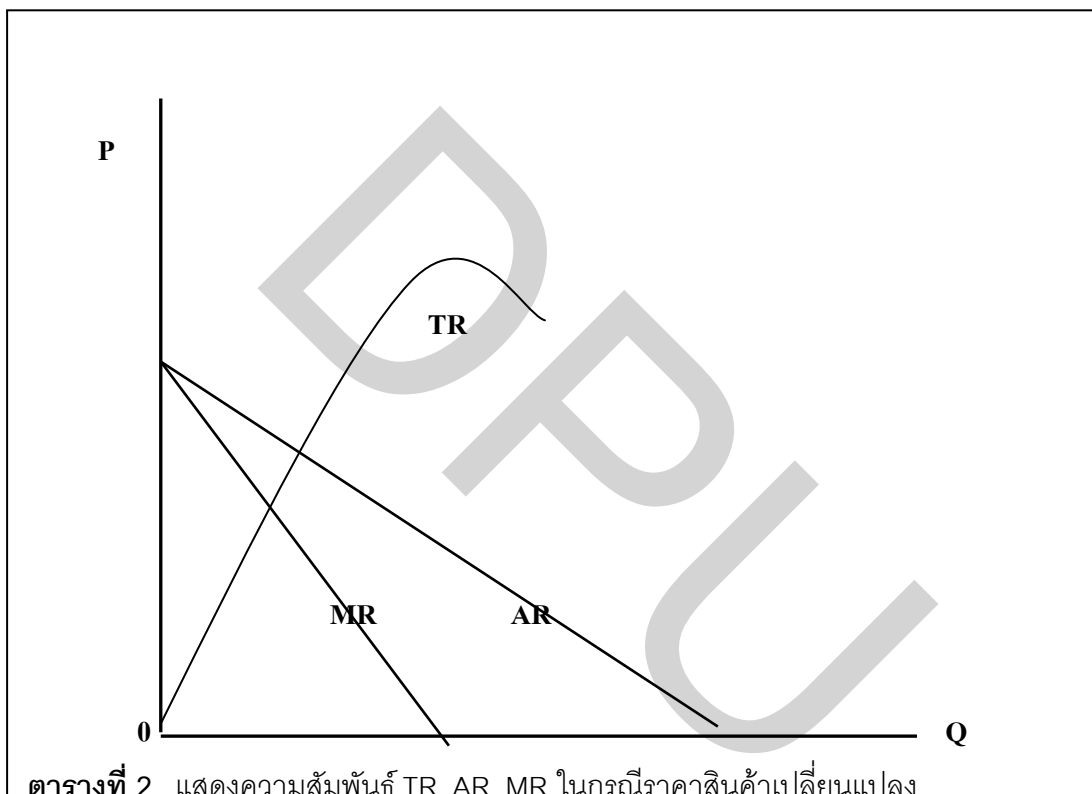
ภาพที่ 1 แสดง TR, AR, MR ในกรณีราคาคงที่

ราคา (P)	ปริมาณ (Q)	รายรับรวม (TR)	รายรับเฉลี่ย (AR)	รายรับเพิ่ม (MR)
5	1	5	5	5
5	2	10	5	5
5	3	15	5	5
5	4	20	5	5
5	5	25	5	5

แต่อย่างไรก็ดี หากจะต้องลดราคา เพื่อให้มีปริมาณการขายเพิ่มขึ้น รายรับรวมขององค์กรธุรกิจ ดังแสดงในภาพที่ 2 และตารางที่ 2 เมื่อราคาสินค้าเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ปริมาณสินค้าที่ผู้ซื้อ หรือปริมาณขายก็เปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาสินค้า ซึ่งส่งผลทำให้รายรับของผู้ขายเปลี่ยนแปลงไป โดยที่เมื่อ รายรับเพิ่ม (MR) จะเท่ากับศูนย์ รายรับรวม (TR) จะสูงสุด ส่วนรายรับเฉลี่ย (AR) ต่อหน่วยจะเท่ากับราคา

ภาพที่ 2 แสดง TR,AR,MR ในราคาเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ TR, AR, MR ในกรณีราคาสินค้าเปลี่ยนแปลง

ราคา (P)	ปริมาณ (Q)	รายรับรวม (TR)	รายรับเฉลี่ย (AR)	รายรับเพิ่ม (MR)
5	0	0	0	
4	1	4	4	4
3	2	6	3	2
2	3	6	2	0
1	4	4	1	-2
0	5	0	0	-4

3. ต้นทุนการผลิต (Costs of Production)

องค์กรธุรกิจจะผลิตสินค้ามากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับราคาสินค้าและต้นทุนการผลิต ถ้าราคาสินค้าสูงกว่าต้นทุนการผลิต องค์กรธุรกิจจะได้กำไรและก็จะผลิตสินค้าออกมามาก ดังนั้นจำนวนสินค้าที่องค์กรธุรกิจ นำออกมาสู่ตลาด จึงถูกกำหนดด้วยต้นทุนการผลิต

3.1 ต้นทุนทางบัญชีและต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์⁴

ต้นทุนในความหมายทั่วไป หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินทั้งหมด ที่องค์กรธุรกิจจ่ายออกไป เพื่อทำการผลิตสินค้าและบริการ กล่าวคือ หากเป็นค่าวัตถุดิบ ค่าจ้าง หรืออื่น ๆ ที่สามารถระบุได้ว่าผลิตสินค้าแต่ละชนิดได้โดยตรง เรียกต้นทุนประเภทนี้ว่า “ต้นทุนทางตรง” (Direct Cost) ส่วนค่าใช้จ่ายบางรายการที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ตลอดจนค่าเสื่อมราคาโรงงาน จะเรียกต้นทุนประเภทนี้ว่า “ต้นทุนทางอ้อม” (Indirect Cost) โดยที่ค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไปให้เห็นเป็นตัวเงินจริงๆ เรียกว่า “ต้นทุนแจ้งชัด หรือ ต้นทุนที่มองเห็นได้” (Explicit Cost)

⁴ นราทิพย์ ชุตินวงศ์. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542

- **ต้นทุนในความหมายทางบัญชี (Accounting Cost)**

หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไปเป็นตัวเงินจริงๆ หรือ ที่เห็นได้แจ้งชัดว่าจ่ายออกไปจริงๆ แล้วยังรวมเอาค่าเสื่อมสีกหรือ(Depreciation) ซึ่งเห็นว่าต้นทุนทางบัญชี กับต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost) เป็นสิ่งเดียวกัน

- **ต้นทุนในความหมายทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Cost)**

หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไปเป็นตัวเงินจริงๆ (Explicit Cost) แล้ว รวมกับค่าใช้จ่ายที่มีได้จ่ายเป็นตัวเงิน หรือที่เรียกว่า “ต้นทุนไม่แจ้งชัด หรือ ต้นทุนโดยปริยาย” (Implicit Cost) ฉะนั้นจะเห็นว่าต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วย ต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost) กับ ต้นทุนไม่แจ้งชัด(Implicit Cost) รวมกัน

ซึ่งต้นทุนไม่แจ้งชัด จะรวมทั้ง ค่าแรง ดอกเบี้ย ค่าเช่า และทรัพย์สินทุกชนิดที่เป็นของเจ้าขององค์กรธุรกิจเอง ซึ่งในทางประพฤติกฎปฏิบัติมักจะมีได้มีการคิดค่าใช้จ่ายให้กับปัจจัยการผลิตดังกล่าว ถือเสมือนว่ากิจการไม่มีต้นทุนในการจัดหาเงินทุน หรือค่าจ้างที่จะต้องจ่ายให้กับผู้ประกอบการ และเมื่อไม่ได้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับปัจจัยการผลิต จึงไม่ปรากฏมีรายการค่าใช้จ่ายเหล่านี้ในบัญชีต้นทุนขององค์กรธุรกิจ แต่ในแง่ทางเศรษฐศาสตร์ปัจจัยใดที่มีส่วนร่วมในการผลิต จะต้องได้รับค่าตอบแทนและต้องถือเป็นต้นทุนของการผลิตนั้น ๆ ด้วยทั้งสิ้น ทั้งนี้ด้วยเหตุผลพื้นฐานที่ว่าทรัพยากรทุกชนิดเป็นสังขัตแคลน เมื่อได้มีการนำทรัพยากรนั้น ๆ มาใช้ในทางหนึ่งย่อมหมายถึง การหมดโอกาสที่จะนำทรัพยากรดังกล่าวไปใช้ในทางอื่น ๆ การคำนวณหาต้นทุนของการใช้ปัจจัยการผลิต ในส่วนของเจ้าของที่ไม่ได้จ่ายออกไปจริง (Implicit cost) สามารถคิดได้จาก ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity cost)

- **ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity cost)⁵**

หมายถึง มูลค่าสูงสุดของผลประโยชน์จากทางเลือกอื่น ๆ ที่องค์กรธุรกิจไม่ได้รับ เนื่องจากได้นำทรัพยากรมาใช้ในทางใดทางหนึ่งเสียแล้ว เป็นต้นว่าต้นทุนของการใช้เงินทุนส่วนของเจ้าของก็จะเท่ากับอัตราผลตอบแทนที่จะเกิดขึ้นกับการใช้เงินลงทุนนั้นในไปลงทุนในทางอื่น

⁵ สรยุทธ มินะพันธ์. เศรษฐศาสตร์การจัดการองค์กรธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : สแตรทโท โนมิคส์, 2546

ดังนั้น สรุปได้ว่าต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ จะสูงกว่าต้นทุนทางบัญชี และทำให้มีผลต่อกำไรทางเศรษฐศาสตร์ น้อยกว่ากำไรทางบัญชี

3.2 การผลิตและต้นทุนการผลิตระยะสั้น

- **ปัจจัยการผลิตในระยะสั้น**

การผลิตในระยะสั้น คือ การผลิตที่มีปัจจัยการผลิต 2 ประเภท ซึ่งได้แก่ ปัจจัยคงที่และปัจจัยผันแปร กล่าวคือ

ปัจจัยคงที่ (Fixed Factor) คือ ปัจจัยการผลิตที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงจำนวนหรือขนาดได้ภายในช่วงเวลาหนึ่ง เช่น อาคาร เครื่องจักร เป็นต้น.

ปัจจัยผันแปร (Variable Factor) คือ ปัจจัยการผลิตที่สามารถเปลี่ยนแปลงจำนวนและขนาดได้เมื่อต้องการ เช่น วัตถุดิบ แรงงาน เป็นต้น.

การผลิตในระยะสั้นขององค์กรธุรกิจจะเป็นไปตาม กฎการลดลงของผลได้⁶ (Law of diminishing returns) คือ เป็นกฎที่มีบทบาทอยู่ในการผลิตในระยะสั้น เมื่อได้มีการใช้ปัจจัยผัน

แปร รวมกับปัจจัยการผลิตชนิดอื่นๆ ที่มีจำนวนคงที่ กฎดังกล่าวระบุว่า เมื่อได้มีการใช้ปัจจัยผันแปรเพิ่มขึ้นๆ ร่วมกับปัจจัยอื่นที่มีจำนวนคงที่ ผลผลิตหน่วยสุดท้ายจะเพิ่มขึ้นในระยะแรกๆ แต่จะลดลงในที่สุด

- **ประเภทต้นทุนการผลิตในระยะสั้น**

ต้นทุนการผลิตในระยะสั้นเกิดจากการใช้ปัจจัยการคงที่และปัจจัยผันแปร ดังนั้นต้นทุนการผลิตในระยะสั้นจำแนกออกเป็นต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร กล่าวคือ

ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) คือ ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจำนวนการผลิตจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม เช่น โรงงาน และเครื่องจักร เป็นต้น และต้นทุนคงที่นี้เป็นต้นทุนที่ต้องจ่ายถึงแม้ว่าปริมาณการผลิตจะเป็นศูนย์ก็ตาม

ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) คือ ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนการผลิต เช่น ค่าจ้าง ค่าวัตถุดิบ เป็นต้น และต้นทุนผันแปรจะสูงขึ้นถ้าทำการผลิตมากขึ้น และจะลดลงถ้าทำการผลิตน้อยลง และจะเป็นศูนย์ถ้าไม่ทำการผลิต

⁶ นราทิพย์ ชุตินวงศ์. **ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542

ซึ่งจากต้นทุน 2 ชนิด สามารถหาค่าต้นทุนประเภทต่าง ได้ดังนี้

ต้นทุนรวม (Total Cost : TC)

ต้นทุนนี้จะเป็นผลรวมของต้นทุนคงที่ทั้งหมด กับ ต้นทุนแปรผันทั้งหมด

$$TC = TFC + TVC$$

ต้นทุนคงที่เฉลี่ย (Average Fixed Cost : AFC)

ต้นทุนนี้จะเป็นต้นทุนคงที่ทั้งหมดคิดเฉลี่ยต่อผลผลิต 1 หน่วย

$$AFC = TFC / Q$$

ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย (Average Variable Cost : AVC)

ต้นทุนนี้จะเป็นต้นทุนผันแปรทั้งหมดคิดเฉลี่ยต่อผลผลิต 1 หน่วย

$$AVC = TVC / Q$$

ต้นทุนรวมเฉลี่ย (Average Cost : AC)

ต้นทุนนี้จะเป็นต้นทุนรวมคิดเฉลี่ยต่อผลผลิต 1 หน่วย

$$AC = TC / Q$$

ต้นทุนเพิ่ม (Marginal Cost : MC)

ต้นทุนนี้จะเป็นต้นทุนรวมที่เพิ่มขึ้น เมื่อจำนวนสินค้าที่ผลิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วย

$$MC = \Delta TC / \Delta Q$$

- ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนประเภทต่างๆ ในการผลิตระยะสั้น

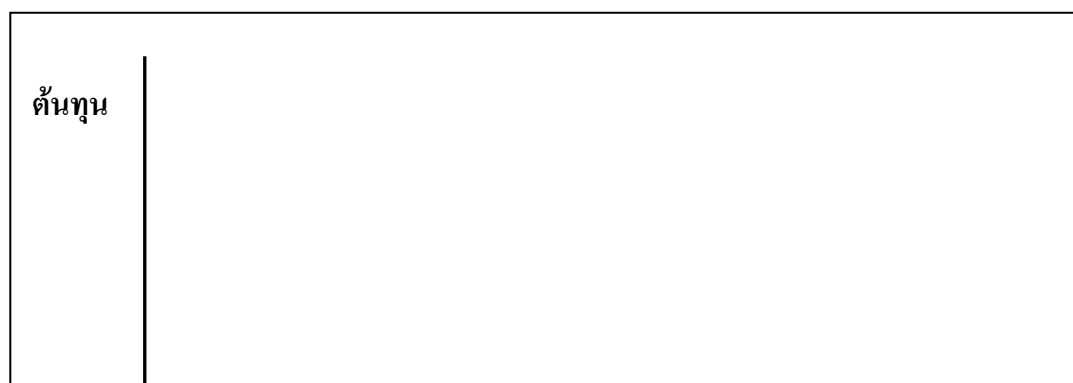
ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนประเภทต่างๆ ในการผลิตระยะสั้น ซึ่งเมื่อนำเอาต้นทุนประเภทต่างๆ ไปเขียนเป็นเส้นต้นทุน จะได้เส้นต้นทุนการผลิตที่มีลักษณะ ตามภาพที่ 3 และ ภาพที่ 4 ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ได้ดังนี้

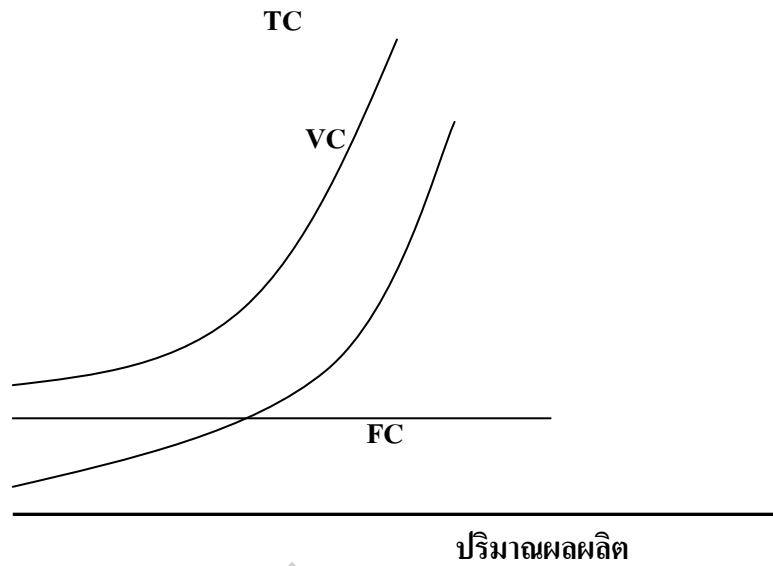
ต้นทุนคงที่ (FC) เนื่องจากต้นทุนคงที่จะมีจำนวนคงที่ตายตัวและเท่ากันตลอดไปไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนสินค้าที่ผลิต ดังนั้นเส้น FC จึงมีลักษณะเป็นเส้นตรงขนานกับแกนนอน ตามภาพที่ 3

ต้นทุนผันแปร (VC) จะไม่เป็นเส้นตรง เพราะเมื่อผลิตสินค้าจำนวนเพิ่มขึ้น ต้นทุนผันแปรจะเพิ่มขึ้น เส้นต้นทุนผันแปรจะเริ่มจากจุดกำเนิด ซึ่งแสดงว่าเมื่อไม่ทำการผลิตสินค้าเลยก็ไม่มีความแปรผัน ลักษณะของเส้นต้นทุนแปรผันจะเป็นเส้นโค้ง ตามภาพที่ 3

ต้นทุนรวม (TC) ต้นทุนรวมจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อผลิตสินค้าจำนวนมากขึ้น และส่วนที่เพิ่มขึ้นจากเดิมก็คือต้นทุนแปรผันเพิ่มขึ้น ดังนั้นเส้นต้นทุนรวมจะมีลักษณะเช่นเดียวกับเส้นต้นทุนผันแปร ตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง TC , VC , FC ในการผลิตระยะสั้น

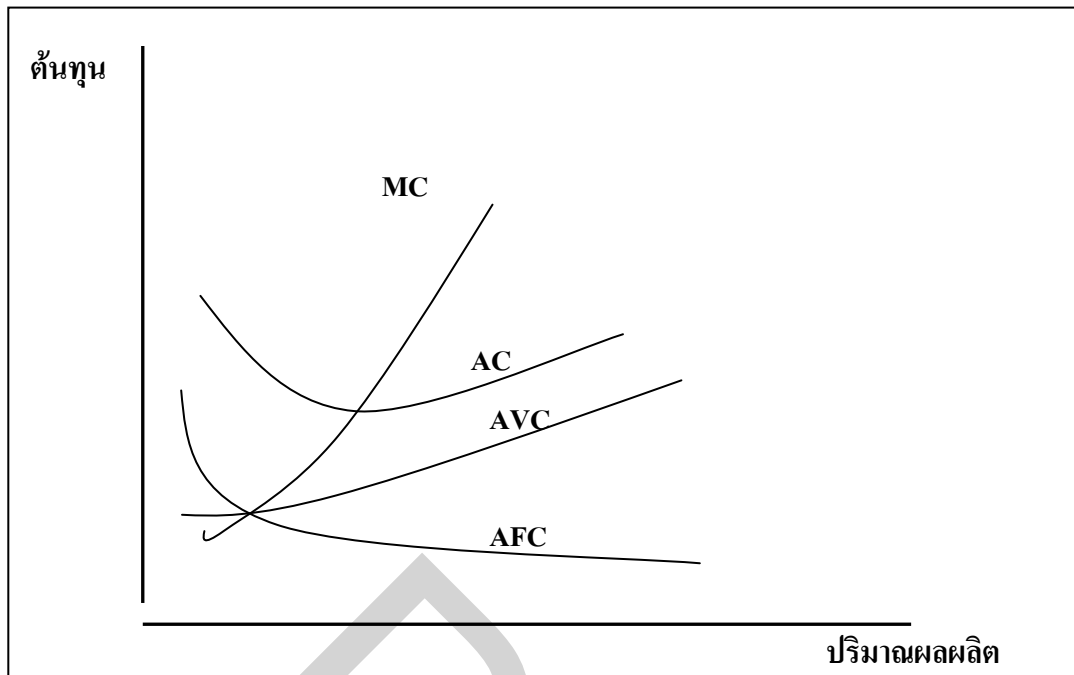
ต้นทุนคงที่เฉลี่ย (AFC) ต้นทุนคงที่เฉลี่ยจะลดลงเรื่อยๆ เมื่อผลิตสินค้าจำนวนมากขึ้น เพราะต้นทุนคงที่จะถูกเฉลี่ยให้น้อยลงเรื่อยๆ เมื่อจำนวนสินค้าที่ผลิตเพิ่มขึ้นตามภาพที่ 4

ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย (AVC) ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยจะลดลงเมื่อขยายปริมาณการผลิตในระยะแรก และเมื่อขยายการผลิตมากขึ้นเกินกว่าระดับหนึ่งแล้วต้นทุนผันแปรเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากในการผลิตระยะสั้นปัจจัยการผลิตมี 2 ประเภท ตามภาพที่ 4

ต้นทุนรวมเฉลี่ย (AC or ATC) เนื่องจากต้นทุนเฉลี่ย คือ ผลรวมของต้นทุนคงที่เฉลี่ย (AFC) กับต้นทุนแปรผันเฉลี่ย (AVC) ดังนั้น ต้นทุนเฉลี่ยจะสูงหรือต่ำจึงขึ้นอยู่กับต้นทุน 2 ชนิดนี้ คือถ้าต้นทุนคงที่เฉลี่ยและต้นทุนแปรผันเฉลี่ยลดลงต้นทุนเฉลี่ยก็จะลดลงด้วย ตามภาพที่ 4

ต้นทุนเพิ่ม (MC) ต้นทุนเพิ่มจะลดลงเมื่อขยายการผลิตในระยะแรก เมื่อขยายการผลิตถึงระดับหนึ่งต้นทุนเพิ่มจะมีค่าต่ำสุด หลังจากนั้นถ้ายังคงขยายการผลิตออกไปอีกต้นทุนเพิ่มจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง MC , AC , AVC , AFC ในการผลิตระยะสั้น

2.3.2 การผลิตและต้นทุนการผลิตในระยะยาว

- **ปัจจัยการผลิตในระยะยาว**

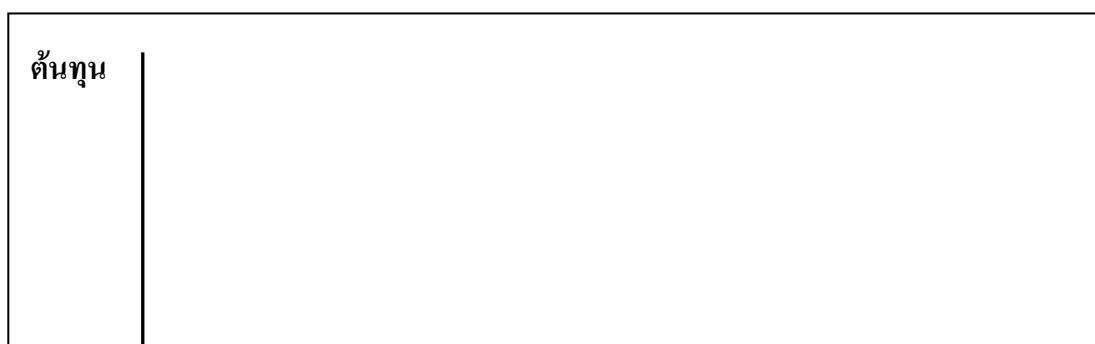
การผลิตในระยะยาว คือ การผลิตที่สามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตทุกอย่างได้ ดังนั้นการผลิตระยะยาว ทำให้การผลิตในระยะยาวไม่มีต้นทุนคงที่ มีแต่ต้นทุนผันแปรเพียงอย่างเดียว ด้วยเหตุนี้ ต้นทุนเฉลี่ย (AC) จึงเท่ากับต้นทุนผันแปรเฉลี่ย (AVC) และเส้นต้นทุนทั้ง 2 ชนิดนี้จะเป็นเส้นเดียวกัน จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยผันแปร ทำให้ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว(LAC) ก็คือ ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยในระยะยาว โดยหาได้จาก

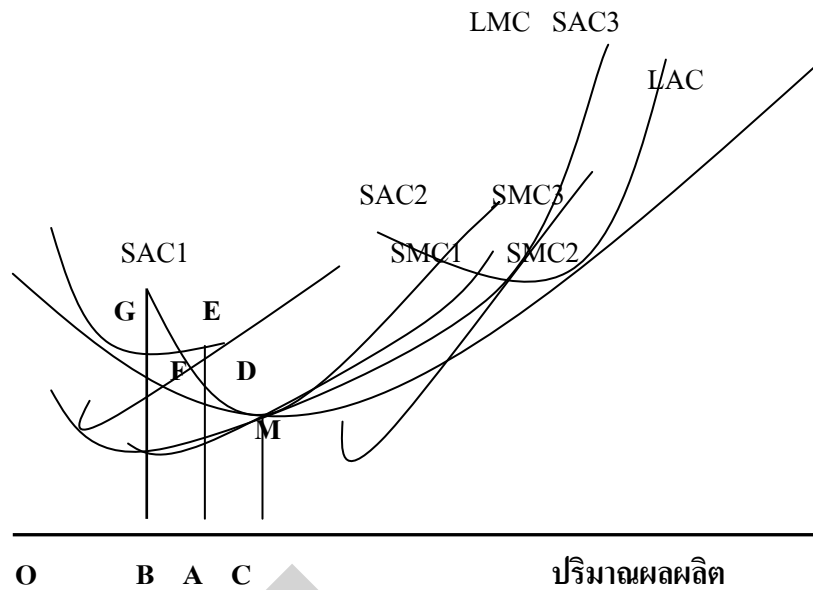
$$LAC = LTC / Q$$

- **ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนประเภทต่างๆ ในการผลิตระยะยาว**

ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว (LAC) จะหาได้จากการนำเอาต้นทุนเฉลี่ยในระยะสั้น (SAC) สำหรับการผลิตแต่ละระดับมาพิจารณาและเลือกเอาขนาดที่เหมาะสมที่สุดคือ เส้นต้นทุนต่ำที่สุดสำหรับการผลิตระดับนั้น ซึ่งโรงงานแต่ละขนาดก็มีต้นทุนเฉลี่ยแตกต่างกันและเหมาะสำหรับการผลิตแต่ละระดับ ตามภาพที่ 5

ภาพที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง SAC , SMC , LMC , LAC ในการผลิตระยะยาว

จากภาพที่ 5 แสดงโรงงาน 3 ขนาด แต่ละขนาดต่างก็มีต้นทุนเฉลี่ยในการผลิตต่างกัน คือ โรงงานที่ 1 มีต้นทุนเฉลี่ยในการผลิต แสดงด้วยเส้น SAC_1 โรงงานที่ 2 และ โรงงานที่ 3 ต้นทุนเฉลี่ยในการผลิต แสดงด้วยเส้น SAC_2 และ SAC_3 ตามลำดับ โรงงานแต่ละโรงต่างก็มีขนาดเหมาะสมสำหรับการผลิตในแต่ละระดับเช่นถ้าจะผลิตสินค้าจำนวน OA หน่วย ผู้ผลิตควรเลือกใช้โรงงานที่ 2 ซึ่งจะเสียต้นทุนเฉลี่ยเท่ากับ AD แต่ถ้าใช้โรงงาน โรงงานที่ 1 ทำการผลิตจะต้องเสียต้นทุนเฉลี่ยสูงกว่าคือเท่ากับ AE ถ้าจะผลิตสินค้าจำนวน OB หน่วย โรงงานที่ 1 จะเหมาะสมกว่าโรงงานอื่นๆ คือเมื่อใช้โรงงานที่ 1 ทำการผลิต จะเสียต้นทุนเฉลี่ยเท่ากับ BF ซึ่งต่ำกว่าการผลิตโดยโรงงานที่ 2 เพราะต้นทุนเฉลี่ยของโรงงานที่ 2 เท่ากับ BG

ด้วยเหตุนี้เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว (LAC) จึงแสดงถึงระดับการผลิตแต่ละระดับที่ผู้ผลิตเสียต้นทุนต่ำสุด ดังนั้นเมื่อลากเส้นสัมผัสรอบนอกของเส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะสั้น (SAC) ทุกเส้นก็จะได้เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว (LAC) จะสัมผัสกับเส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะสั้น (SAC) ทั้งหมด ณ การผลิตแต่ละระดับและขนาดของโรงงานที่ทำให้ผู้ผลิตเสียต้นทุนเฉลี่ยต่ำสุดที่สุดในการผลิตระยะยาวจะเป็นขนาดของโรงงานที่เหมาะสมที่สุด เพราะการผลิตในระดับนั้นจะเป็นขนาดการผลิตที่เหมาะสม จะเห็นได้ว่าเมื่อผลิตสินค้าจำนวน OC หน่วย ผู้ผลิตจะเสียต้นทุนต่อหน่วยต่ำที่สุดเท่ากับ CM และ ณ จุด M นั้นเองเป็นจุดที่เส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะสั้น (SAC) และ เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว (LAC) มีค่าต่ำที่สุดด้วย

เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว (LAC) จะมีลักษณะทอดลงในระยะแรกๆ เมื่อขยายการผลิตออกไป เพราะต้นทุนเฉลี่ยลดลง แต่เมื่อขยายการผลิตไปถึงระดับหนึ่งที่เหมาะสมกับขนาดของโรงงานแล้วยังไม่หยุดขยายการเงิน ต้นทุนเฉลี่ยจะกลับสูงขึ้น เส้น LAC จะทอดขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในตอนแรกๆ ที่ขยายการผลิตมากเกินไปก็จะเกิดการไม่ประหยัด ทำให้ต้นทุนเฉลี่ยสูงขึ้น

- การประหยัดต่อขนาด (Economics of Scale) ⁷

เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตและปัจจัยการผลิตในระยะยาว จะเป็นไปตาม กฎของขนาด ⁸ (Law of returns to scale) โดยความสัมพันธ์แบ่งได้เป็น 3 ระยะดังนี้

⁷ Robert S. Pindyck and Daniel L. Rubinfeld. **Microeconomics**. New York : Prentice Hall International, Inc

⁸ นราทิพย์ ชูติวงศ์. **ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542

ระยะ Increasing Return to Scale คือ ระยะที่องค์กรธุรกิจเพิ่มผลผลิตมากขึ้นแล้ว ทำให้ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว(LAC) ลดลง แสดงว่า องค์กรธุรกิจมีการประหยัดต่อขนาด (Economics of Scale) หรือ ผลตอบแทนต่อขนาดสูงขึ้น (Increasing Return to Scale)

ระยะ Constant Return to Scale คือ ระยะที่องค์กรธุรกิจเพิ่มผลผลิตมากขึ้นแล้ว ทำให้ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว(LAC) ไม่เปลี่ยนแปลง แสดงว่า องค์กรธุรกิจมีการประหยัดต่อขนาดคงที่ (Constant economics of Scale) หรือ ผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ (Constant Return to Scale)

ระยะ Decreasing Return to Scale คือ ระยะที่องค์กรธุรกิจเพิ่มผลผลิตมากขึ้นแล้ว ทำให้ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว(LAC) เพิ่มขึ้น แสดงว่า องค์กรธุรกิจไม่มีการประหยัดต่อขนาด (Diseconomies of Scale) หรือ ผลตอบแทนต่อขนาดลดลง (Decreasing Return to Scale)

ดังนั้นต้นทุนการผลิตในระยะยาว ขึ้นอยู่กับระดับผลผลิตและการใช้ปัจจัยการผลิต ซึ่งแบ่งได้ 3 ระยะเช่นเดียวกับการแบ่งระยะผลผลิต โดยที่

ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว(LAC) ในระยะ Increasing Return to Scale จะลดลง

ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว(LAC) ในระยะ Constant Return to Scale จะคงที่

ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว(LAC) ในระยะ Decreasing Return to Scale จะเพิ่มขึ้น

4.กำไร (Profit)

เมื่อองค์กรธุรกิจทราบรายรับจากการผลิต และทราบต้นทุนการผลิต ก็จะทราบกำไรที่รับจากการผลิต เพราะกำไร คือ ผลต่างรายรับกับต้นทุน

$$\begin{aligned} \text{กำไร} &= \text{TR} - \text{TC} \\ \text{โดยที่} \quad \text{กำไร} &= \text{กำไรรวม} \\ \text{TR} &= \text{รายรับรวม (Total Revenue)} \\ \text{TC} &= \text{ต้นทุนรวม (Total Cost)} \end{aligned}$$

4.1 กำไรทางบัญชีและกำไรทางเศรษฐศาสตร์

องค์กรธุรกิจโดยทั่วไป ได้ให้คำจำกัดความของคำว่ากำไร หมายถึง ส่วนต่างระหว่างรายรับทั้งหมด กับ ต้นทุนทางบัญชีทั้งหมด และเรียกกำไรดังกล่าวว่า กำไรทางบัญชี (Accounting Profit) หรือ กำไรทางธุรกิจ (Business Profit) แต่นักเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมายของกำไรที่แตกต่างออกไป คือจะหมายถึง ส่วนต่างระหว่างรายรับทั้งหมด กับ ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ทั้งหมด และเรียกกำไรดังกล่าวว่า กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) ดังนั้นความแตกต่างของ กำไรทางบัญชี และ กำไรทางเศรษฐศาสตร์ จึงอยู่ที่การคิดคำนวณต้นทุนทั้งหมด ตามที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 2.3 ต้นทุนการผลิต (Costs of Production)

- กำไรทางบัญชี (Accounting Profit)

หมายถึง การนำต้นทุนทั้งหมด ที่คิดเฉพาะต้นทุนที่แลเห็นได้ชัดว่าจ่ายออกไปเป็นตัวเงินจริง ๆ (Explicit Cost) ซึ่งปรากฏมีรายการค่าใช้จ่ายเหล่านี้ในบัญชีต้นทุนทางบัญชีขององค์กรธุรกิจ เท่านั้น มาหักออกจาก รายรับรวม

$$\text{กำไรทางบัญชี} = \text{รายรับรวม (Total Revenue)} - \text{ต้นทุนแจ้งชัด}$$

’สฤษฎท มินะพันธ์. เศรษฐศาสตร์การจัดการองค์ธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : สแตรท โทโนมิกส์, 2546

- **กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit)**

หมายถึง การนำต้นทุนทุกชนิดทุกประเภทที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะมีการจ่ายออกไปจริงหรือไม่ก็ตาม(Implicit Cost) มาคิดคำนวณหักออกจาก รายรับรวม ซึ่งต้นทุนจากการดำเนินธุรกิจที่ไม่ได้มีการจ่ายออกไปจริง จะเกิดขึ้นเมื่อองค์กรธุรกิจได้นำทรัพยากรในส่วนของตนเข้ามาใช้ในการผลิตร่วมอยู่ด้วยหรือเป็นค่าใช้จ่ายแอบแฝง จึงไม่ปรากฏมีรายการค่าใช้จ่ายเหล่านี้ในบัญชีต้นทุนทางบัญชีขององค์กรธุรกิจ

$$\text{กำไรทางเศรษฐศาสตร์} = \text{กำไรทางบัญชี (Accounting Profit)} - \text{ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)}$$

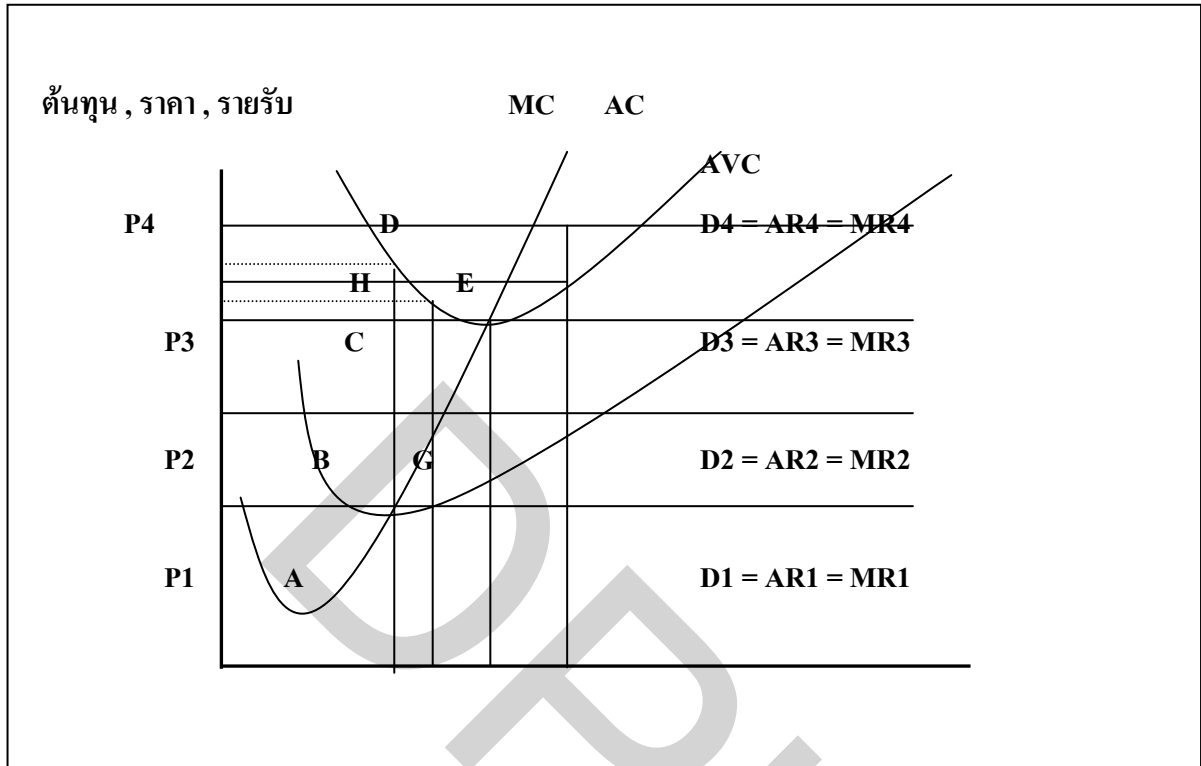
หากองค์กรธุรกิจ มีผลประกอบการทำให้ กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) เป็นศูนย์ แสดงว่ารายรับจากการใช้ทรัพยากรเท่ากับต้นทุนของทรัพยากรพอดี จะเรียกว่าเป็น “กำไรปกติ” (Normal Profit) สำหรับกำไรทางเศรษฐศาสตร์ที่มากกว่าศูนย์ จะเรียกว่าเป็น “กำไรเกินปกติ” (Excess Profit) ซึ่งสรุปได้ว่า

$$\text{กำไรทางเศรษฐศาสตร์} = \text{รายรับรวม (Total Revenue)} - \left\{ \begin{array}{l} \text{ต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost)} \\ \text{+ ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)} \end{array} \right\}$$

4.2 กำไร-ขาดทุน ในระยะสั้น

องค์กรธุรกิจที่ปรารถนาทำกำไรสูงสุด จะผลิตตรงปริมาณที่ต้นทุนเพิ่ม (MC) เท่ากับ รายรับเพิ่ม (MR) และควรจะผลิตถ้าราคา (P) เท่ากับหรือมากกว่าต้นทุนผันแปรเฉลี่ย(AVC) ซึ่งเมื่อราคาตลาดของสินค้าเปลี่ยนแปลงไป คุณภาพของการผลิตจะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพราะองค์กรธุรกิจจะพยายามปรับปริมาณการผลิตให้อยู่ตรงจุดที่ปริมาณที่ต้นทุนเพิ่ม (MC) เท่ากับรายรับเพิ่ม (MR) เสมอ ดังในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 แสดงกำไร-ขาดทุนในระยะสั้น

จากภาพที่ 6 เมื่อราคาตลาดที่ P4 คุณลักษณะของผู้ผลิตจะอยู่ที่จุด D เพราะ ณ จุดนี้ $MR = MC$ ซึ่งปริมาณการผลิตที่ทำให้ได้รับกำไรสูงสุดคือ OQ_4 และกำไรทั้งหมดที่ได้รับจะเป็น “กำไรเกินปกติ”

ถ้าราคาตลาดที่ P3 คุณลักษณะของผู้ผลิตจะอยู่ที่จุด C เพราะ ณ จุดนี้ $MR = MC$ ซึ่งปริมาณการผลิตที่ทำให้ได้รับกำไรสูงสุดคือ OQ_3 แต่จุดนี้เป็นจุดต่ำสุดของ AC พอดี ทำให้องค์กรธุรกิจจะได้รายรับคุ้มทุนพอดี จึงเรียกจุดนี้ว่า “จุดคุ้มทุน” (Break-even Point) ฉะนั้นกำไรทั้งหมดที่ได้รับคือ “กำไรปกติ”

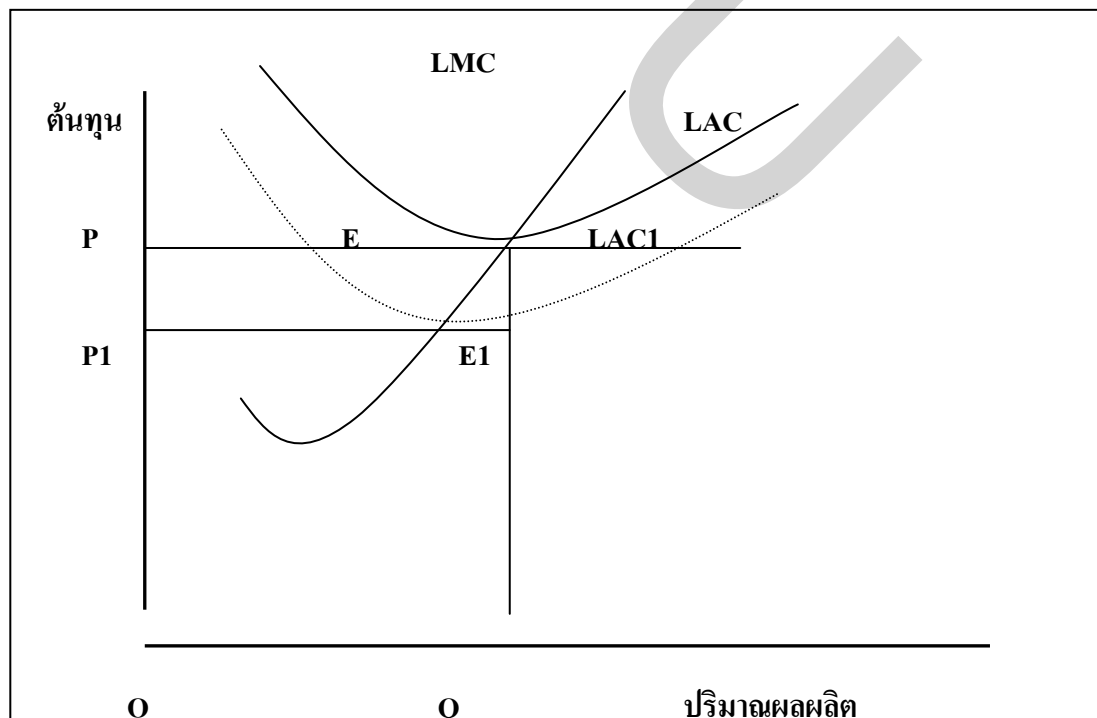
ถ้าราคาตลาดลดลงที่ P2 คุณลักษณะของผู้ผลิตจะอยู่ที่จุด B เพราะ ณ จุดนี้ $MR = MC$ ซึ่งปริมาณการผลิตคือ OQ_2 และต้องประสบกับการขาดทุน เพราะต้นทุนเฉลี่ย (AC) สูงกว่ารายรับเฉลี่ย (AR) ซึ่งหากองค์กรธุรกิจไม่ทำการผลิตก็ต้องเสียต้นทุนคงที่อยู่แล้ว แต่เมื่อทำการผลิตจะได้รายรับพอที่จะจ่ายต้นทุนแปรผันทั้งหมดกับต้นทุนคงที่บางส่วน ฉะนั้นองค์กรธุรกิจควรทำการผลิตต่อไป ถึงแม้จะขาดทุนก็เป็นการขาดทุนที่น้อยที่สุด

แต่ถ้าราคาตลาดที่ P_1 คุณภาพของผู้ผลิตจะอยู่ที่จุด A เพราะ ณ จุดนี้ $MR = MC$ ซึ่งปริมาณการผลิตที่ OQ_1 แต่จุดนี้เป็นจุดต่ำสุดของ AVC พอดี ซึ่งรายรับเฉลี่ย (AR) จะคุ้มกับต้นทุนผันแปรเฉลี่ย (AVC) และรายรับรวม (TR) จะคุ้มกับต้นทุนแปรผันทั้งหมด (TVC) ทำให้องค์กรธุรกิจจะขาดทุนเท่ากับส่วนต้นทุนคงที่ และราคาตลาดต่ำกว่า P_1 องค์กรธุรกิจจะต้องทำการหยุดการผลิตทันที เพราะนอกจากรายรับจะไม่คุ้มต้นทุนแปรผันแล้ว ยังไม่คุ้มต้นทุนคงที่อีกด้วย ดังนั้น จึงถือจุด A เป็นจุด “หยุดการผลิต” (Shut down point)

4.3 กำไร-ขาดทุน ในระยะยาว

องค์กรธุรกิจ ควรเลือกขนาดของโรงงานที่จะทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำสุด และ ควรจะทำการผลิตในระยะยาวถ้ากำไรมากกว่าหรือเท่ากับศูนย์ องค์กรธุรกิจในระยะยาวอยู่ในฐานะที่แตกต่างจากองค์กรธุรกิจในระยะสั้น คือ การผลิตในระยะยาวราคาตลาดต้องคุ้มกับต้นทุนการผลิตทุกชนิด และอย่างน้อยต้องคุ้มกับต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว (LAC) จึงจะสามารถดำเนินการผลิตต่อไปได้ ซึ่งในส่วนของกำไรระยะสั้นจะเห็นว่าถึงแม้ว่าราคาตลาดจะไม่คุ้มกับต้นทุนเฉลี่ยในระยะสั้น องค์กรธุรกิจก็อาจดำเนินการผลิตต่อไปได้เพียงแต่ขอให้ราคาตลาดคุ้มกับต้นทุนผันแปรเฉลี่ย (AVC) เท่านั้น ดังแสดงในภาพที่ 7

ภาพที่ 7 แสดงกำไร-ขาดทุนในระยะยาว

จากภาพที่ 7 องค์กรธุรกิจจะเข้าสู่ดุลยภาพเมื่อขยายการผลิตไปจนถึงปริมาณที่ต้นทุนเพิ่ม (LMC) เท่ากับ รายรับเพิ่ม (MR) เท่ากับ ต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว (LAC) และเท่ากับราคาดลาดพอดี ซึ่งแสดงว่าองค์กรธุรกิจเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาว เมื่อทำการผลิตปริมาณ OQ ถ้าองค์กรธุรกิจใดสามารถทำการผลิตโดยเฉลี่ยต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว (LAC) ต่ำที่สุด และถ้าต่ำกว่าราคาดลาดแล้ว องค์กรธุรกิจก็จะมีกำไรเกินปกติ

และจะเห็นว่าถ้าองค์กรธุรกิจสามารถทำการผลิตโดยเฉลี่ยต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว (LAC) เท่ากับ OP1 จะได้รับกำไรเกินปกติ แต่กำไรเกินปกตินี้จะอยู่ได้ไม่นาน เพราะเมื่อใดที่มีองค์กรธุรกิจรายใหม่มาดำเนินการผลิตแข่งขัน กำไรเกินปกติก็จะหมดไป และถ้าหากว่าราคาต่ำกว่าต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว (LAC) องค์กรธุรกิจจะขาดทุน เมื่อเกิดการขาดทุน จะมีองค์กรธุรกิจบางรายหยุดการผลิตและออกไปจากตลาด ทำให้อุปทานสินค้าของตลาดลดลง เมื่ออุปทานของตลาดลดลงทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นไปอีกจนกระทั่งถึงระดับที่ได้กำไรปกติ ดังนั้นการผลิตระยะยาวขององค์กรธุรกิจจะได้รับเพียงกำไรปกติเท่านั้น

4.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับกำไร

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวกับกำไร ยังไม่มีข้อยุติว่า ทฤษฎีใดเป็นทฤษฎีที่ถูกต้องเพราะกำไรอาจพิจารณาได้หลายด้าน ในที่นี้จะนำทฤษฎีที่กล่าวถึงกำไรไว้เด่นชัดมาประกอบการศึกษา กล่าวคือ

1. ทฤษฎีกำไรที่เกิดขึ้นชั่วคราว (Frictional Theory of Economic Profits)

ทฤษฎีที่กล่าวถึงนี้ ได้ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้มีการคาดไว้ก่อนล่วงหน้าทั้งในด้านอุปสงค์ต่อสินค้าและต้นทุนการผลิต จะมีผลให้ตลาดไม่อยู่ในภาวะดุลยภาพ และจะก่อให้เกิดผลกำไรหรือขาดทุนทางเศรษฐศาสตร์ขึ้นได้ เป็นต้นว่าความนิยมใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่แพร่หลายมากขึ้น ได้มีผลกระทบต่อความต้องการใช้เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้าที่มีอยู่เดิม และเป็นผลให้เกิดกำไรทางเศรษฐศาสตร์ขึ้นในวงจรธุรกิจคอมพิวเตอร์ ในขณะที่ ธุรกิจเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้าจะประสบกับการขาดทุน อย่างไรก็ตาม กำไรหรือขาดทุนดังกล่าว จะปรากฏอยู่เพียงชั่วคราวชั่วคราวเมื่อระยะเวลาผ่านไป

2. ทฤษฎีกำไรที่เกิดจากการผูกขาด (Monopoly Theory Economic Profits)

ทฤษฎีกำไรที่เกิดจากการผูกขาดนี้ ได้ระบุว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดกำไรทางเศรษฐกิจ

ศาสตร์ขึ้น ในวงการธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งนั้น ก็คือ ข้อคิดขวางการเข้ามาแข่งขันในธุรกิจนั้น ๆ จะเนื่องด้วยว่าธุรกิจนั้นต้องการผลิตขนาดใหญ่เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด หรือเนื่องจากธุรกิจนั้น ๆ จำเป็นต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก หรือจะด้วยกฎหมายลิขสิทธิ์ หรือการได้สัมปทานโดยเฉพาะก็ตาม สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ จะเป็นผลให้ธุรกิจที่กล่าวถึง ได้รับประโยชน์จากการมีอำนาจผูกขาดในการผลิต และได้รับกำไรทางเศรษฐศาสตร์ หรือกำไรเกินปกติตลอดช่วงเวลาที่สามารถดำรงการผูกขาดไว้ได้

3. ทฤษฎีกำไรที่เกิดจากการนำเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในวงธุรกิจ (Innovation Theory of Economic Profits)

ทฤษฎีที่กล่าวถึงการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในวงการธุรกิจนี้ ได้อธิบายถึงสาเหตุของการเกิดมีกำไรทางเศรษฐศาสตร์ หรือกำไรเกินปกติว่า ความสำเร็จจากการประดิษฐ์คิดค้นเทคนิคใหม่ ๆ ในวงการธุรกิจ เป็นต้นว่า การค้นพบวิธีการถ่ายเอกสารของ Xerox มีผลให้บริษัทได้รับผลตอบแทนในอัตราที่สูงมาก และกำไรดังกล่าวได้คงอยู่กับบริษัท Xerox ครอบงำจนกระทั่งได้มีบริษัทใหม่ ๆ เข้ามาแข่งขันเป็นผลให้ กำไรส่วนที่เกินกว่ากำไรปกติได้ลดต่ำลงจนเหลือศูนย์

4. ทฤษฎีกำไรที่เป็นส่วนตอบแทนความสามารถในการดำเนินธุรกิจ (Compensatory Theory of Economic Profits)

กำไรเกินปกติ นับว่าเป็นรางวัลที่จะตกอยู่กับหน่วยธุรกิจที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะในอันที่จะสนองตอบต่อผู้บริโภคได้ตามความต้องการ และสามารถคงความมีประสิทธิภาพในการดำเนินการต่าง ๆ ในธุรกิจไว้ได้อย่างดีนั้นหมายถึงว่า ถ้าองค์กรธุรกิจดำเนินธุรกิจในระดับประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมสามารถทำกำไรได้ในอัตราปกติ ก็เป็นที่คาดหมายได้ว่าองค์กรธุรกิจที่มีความสามารถสูงกว่าระดับประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยย่อมทำกำไรได้สูงกว่าอัตราปกติ

5. กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ รายรับรวม , ต้นทุนรวม และ กำไร ขาดทุน

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ดำเนินการให้เช่าพื้นที่ ขายอาหารพร้อมทั้งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับร้านค้าย่อยและผู้ให้บริการ รวมถึงการจำหน่ายน้ำดื่มและเครื่องดื่มให้กับผู้ให้บริการ แม้ว่าศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์จะเป็นหน่วยงานหนึ่งของ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดสวัสดิการแก่นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัย แต่ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตก็เป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานทางธุรกิจ มุ่งหวังรายรับจากการเช่าพื้นที่ร้านค้าย่อย และรายรับจากการจำหน่ายน้ำดื่ม โดยมีเป้าหมายให้มีรายรับที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ในระดับหนึ่ง ในลักษณะดังกล่าวศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจึงเป็นหน่วยธุรกิจที่ไม่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแสวงหากำไรสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์เพียงหารายรับเพื่อเลี้ยงตัวเองได้ในระดับหนึ่ง

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้ดำเนินงาน โดยมีหน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการให้เช่าพื้นที่ ขายอาหารแก่ผู้ประกอบการร้านค้าย่อย และจำหน่ายน้ำดื่มแก่ผู้มาใช้บริการ โดยได้เริ่มบริหารจัดการมาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2545 จนถึงเดือนตุลาคม 2547 เป็นระยะเวลา 2 ปี ซึ่งตลอดระยะเวลาดำเนินงานไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงด้านอาคารสถานที่หรือมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยหลัก คงมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนที่เป็นปัจจัยและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทำให้มีผลกระทบต่อต้นทุนผันแปรเท่านั้น ภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขดังกล่าวจึงสามารถนำเอาทฤษฎีการผลิตขององค์กรธุรกิจระยะสั้นมาวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน คือ รายรับ ต้นทุน และกำไรขาดทุนของศูนย์อาหารของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

5.1 รายรับรวม (Total Revenue)

ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยหน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ มีแหล่งที่มาของรายรับ จาก 2 แหล่งที่มา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. รายรับงานบริหารร้านค้าย่อย

งานบริหารร้านค้าย่อย ซึ่งบริหารจัดการโดยหน่วยศูนย์อาหาร DPU มีรายได้จาก 2 ช่องทาง ได้แก่ ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร และค่าสาธารณูปโภคจากผู้ประกอบการร้านค้าย่อย คือ

- รายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร

$$TR_{B1} = P_i * Q_i \dots\dots\dots (1)$$

โดยที่ TR_{B1} คือ รายรับค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร

P_i คือ อัตราค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหารตามแต่ละขนาดพื้นที่

Q_i คือ จำนวนร้านค้าย่อยตามแต่ละขนาดพื้นที่

- รายได้ค่าสาธารณูปโภค

$$TR_{B2} = C_{Fi} \dots\dots\dots (2)$$

โดยที่ TR_{B2} คือ รายรับค่าสาธารณูปโภคแต่ละประเภท

C_{Fi} คือ ค่าสาธารณูปโภคแต่ละประเภทที่ร้านค้าย่อยจ่าย

- **รายรับงานบริหารร้านค้าย่อย**

จากสมการที่ 1 และสมการที่ 2 สามารถหารายรับทั้งหมดจากงานบริหารร้านค้าย่อย ได้ดังนี้

$$TR_B = TR_{B1} + TR_{B2} \quad \dots\dots\dots (3)$$

โดยที่ TR_B คือ รายรับทั้งหมดจากงานบริหารร้านค้าย่อย

2. รายรับจากงานจำหน่ายน้ำดื่ม

งานจำหน่ายน้ำดื่ม ซึ่งบริหารจัดการโดยหน่วยร้านน้ำ DPU มีรายรับจากการจำหน่ายน้ำดื่มและเครื่องดื่ม คือ

$$TR_w = P_i * Q_{ij} \quad \dots\dots\dots (4)$$

โดยที่ TR_w คือ รายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม

P_{ij} คือ ราคาเครื่องดื่มที่ขายได้แต่ละชนิดแยกตามขนาด

Q_{ij} คือ จำนวนเครื่องดื่มที่ขายได้แต่ละชนิดแยกตามขนาด

3. รายรับรวมศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ซึ่งจากสมการที่ 3 และ สมการที่ 4 ของงานบริหารร้านค้าย่อย และงานจำหน่ายน้ำดื่มตามลำดับ สามารถหารายรับรวม (Total Revenues) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ได้ดังนี้

$$TR_{DFC} = TR_B + TR_w \quad \dots\dots\dots (5)$$

โดยที่ TR_{DFC} คือ รายรับรวม (Total Revenues) ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

5.2 ต้นทุนรวม (Total Cost)

ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยหน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ ได้แยกต้นทุนการผลิตในการดำเนินงาน ออกเป็นต้นทุนแจ้งชัดและต้นทุนไม่แจ้งชัด ทั้งที่เป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร ตามรายละเอียดดังนี้

1. ต้นทุนงานบริหารร้านค้าย่อย

- **ต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost)**

$$TE_{XC_B} = TFC_{BEX} + TVC_{BEX} \dots\dots\dots (6)$$

โดยที่ TE_{XC_B} คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานบริหารร้านค้าย่อย

TFC_{BEX} คือ ต้นทุนคงที่ทั้งหมด (Total Fixed Cost) ที่เป็นต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost)

TVC_{BEX} คือ ต้นทุนผันแปรทั้งหมด (Total Variable Cost) ที่เป็นต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost)

- **ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)**

$$TI_{MC_B} = TFC_{BIM} + TVC_{BIM} \dots\dots\dots (7)$$

โดยที่ TI_{MC_B} คือ ต้นทุนไม่แจ้งชัดทั้งหมด (Total Implicit Cost) งานบริหารร้านค้าย่อย

TFC_{BIM} คือ ต้นทุนคงที่ทั้งหมด (Total Fixed Cost) ที่เป็นต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)

TVC_{BIM} คือ ต้นทุนผันแปรทั้งหมด (Total Variable Cost) ที่เป็นต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)

- **ต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย**

จากสมการที่ 6 และ สมการที่ 7 สามารถหาต้นทุนทั้งหมด จากงานบริหารร้านค้าย่อย ได้ดังนี้

$$TC_B = TE_{XC_B} + TI_{MC_B} \dots\dots\dots (8)$$

โดยที่ TC_B คือ ต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย
 TC_B คือ ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์งานบริหารร้านค้าย่อย

2. ต้นทุนงานจำหน่ายน้ำดื่ม

- **ต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost)**

$$TE_X C_W = TFC_{WEX} + TVC_{WEX} \dots \dots \dots (9)$$

โดยที่ $TE_X C_W$ คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานจำหน่ายน้ำดื่ม

TFC_{WEX} คือ ต้นทุนคงที่ทั้งหมด (Total Fixed Cost) ที่เป็นต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost)

TVC_{WEX} คือ ต้นทุนผันแปรทั้งหมด (Total Variable Cost) ที่เป็นต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost)

- **ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)**

$$TI_M C_W = TFC_{WIM} + TVC_{WIM} \dots \dots \dots (10)$$

โดยที่ $TI_M C_W$ คือ ต้นทุนไม่แจ้งชัดทั้งหมด (Total Implicit Cost) งานจำหน่ายน้ำดื่ม

TFC_{WIM} คือ ต้นทุนคงที่ทั้งหมด (Total Fixed Cost) ที่เป็นต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)

TVC_{WIM} คือ ต้นทุนผันแปรทั้งหมด (Total Variable Cost) ที่เป็นต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)

- **ต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม**

จากสมการที่ 9 และสมการที่ 10 สามารถหาต้นทุนทั้งหมด จากงานจำหน่ายน้ำดื่ม ได้ดังนี้

$$TC_W = TE_X C_W + TI_M C_W \dots \dots \dots (11)$$

โดยที่ TC_W คือ ต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม

TC_W คือ ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์งานจำหน่ายน้ำดื่ม

3. ต้นทุนรวมศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ซึ่งจากสมการที่ 8 และ สมการที่ 11 ของงานบริหารร้านค้าย่อยและงานจำหน่ายน้ำดื่มตามลำดับ สามารถหาดต้นทุนรวม (Total Cost) ซึ่งในที่นี้ คือ ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Total Economic Cost) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้ดังนี้

$$TC_{DFC} = TC_B + TC_W \quad \dots\dots\dots (12)$$

โดยที่ TC_{DFC} คือ ต้นทุนรวม (Total Cost) ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

TC_{DFC} คือ ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Total Economic Cost) ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต

5.3 กำไร (Profit)

ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยหน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ ได้แยกกำไรในการดำเนินงาน โดยแยกออกเป็นกำไรทางบัญชีและกำไรทางเศรษฐศาสตร์ ตามรายละเอียดดังนี้

1. กำไรงานบริหารร้านค้าย่อย

- กำไรทางบัญชี (Accounting Profit)

$$\pi_{BAC} = TR_B - TE_X C_B \quad \dots\dots\dots (13)$$

โดยที่ π_{BAC} คือ กำไรทางบัญชี (Accounting Profit) งานบริหารร้านค้าย่อย

TR_B คือ รายรับงานบริหารร้านค้าย่อย

$TE_X C_B$ คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานบริหารร้านค้าย่อย

- กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit)

$$\pi_{BEC} = TR_B - TC_B \quad \dots\dots\dots (14)$$

$$TC_B = \pi_M C_B + TE_X C_B$$

โดยที่ π_{BEC} คือ กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) งานบริหารร้านค้า

TR_B คือ รายรับงานบริหารร้านค้าย่อย

TC_B คือ ต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย

TE_xC_B คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานบริหารร้าน
 ค่า

$TI_M C_B$ คือ ต้นทุนไม่แจ้งชัดทั้งหมด (Total Implicit Cost) งานบริหาร
 ร้านค้า

2. กำไรงานจำหน่ายน้ำดื่ม

- กำไรทางบัญชี (Accounting Profit)

$$\pi_{WAC} = TR_w - TE_xC_w \quad \dots\dots\dots (15)$$

โดยที่ π_{WAC} คือ กำไรทางบัญชี (Accounting Profit) งานจำหน่ายน้ำดื่ม

TR_w คือ รายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม

TE_xC_w คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานจำหน่ายน้ำ
 ดื่ม

- กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit)

$$\pi_{BEC} = TR_w - TC_w \quad \dots\dots\dots (16)$$

$$TC_w = TI_M C_w + TE_xC_w$$

โดยที่ π_{WEC} คือ กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) งานจำหน่าย
 น้ำดื่ม

TR_w คือ รายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม

TC_w คือ ต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม

TE_xC_w คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานจำหน่ายน้ำ
 ดื่ม

$TI_M C_w$ คือ ต้นทุนไม่แจ้งชัดทั้งหมด (Total Implicit Cost) งานจำหน่าย
 น้ำดื่ม

3. กำไรรวมศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- กำไรรวมทางบัญชี (Total Accounting Profit)

ซึ่งจากสมการที่ 15 และสมการที่ 16 สามารถหากำไรทางบัญชีรวม (Total Accounting Profit) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ได้ดังนี้

$$\pi_{DFCAC} = TR_{DFC} - (TE_X C_B + TE_X C_W) \dots\dots\dots (17)$$

โดยที่ π_{DFCAC} คือ กำไรรวมทางบัญชี (Total Accounting Profit) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

TR_{DFC} คือ รายรับรวม (Total Revenues) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

$TE_X C_B$ คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานบริหารร้านค้าย่อย

$TE_X C_W$ คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานจำหน่ายน้ำดื่ม

● **กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Total Economic Profit)**

และจากสมการที่ 5 และสมการที่ 12 สามารถหากำไรทางเศรษฐศาสตร์รวม (Total Economic Profit) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้ดังนี้

$$\pi_{DFCEC} = TR_{DFC} - TC_{DFC} \dots\dots\dots (18)$$

$$TC_{DFC} = (TE_X C_B + TE_X C_W) + (TI_M C_B + TI_M C_W)$$

จะได้ว่า $\pi_{DFCEC} = TR_{DFC} - (TE_X C_B + TE_X C_W) + (TI_M C_B + TI_M C_W)$

โดยที่ π_{DFCEC} คือ กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Total Economic Profit) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

TR_{DFC} คือ รายรับรวม (Total Revenues) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

TC_{DFC} คือ ต้นทุนรวม (Total Cost) ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

$TI_M C_B$ คือ ต้นทุนไม่แจ้งชัดทั้งหมด (Total Implicit Cost) งานบริหารร้านค้า

$TI_M C_W$ คือ ต้นทุนไม่แจ้งชัดทั้งหมด (Total Implicit Cost) งานจำหน่ายน้ำดื่ม

$TE_X C_B$ คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานบริหารร้านค้าย่อย

TE_xC_w คือ ต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด (Total Explicit Cost) งานจำหน่ายน้ำดื่ม

5.4 ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) จากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน

ในการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยหน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ จะทำให้มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตสูญเสียรายรับในรูปค่าเช่าสถานที่จากผู้ประกอบการภายนอก หรือ อาจจะมองเป็นค่าเช่าสถานที่ ของหน่วยงานที่เป็นผู้จัดการต้องจ่ายให้กับเจ้าของสถานที่ ซึ่งสามารถหาต้นทุนเสียโอกาสจากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน ได้ดังนี้

$$O_pC = \text{ค่าเช่าสถานที่} - \text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \dots\dots\dots (19)$$

โดยที่ O_pC คือ ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) จากการเปลี่ยนวิธี

5.5 กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์สุทธิ

การเปรียบเทียบกำไรทางเศรษฐศาสตร์กับต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน ซึ่งสามารถหากำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์สุทธิได้ดังนี้

$$\pi_{DFCEC}^N = \pi_{DFCEC} - O_pC \dots\dots\dots (20)$$

โดยที่ π_{DFCEC}^N คือ กำไรทางเศรษฐศาสตร์สุทธิ ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

O_pC คือ ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) จากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน

DRU

บทที่ 3

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

1. ประวัติมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นนำของประเทศ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2511 ภายใต้เจตนาของ ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์ และ อาจารย์สนั่น เกตุทัต โดยใช้ชื่อ “สถาบันธุรกิจบัณฑิต” ตั้งอยู่ริมคลองประปา ถนนพระราม 6 สามเสน กรุงเทพฯ ในยุคเริ่มต้น ต่อมาจึงเปลี่ยนสถานภาพเป็น “วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต” ในปี พ.ศ. 2513 และเลื่อนฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต” ในปี พ.ศ. 2527 ด้วยพัฒนาการที่ไม่หยุดยั้งผนวกกับการขยายตัวของระบบการศึกษาในประเทศ จึงย้ายสถานที่ตั้งมาอยู่ริมคลองประปา ถนนประชาชื่น หลักสี่ กรุงเทพฯ บนเนื้อที่กว่า 75 ไร่ เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารปฏิบัติการทางการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่างสมบูรณ์แบบ ด้วยภายใต้ปรัชญาการดำเนินงานที่ว่า “นักธุรกิจเป็นผู้สร้างชาติ” มาตลอดกว่า 30 ปี โดยปัจจุบันมี ศ.ดร.ลีปนนท์ เกตุทัต เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย และ รศ. ดร.วราภรณ์ สามโกเศศ เป็นอธิการบดี

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ระดับปริญญาตรี เปิดสอน 9 คณะ 34 สาขา วิชา คือ คณะบริหารธุรกิจ คณะการบัญชี คณะนิติศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสาร และระดับปริญญาโท เปิดสอน 10 สาขาวิชา ได้แก่ บริหารธุรกิจ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการการศึกษา การจัดการทางวิศวกรรม และระดับปริญญาเอก เปิดสอนในสาขานิติศาสตร์ หลักสูตรนานาชาติ เปิดสอน 4 สาขาวิชา ได้แก่ Bachelor of Science in Information Technology , Master of Marketing Communication Master fo Business Informatics . Docrate of Business Informatics

ที่ตั้งปัจจุบัน

เลขที่ 110/1-4 ถนนประชาชื่น แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ชื่อ ดวงตรา และความหมาย

ชื่อ : “ธุรกิจบัณฑิตย์” หมายถึง ความรอบรู้ทางด้านธุรกิจ

ดวงตรา : เป็นรูปพระสิทธิดาตาประทับนั่งบนแท่น มีวงกลมล้อมรอบ 2 ชั้น ขอบของวงกลมนอกประดับด้วยกลีบบัวซ้อนกัน 32 กลีบ ระหว่างวงกลมนอกกับวงกลมในมี นพรัตน์ หรือดวงแก้ว 9 ดวง วางอยู่ห่างกันเป็นช่วงเท่า ๆ กัน

ความหมายของดวงตรา : พระสิทธิดาตา เป็นปางหนึ่งของพระคเณศ เทพเจ้าแห่งความสำเร็จและปัญญา

สีประจำสถาบันและความหมาย

ม่วง – ฟ้ำ หมายถึง การปฏิบัติทางธุรกิจ

ต้นไม้ประจำสถาบัน

ต้นไผ่

ปรัชญา ปณิธาน และคติธรรม

ปรัชญา : นักธุรกิจเป็นผู้สร้างชาติ

ปณิธานในการผลิตบัณฑิต : บัณฑิตต้องถึงพร้อมทั้งคุณธรรมและคุณวุฒิ

คติธรรม : กมมนเตน วิสุขณติ หมายถึง คนบริสุทธิ์ได้ด้วยการ
งาน

: ธมโมหเว รกขติ ธมมจารี หมายถึง ธรรมย่อมรักษา

ผู้ประพฤติธรรม

คำขวัญ

แหล่งวิชาการ ประสานความรู้ธุรกิจ

2. ประวัติความเป็นมาของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ตั้งอยู่ชั้นล่างของอาคารศูนย์อาหาร ซึ่งเป็นอาคารที่มีลักษณะเป็นโรงอาหารสูง 1½ ชั้น ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 6130 เลขที่ดิน 1978 แขวงทุ่งสอง

ห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มูลค่าก่อสร้างอาคารไม่รวมงานระบบและงานตกแต่งประมาณ 15.40 ล้านบาท เริ่มก่อสร้างตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2539 แล้วเสร็จพร้อมเปิดให้บริการจำหน่ายอาหารและน้ำดื่มในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2539

ซึ่งภายในอาคารศูนย์อาหาร แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ชั้น กล่าวคือ ชั้นล่างเป็นพื้นที่ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประกอบด้วยร้านค้าย่อยต่างๆ ขายข้าวแกง อาหารตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยว ผลไม้ ขนมหวานต่างๆ ตลอดจนน้ำดื่ม และที่นั่งรับประทานอาหารลักษณะจัดเรียงแถวยาว และชั้น 2 เป็นพื้นที่ห้องอาหาร และที่ทำการสโมสรอาจารย์-พนักงานของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

3.การดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีการดำเนินงานออกเป็น 2 ช่วง โดยช่วงเริ่มแรกระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2539 จนถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 ได้ใช้วิธีดำเนินงานโดยให้ผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ หลังจากนั้นเปลี่ยนมาใช้วิธีดำเนินงานโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ ตั้งเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 จนถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2547

ฉะนั้นในระยะ 8 ปีที่ผ่านมา ศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีวิธีดำเนินงาน 2 รูปแบบ คือ

- การดำเนินงานโดยผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ
- การดำเนินงานโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ

3.1 การดำเนินงานโดยผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ

การดำเนินงานโดยผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ หมายถึง การที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้ให้สิทธิผู้ประกอบการภายนอก เข้ามาเป็นผู้ทำหน้าที่บริหาร

จัดการงานบริหารร้านค้าย่อย กับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม ซึ่งผู้ประกอบการภายนอกจ่ายค่าเช่าสถานที่ ให้กับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนทางผู้ประกอบการภายนอกมีรายรับจากค่าเช่าพื้นที่ขายอาหารจากร้านค้าย่อย กับ รายรับจากการจำหน่ายน้ำดื่ม โดยมีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตทำหน้าที่ควบคุมการบริหารจัดการเป็นไปตามนโยบายไม่ให้เกิดการค้ำกำไรเกินควร ควบคุมดูแลความสะอาดตลอดจนพิจารณาคำร้องของผู้ใช้บริการ

ในระยะเวลาเกือบ 6 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่เปิดศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2539 จนถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2545 มีผู้ประกอบการภายนอกที่เข้ามาบริหารจัดการ เพียงรายเดียวเท่านั้น ซึ่งรายรับในรูปค่าเช่าสถานที่ ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้รับแบ่งออกเป็น 2 ช่วงระยะเวลา ดังนี้

ช่วงอายุสัญญาเช่าครั้งที่ 1 เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 ถึงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 เป็นระยะเวลาของสัญญาเช่า 3 ปีแรก ตารางที่ 3 คือ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเช่าสถานที่ของผู้ประกอบการภายนอกในช่วงสัญญาเช่าครั้งที่ 1

(หน่วย : บาท)

ค่าเช่าสถานที่	ปีที่ 1 (15 พ.ย 39-14 พ.ย 40)	ปีที่ 2 (15 พ.ย 40-14 พ.ย 41)	ปีที่ 3 (15 พ.ย 41-14 พ.ย 42)
ค่าเช่ารายปี	200,000 บาท	200,000 บาท	200,000 บาท
รวม	200,000 บาท	200,000 บาท	200,000 บาท

ช่วงอายุสัญญาเช่าครั้งที่ 2 เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 ถึงวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 เป็นการต่ออายุสัญญาต่อไปอีก 3 ปี ตามที่มหาวิทยาลัยฯ ได้ให้ค้ำมั่นไว้ในสัญญาเช่าครั้งแรก แต่ในระยะเวลา 3 ปีหลังนี้ นอกจากจ่ายค่าเช่าสถานที่ ในรูปค่าเช่ารายปี แล้ว ยังจ่ายเงินสมทบอีกจำนวนหนึ่งด้วย ตามตารางที่ 4 คือ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเช่าสถานที่ของผู้ประกอบการภายนอกในช่วงสัญญาเช่าครั้งที่ 2

(หน่วย : บาท)

ค่าเช่าสถานที่	ปีที่ 4 (15 พ.ย 42-14 พ.ย 43)	ปีที่ 5 (15 พ.ย 43-14 พ.ย 44)	ปีที่ 6 (15 พ.ย 44-14 พ.ย 45)

ค่าเช่ารายปี	400,000 บาท	500,000 บาท	600,000 บาท
เงินสมทบรายปี	200,000 บาท	200,000 บาท	200,000 บาท
รวม	600,000 บาท	700,000 บาท	800,000 บาท

ส่วนต้นทุนในการดำเนินงานบริหารจัดการที่เกิดขึ้น เป็นความรับผิดชอบของผู้ประกอบการภายนอก ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนช่วงการลงทุนเริ่มแรก ซึ่งได้แก่ การตกแต่งภายใน ศูนย์อาหาร การติดตั้งระบบดูดอากาศของร้านอาหาร การติดตั้งเครื่องล้างจาน การติดตั้งเครื่องทำน้ำแข็ง การจัดหาภาชนะใส่อาหารต่างๆ ซ้อน ตะเกียบ เป็นต้น รวมถึงต้นทุนช่วงการดำเนินงานส่วนกลางในแต่ละเดือน ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างแม่บ้าน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าภาชนะใส่อาหารเพิ่มเติมทดแทนที่ชำรุดสูญหาย ค่าไฟฟ้าและน้ำปายของงานบริหารจัดการส่วนกลาง เป็นต้น

ปรากฏว่าระยะเวลาเกือบ 6 ปีที่ผ่านมา ทางผู้ประกอบการภายนอก จะพยายามหาทางลดต้นทุนการดำเนินงานให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อผลประกอบการให้ได้กำไรสูงสุด ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานบริหารจัดการ ดังนี้

- **ด้านความสะอาด**

ผู้ประกอบการภายนอก ได้ว่าจ้างบุคลากรทำความสะอาดจำนวนที่น้อยเกินไป ก่อให้เกิดปัญหาเก็บภาชนะใส่อาหารในชั่วโมงเร่งด่วนไม่ทัน ที่นั่งรับประทานอาหารสกปรกอันเนื่องมาจากมีภาชนะใส่อาหารที่รับประทานแล้ววางอยู่บนโต๊ะรับประทานอาหารเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่กำลังมองหาที่นั่งรับประทานอาหารไม่ได้รับความสะอาด ยังรวมถึงความสกปรกที่เกิดบริเวณอื่น ๆ ได้แก่ บริเวณพื้น ทางเดิน ห้องน้ำ เป็นต้น

- **ด้านภาชนะใส่อาหาร**

ผู้ประกอบการภายนอก ได้ดำเนินการจัดหาภาชนะใส่อาหาร เช่น ถ้วยชาม ซ้อน มาทดแทนภาชนะใส่อาหารที่ชำรุดสูญหายเป็นไปอย่างล่าช้า ทำให้ในชั่วโมงเร่งด่วนภาชนะใส่อาหารโดยเฉพาะซ้อนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ก่อให้เกิดปัญหาซื้ออาหารมาแล้วไม่มีซ้อนรับประทาน

- **ด้านจำนวนร้านค้าย่อย**

ผู้ประกอบการภายนอก ได้มีเรียกเก็บค่าเช่าจากร้านค้าในอัตราสูงสุดเท่าที่สามารถจะกระทำได้ และบางร้านค้ามีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าด้วย ทำให้ร้านค้าต้องรับภาระต้นทุนที่ค่อนข้างสูง ประกอบกิจการได้ไม่นานก็จะประสบภาวะขาดทุน หรือมีปัญหาการชำระค่าเช่า ซึ่งทำให้เกิดปัญหาร้านค้าว่าง ไม่ครบจำนวนทุกร้านตามที่กำหนด ได้ส่งผลกระทบต่อนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีประเภทของอาหาร ขนมหวานให้เลือกบริโภคน้อยลง และได้มีการร้องเรียนทั้งจากนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต รวมถึงร้านค้า ให้ทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ช่วยแก้ไขปัญหาข้างต้นที่เกิดขึ้น

ซึ่งก่อนที่อายุสัญญาเช่าของผู้ประกอบการภายนอกข้างต้น จะสิ้นสุดลงตามอายุสัญญาเช่าในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ทางคณะผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้พิจารณาผลตอบแทนที่ได้รับในรูปค่าเช่าและเงินสนับสนุน รวมถึงปัญหาด้านการดำเนินงานบริหารการจัดการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว จึงได้มีมติให้เปลี่ยนวิธีดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจากให้ผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ มาจัดตั้งหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเป็นผู้บริหารจัดการแทน และได้ทำการตกลงกับผู้ประกอบการภายนอกข้างต้น ขอยกเลิกสัญญาเช่าก่อนกำหนดในเดือนกันยายน พ.ศ. 2545 แล้วทำการปรับปรุงตกแต่งภายในศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตใหม่ และได้เปิดให้บริการในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบันในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

3.2 การดำเนินงานโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ

การดำเนินงานโดยหน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ หมายถึง การที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตได้จัดตั้งหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยฯ โดยหน่วยงานศูนย์อาหารDPU เป็นผู้นำที่บริหารจัดการงานบริหารร้านค้าย่อย กับ หน่วยงานร้านน้ำDPU เป็นผู้นำที่บริหารจัดการงานจำหน่ายน้ำดื่ม

ซึ่งในการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ โดยหน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการนั้น ทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ไม่ได้แยกกระบวนการของหน่วยงานภายในที่ดำเนินงานข้างต้นออกมาอย่างให้เห็นชัดเจน ทำให้รายการค่าใช้จ่ายดำเนินงาน บางรายการที่ใช้

ในการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ได้บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายแอบแฝง รวมกันอยู่ในหน่วยงานภายในอื่นๆ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาข้างต้น พบว่าวิธีการบริหารจัดการศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ โดยหน่วยงานภายใน สามารถแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ การเพิ่มจำนวนพนักงานทำความสะอาด การจัดหาสำรองภาชนะใส่อาหารเพื่อแก้ไขปัญหาไม่เพียงพอต่อความต้องการ รวมถึงการปรับปรุงอัตราค่าเช่าร้านค้า ทำให้ไม่มีข้อร้องจากนักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ

แต่ในการดำเนินงานบริหารจัดการโดยหน่วยงานภายในเป็นผู้ดำเนินงาน ทำให้ทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ต้องใช้เงินลงทุนเริ่มแรกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และเงินที่ใช้เป็นต้นทุนดำเนินงานในแต่ละเดือน รวมถึงเกิดต้นทุนค่าเสียโอกาส จากการเปลี่ยนวิธีบริหารจัดการ ซึ่งลักษณะของการบริหารจัดการโดยหน่วยงานภายใน มีดังนี้ คือ

1.ลักษณะการบริหารจัดการทั่วไป

ลักษณะการบริหารจัดการทั่วไปของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ มีโครงสร้างระบบบุคลากรของหน่วยงานภายใน 2 หน่วยงานข้างต้น สังกัดฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ และมีฝ่ายการเงินและการบัญชี ของมหาวิทยาลัยฯ เป็นผู้นำหน้าด้านการเงินและการบัญชี โดยที่ระบบบัญชีของการบริหารจัดการไม่ได้แยกออกอย่างถูกต้องชัดเจน ทำให้ที่ผ่านมา มีการบันทึกบัญชีบางรายการรวมอยู่ของหน่วยงานภายในอื่นๆ ทำให้ไม่สามารถดูผลการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ได้โดยตรง ซึ่งการบริหารจัดการแบ่งออกเป็น 2 หน้าที คือ

- **งานบริหารร้านค้าย่อย : หน่วยงานศูนย์อาหาร DPU**

งานบริหารร้านค้าย่อย ซึ่งมี **หน่วยงานศูนย์อาหาร DPU** ทำหน้าที่ดำเนินงานบริหารร้านค้าย่อย ภายในศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ได้แก่ การจัดการหาร้านอาหารประเภทต่างๆ การทำสัญญาเช่ากับร้านค้า การควบคุมดูแลภาชนะใส่อาหาร แม่บ้านเก็บภาชนะล้างภาชนะ ดูแลรักษาความสะอาด เป็นต้น

ซึ่งจากที่หน่วยศูนย์อาหาร DPU เป็นเพียงหน่วยงานหนึ่งที่สังกัดในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ และโครงสร้างระบบบัญชีไม่ได้แยกออกเป็นหน่วยงานธุรกิจอย่างชัดเจน ทำให้ใน

ระยะแรกตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2546 ได้ทำการบันทึกบัญชีแยกรายการรวมอยู่ในบัญชีฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ และตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2546 เป็นต้นไป ได้มีการบันทึกบัญชีในนามของหน่วยงานศูนย์อาหารDPU แต่ยังคงอยู่ภายใต้รหัสบัญชีฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ ซึ่งได้แก่ รายจ่ายหมวดวัสดุ รายจ่ายค่าจ้าง ให้ความสำคัญ เป็นต้น ส่วนรายการอื่นๆ ซึ่งได้แก่ รายได้จากค่าเช่าพื้นที่ร้านอาหาร ยังคงมีการบันทึกบัญชีแยกรายการอยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะโดยตรง นอกจากนี้ยังมีบางรายการที่เกี่ยวกับศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ แต่มีการบันทึกบัญชีอยู่ในหน่วยงานภายในอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- **งานจำหน่ายน้ำดื่ม : หน่วยงานร้านน้ำ DPU**

งานจำหน่ายน้ำดื่ม ซึ่งมี **หน่วยงานร้านน้ำ DPU** ทำหน้าที่เป็นร้านค้าย่อยในการจำหน่ายน้ำดื่ม ภายในศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เริ่มต้นมีการบันทึกบัญชีแยกรายการ อยู่ในบัญชีฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ และได้มีการแยกระบบบัญชีออกจากโครงสร้างระบบบัญชีของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยทำการจดทะเบียนจัดตั้งในนามคณะบุคคล ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2546 เพื่อดำเนินงานบริหารจัดการหน่วยงานร้านน้ำอย่างชัดเจน ทำให้มีเพียงโครงสร้างระบบบุคลากรเท่านั้น ที่อยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ

2.ลักษณะที่มาของรายรับจากการดำเนินงาน

ที่มาของรายรับจากการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ได้รับนั้น จะไม่ใช่รายรับในรูปแบบค่าเช่าสถานที่ แต่จะเป็นรายรับที่มาจาก 2 งานตามลักษณะการบริหารจัดการทั่วไปข้างต้น กล่าวคือ

- **งานบริหารร้านค้าย่อย : หน่วยงานศูนย์อาหาร DPU**

งานบริหารร้านค้าย่อย มีรายได้จากการเรียกเก็บค่าเช่าพื้นที่ขายอาหารของร้านค้าย่อยประเภทต่างๆ รวมถึงค่าเช่าพื้นที่ จากหน่วยงานร้านน้ำ ซึ่งได้บันทึกบัญชีรายรับแยกรายการในหมวดรายได้ค่าเช่าร้านอาหาร , หมวดรายได้ค่าเช่าพื้นที่ อยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ

ซึ่งรายละเอียดอัตราค่าเช่าและขนาดพื้นที่ ตามผนวก ผนวก ก. แสดงอัตราค่าเช่าพื้นที่ขายอาหาร งานบริหารร้านค้าย่อย โดยร้านค้าย่อย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

ร้านค้าย่อยหลัก ได้แก่ ร้านค้าขายอาหารประเภทข้าวแกง อาหารตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยว เป็นต้น มีจำนวนทั้งหมด 16 พื้นที่ ซึ่งเรียกเก็บค่าเช่าร้านค้าย่อย เดือนละ 10,000 บาท ยกเว้นในเดือนตุลาคม เดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม คิดค่าเช่าเพียงเดือนละ 50% ของค่าเช่าเดือนปกติ

ร้านค้าย่อยลอย ได้แก่ ร้านค้าขายของหวานนานชนิด ผลไม้ เป็นต้น มีจำนวนทั้งหมด 14 พื้นที่ ซึ่งเรียกเก็บค่าเช่าร้านค้าย่อย เดือนละ 4,000 บาท ยกเว้นในเดือนตุลาคม เดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม คิดค่าเช่าเพียงเดือนละ 50% ของค่าเช่าเดือนปกติเช่นกัน

ร้านน้ำDPU ได้แก่ ร้านค้าย่อย ขายน้ำดื่ม ของหน่วยร้านน้ำ DPU ค่าเช่า พื้นที่ เดือนละ 12,000 บาท

นอกจากนี้ยังมี รายได้ค่าสาธารณูปโภค จากการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปาจากร้านค้าย่อย ตามจำนวนจริงที่ใช้ โดยมีการบันทึกบัญชีรายรับแยกรายการ ในหมวดเงินสดเชยค่าไฟฟ้า หมวดเงินสดเชยค่าน้ำประปา อยู่ในบัญชีฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ ตามลำดับ เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายให้กับการไฟฟ้านครหลวงและการประปานครหลวง ตามลำดับ

โดยที่อัตราที่เรียกเก็บจะเป็นอัตราที่ใกล้เคียงมาก ๆ กับอัตราที่นำไปจ่าย ซึ่งอัตราค่าไฟฟ้า เรียกเก็บยูนิตละ 3.50 บาท ส่วนอัตราค่าน้ำประปา เรียกเก็บอัตราเดียวกับอัตราค่าน้ำประปา ของการประปานครหลวง ยกเว้นประเภทร้านค้าย่อยลอย คิดแบบเหมาจ่าย เดือนละ 100.00 บาท/พื้นที่ และร้านค้าย่อยประเภท พื้นที่ ลอย มีการเริ่มเรียกเก็บตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2546 เป็นต้นไป

ตารางที่ 5 แสดงอัตราค่าเช่า พื้นที่ และค่าสาธารณูปโภค ร้านค้าย่อย

(หน่วย : บาท)

ประเภท	อัตราค่าเช่า เดือน ปกติ	อัตราค่าเช่า เดือน หยุด	ค่าไฟฟ้า (ราคา / ยูนิต)	ค่าน้ำประปา
ร้านค้าย่อย หลัก	10,000.00	5,000.00	3.50	อัตราเดียวกับ การประปานครหลวง
ร้านค้าย่อย ลอย	4,000.00	2,000.00	3.50	เหมาจ่ายเดือนละ 100 บาท
ร้านน้ำ DPU	12,000.00	12,000.00	3.50	อัตราเดียวกับ การประปานครหลวง

- งานจำหน่ายน้ำดื่ม : หน่วยงานร้านน้ำ DPU

งานจำหน่ายน้ำดื่ม มี รายรับจากการจำหน่ายเครื่องดื่มประเภทต่างๆ เช่น น้ำอัดลม ชนิด POSMIX น้ำอัดลมชนิดกระป๋อง น้ำอัดลมชนิดขวด น้ำเปล่า น้ำดื่มชนิดต่างๆ เครื่องดื่ม ชนิดกล่อง เป็นต้น ซึ่งเริ่มต้นมีการบันทึกบัญชีแยกรายการ อยู่ในบัญชีฝ่ายอาคารสถานที่และ ยานพาหนะ ต่อมาได้มีการแยกบันทึกในระบบบัญชีคณะบุคคลร้านน้ำ

3.ลักษณะต้นทุนในการดำเนินงาน

ลักษณะต้นทุนในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต แบ่ง ตามตาม 2 งานตามลักษณะการบริหารจัดการทั่วไปข้างต้น กล่าวคือ

- **งานบริหารร้านค้าย่อย : หน่วยงานศูนย์อาหาร DPU**

ลักษณะต้นทุนในการดำเนินงาน แยกออกเป็น 2 ช่วง คือ **ช่วงที่ 1** ซึ่งเป็น **ช่วงการ ลงทุนเริ่มแรก** ทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้ใช้ในการปรับปรุงพื้นที่ขายอาหารภายใน ศูนย์ อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ให้ทันสมัย มากขึ้น และได้ลงทุนให้ซื้อเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ใหม่ทั้งหมด รวมถึงภาชนะใส่อาหาร ถ้วยชามต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ

โดยรายการที่เป็นทรัพย์สินไม่ได้บันทึกบัญชีแยกรายการในหมวดครุภัณฑ์ศึกษาใน นามของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU ออกมา ได้รวมอยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ ซึ่ง หากเป็นรายการวัสดุจะมีการบันทึกบัญชีแยกรายการค่าใช้จ่ายหมวดวัสดุ ในนามหน่วยงานศูนย์ อาหาร DPU อย่างชัดเจน แต่อยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ นอกจากนี้ยังมีลักษณะ ต้นทุนในการดำเนินงานบางรายการเกี่ยวกับการปรับปรุงภายในศูนย์อาหาร ไม่ได้บันทึกบัญชีแยก รายการในนามหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU ได้บันทึกบัญชีรวมอยู่ในฝ่ายช่างและซ่อมบำรุง

ส่วน **ช่วงที่ 2** ซึ่งเป็น **ช่วงการดำเนินงานส่วนกลาง**ในแต่ละเดือน มีค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างแม่บ้าน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าภาชนะใส่อาหารเพิ่มเติมทดแทนที่ ชำรุดสูญหาย ค่าไฟฟ้าและน้ำปาของงานบริหารจัดการส่วนกลาง (ได้แก่บริเวณห้องล้างจาน ห้องทำงาน) โดยช่วงแรกระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2546 มี การบันทึกบัญชีแยกรายการค่าใช้จ่ายหมวดต่างๆ ในนามของหน่วยงานศูนย์อาหารDPU อยู่ใน

ฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ แต่หลังจากนั้นในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป ได้มีการตั้งรหัสบัญชีย่อยของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU แต่ยังคงอยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ

อนึ่ง หน่วยงานศูนย์อาหาร DPU มีจำนวนบุคลากรในงานบริหารจัดการร้านค้า จำนวน 20 คน โดยแยกเป็นบุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ตามโครงสร้างบุคลากร จำนวน 2 คน กับ บุคลากรรายวัน จำนวน 18 คน ซึ่งช่วง 8 เดือนแรก ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545 ถึง เดือนพฤษภาคม 2546 มีการว่าจ้างผู้คนภายนอกมาทำหน้าที่ผู้จัดการ 1 คน กับบุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ จำนวน 1 คน โดยที่บุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ตามโครงสร้างบุคลากร จำนวน 2 คน นั้น มีจำนวน 1 คน ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการงานบริหารร้านค้าอยู่เต็มเวลา ส่วนอีก 1 คน นอกจากช่วยกำกับดูแลงานให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดแล้ว ยังมีหน้าที่ประจำในแผนกอาคารสถานที่และรักษาความสะอาด สังกัดฝ่ายแผนกอาคารสถานที่และยานพาหนะ

- **งานจำหน่ายน้ำดื่ม : หน่วยงานร้านน้ำ DPU**

ลักษณะต้นทุนในการดำเนินงานของหน่วยงานร้านน้ำ DPU จะแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ด้านต้นทุนสินค้าน้ำดื่ม และด้านค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายน้ำดื่ม เป็นต้น ซึ่งเริ่มต้นมีการบันทึกบัญชีแยกรายการ อยู่ในบัญชีฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ และได้มีการแยกระบบบัญชีออกจากโครงสร้างระบบบัญชีของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ไปบันทึกบัญชีของระบบบัญชีคณะบุคคลร้านน้ำ ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2546 เป็นต้นไป

อนึ่ง หน่วยงานร้านน้ำ DPU มีจำนวนบุคลากรในงานจำหน่ายเครื่องดื่ม-น้ำดื่ม จำนวน 6 คน โดยแยกเป็นบุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ตามโครงสร้างบุคลากร ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเต็มเวลา จำนวน 2 คน กับ บุคลากรรายวันจำนวน 4 คน

DRU

บทที่ 4

ผลจากการวิเคราะห์

ในบทที่ 4 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์การดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ ในช่วงระยะเวลา 2 ปี ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2547

เพื่อทำการประเมินผลการดำเนินงานข้างต้นของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีผล กำไรทางบัญชี (Accounting Profit) และกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) อย่างไร และเมื่อได้มีการเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานจากให้ผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ มาเป็นให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ ผลดำเนินงานที่ได้ นั้น จะคุ้มค่า ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) กับค่าเช่าสถานที่ ที่เคยได้รับจากผู้ประกอบการภายนอกข้างต้น หรือไม่

1. รายรับรวม (Total Revenues)

เป็นการวิเคราะห์ประเมินผลหารายรับรวม (Total Revenues) ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้รับจากการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น ดังนี้

1.1 รายรับงานบริหารร้านค้าย่อย : หน่วยศูนย์อาหาร

- รายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร

ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร มีการบันทึกบัญชีด้านรายรับแยกรายการ ตามหมวดรายได้ ดังต่อไปนี้ หมวดรายได้ค่าเช่าร้านอาหาร-ศูนย์อาหาร , หมวดรายได้ค่าเช่าพื้นที่ , หมวดรายได้ค่าเช่าร้านอาหาร , หมวดรายได้จากค่าเช่าอาคารการ อยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ

พบว่ามียาได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหารทั้งหมด ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น เป็นจำนวนเงิน 4,794,500.00 บาท โดยแยกเป็นรายได้ค่าเช่าประเภทร้านค้าย่อยหลัก 3,493,500.00 บาท , รายได้ค่าเช่าประเภทร้านค้าย่อยลอย 1,013,000.00 บาท และ รายได้ค่าเช่าร้านน้ำDPU 288,000.000 บาท โดยสามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 6 , ตารางที่ 7 และ ตารางที่ 8

ตารางที่ 6 แสดงรายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ร้านค้าย่อยหลัก		ร้านค้าย่อยลอย	ร้านน้ำDPU	รายได้ค่าเช่าพื้นที่ ขายอาหาร
	ขนาด/พื้นที่ 20 ตรม.	ขนาด/ พื้นที่ 10 ตรม.	ขนาด/ พื้นที่ 6.25 ตรม.	ขนาด/ พื้นที่ 18.25 ตรม.	
พฤศจิกายน 45	24,000.00	140,000.00	44,000.00	12,000.00	220,000.00
ธันวาคม 45	24,000.00	130,000.00	42,000.00	12,000.00	208,000.00
มกราคม 46	24,000.00	125,000.00	38,000.00	12,000.00	199,000.00
กุมภาพันธ์ 46	24,000.00	143,000.00	38,000.00	12,000.00	217,000.00
มีนาคม 46	12,000.00	75,00.00	21,500.00	12,000.00	120,500.00
เมษายน 46	24,000.00	140,000.00	43,000.00	12,000.00	219,000.00
พฤษภาคม 46	12,000.00	70,000.00	21,500.00	12,000.00	115,500.00
มิถุนายน 46	24,000.00	140,000.00	39,000.00	12,000.00	215,000.00
กรกฎาคม 46	24,00.00	142,500.00	47,000.00	12,000.00	225,500.00
สิงหาคม 46	24,000.00	135,000.00	48,000.00	12,000.00	219,000.00
กันยายน 46	24,000.00	140,000.00	51,000.00	12,000.00	227,000.00
ตุลาคม 46	12,000.00	65,000.00	33,000.00	12,000.00	122,000.00
รวม	252,000.00	1,445,500.00	466,000.00	144,000.00	2,307,500.00
ค่าเช่าเต็มประสิทธิภาพ	252,000.00	1,575,000.00	588,000.00	144,000.00	2,559,000.00

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่ามียาได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร ในปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นจำนวนเงิน 2,307,500.00 บาท โดยแยกเป็นรายได้ค่าเช่าประเภทร้านค้าย่อยหลัก 1,697,500 บาท , รายได้ค่าเช่าประเภทร้านค้าย่อยลอย 466,000.00 บาท และ รายได้ค่าเช่าร้านน้ำDPU 144,000.00บาท

ตารางที่ 7 แสดงรายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ร้านค้าย่อยหลัก		ร้านค้าย่อยลอย	ร้านน้ำDPU	รายได้ค่าเช่า พื้นที่ ขาย อาหาร
	ขนาด/พื้นที่ 20 ตรม.	ขนาด/ พื้นที่ 10 ตรม.	ขนาด/ พื้นที่ 6.25 ตรม.	ขนาด/ พื้นที่ 18.25 ตรม.	
พฤศจิกายน 46	24,000.00	143,000.00	52,000.00	12,000.00	231,000.00
ธันวาคม 46	24,000.00	143,000.00	52,000.00	12,000.00	231,000.00
มกราคม 47	24,000.00	148,000.00	48,000.00	12,000.00	232,000.00
กุมภาพันธ์ 47	24,000.00	143,000.00	48,000.00	12,000.00	227,000.00
มีนาคม 47	12,000.00	74,000.00	23,000.00	12,000.00	121,000.00
เมษายน 47	24,000.00	148,000.00	52,000.00	12,000.00	236,000.00
พฤษภาคม 47	12,000.00	79,000.00	26,000.00	12,000.00	129,000.00
มิถุนายน 47	24,000.00	148,000.00	50,000.00	12,000.00	234,000.00
กรกฎาคม 47	24,000.00	148,000.00	54,000.00	12,000.00	238,000.00
สิงหาคม 47	24,000.00	148,000.00	56,000.00	12,000.00	240,000.00
กันยายน 47	24,000.00	148,000.00	56,000.00	12,000.00	240,000.00
ตุลาคม 47	12,000.00	74,000.00	30,000.00	12,000.00	128,000.00
รวม	252,000.00	1,544,000.00	574,000.00	144,000.00	2,487,000.00
ค่าเช่าเต็ม ประสิทธิภาพ	252,000.00	1,575,000.00	588,000.00	144,000.00	2,559,000.00

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่ามียาได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร ในปี พ.ศ. 2546-2547 เป็นจำนวนเงิน 2,487,000.00 บาท โดยแยกเป็นรายได้ค่าเช่าประเภทร้านค้าย่อยหลัก 1,796,000 บาท , รายได้ค่าเช่าประเภทร้านค้าย่อยลอย 574,000.00 บาท และ รายได้ค่าเช่าร้านน้ำDPU 144,000.00บาท

และเมื่อนำรายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหารในแต่ละปี ตามที่แสดงในตารางที่ 6 และตามตารางที่ 7 ข้างต้น มาวิเคราะห์ รายได้เฉลี่ยค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร โดยแยกเป็น รายได้เฉลี่ย/เดือน , รายได้/ร้านค้าย่อย , รายได้เฉลี่ย/เดือน/ร้านย่อย , รายได้เฉลี่ย/ปี และ รายได้เฉลี่ย / เดือน / ร้านค้าย่อย / ตารางเมตร โดยแสดงตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงรายได้ , รายได้เฉลี่ย ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ร้านค้าย่อยหลัก		ร้านค้าย่อยลอย	ร้านน้ำดื่ม	รวม
	ขนาด/พื้นที่ 20 ตรม.	ขนาด/พื้นที่ 10 ตรม.	ขนาด/พื้นที่ 6.25 ตรม.	ขนาด/พื้นที่ 18.25 ตรม.	
ปีที่1 พ.ศ. 2545 – 2546					
รายได้ทั้งหมด	252,000.00	1,445,500.00	466,000.00	144,000.00	2,307,500.00
รายได้เฉลี่ย/ เดือน	21,000.00	120,458.33	38,833.33	12,000.00	192,291.66
รายได้เฉลี่ย/ ร้านค้า ย่อย	252,000.00	96,366.67	32,285.71	144,000.00	74,435.48
รายได้เฉลี่ย/ ร้านค้า ย่อย /เดือน	21,000.00	8,030.56	2,773.80	12,000.00	6,202.95
รายได้เฉลี่ย/ ตรม.	1,050.00	803.06	443.81	640.00	784.86
ปีที่2 พ.ศ. 2546 – 2547					
รายได้ทั้งหมด	252,000.00	1,544,000.00	547,000.00	144,000.00	2,487,000.00
รายได้เฉลี่ย/ เดือน	21,000.00	128,666.67	45,583.00	12,000.00	207,250.00
รายได้เฉลี่ย/ ร้านค้า ย่อย	252,000.00	102,933.33	39,071.43	144,000.00	80,225.81
รายได้เฉลี่ย/ ร้านค้า ย่อย /เดือน	21,000.00	8,577.78	3,256.00	12,000.00	6,685.48
รายได้เฉลี่ย/ ตรม.	1,050.00	857.78	520.93	640.00	845.92
รวม 2 ปี พ.ศ. 2545 – 2547					
รายได้ทั้งหมด	504,000.00	2,989,500.00	1,013,000.00	288,000.00	4,794,500.00
รายได้เฉลี่ย/ เดือน	21,000.00	124,562.50	42,208.33	12,000.00	199,770.83
รายได้เฉลี่ย/ ร้านค้า ย่อย	504,000.00	199,300.00	72,351.14	288,000.00	154,661.29
รายได้เฉลี่ย/ ร้านค้า ย่อย /เดือน	21,000.00	8,304.17	2,813.89	12,000.00	6,444.22
รายได้เฉลี่ย/ ตรม.	1,050.00	830.42	482.38	640.00	815.39
รายได้เฉลี่ย/ ปี	252,000.00	1,494,750.00	506,500.00	144,000.00	2,397,250.00

จากตารางที่ 8 ในการวิเคราะห์หา รายได้เฉลี่ยค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น พบว่ามีรายได้เฉลี่ย/เดือน เป็นจำนวนเงิน 199,770.83 บาท , รายได้เฉลี่ย/ร้านค้าย่อย เป็นจำนวนเงิน 154,661.29 บาท , รายได้เฉลี่ย/ร้านค้าย่อย/เดือน เป็นจำนวนเงิน 6,444.22 บาท และ รายได้เฉลี่ย/ปี เป็นจำนวนเงิน 2,397,250.00 บาท

โดยที่รายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร ในปี พ.ศ. 2546-2547 มากกว่า ในปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นเงิน 179,500.00 บาท ซึ่งมาจาก รายได้ค่าเช่าประเภทร้านค้าย่อยหลัก ขนาด 10 ตรม. และ ประเภทร้านค้าย่อยลอย ที่มีรายได้มากกว่าเป็นเงิน 98,500.00 บาท และ 81,000.00 บาทตามลำดับ ส่วนรายได้ค่าเช่าประเภทร้านค้าย่อยหลัก ขนาด 20 ตรม. และ ร้านน้ำดื่มDPU ซึ่งมีประเภทละ 1 ร้านค้าย่อย สามารถเก็บค่าเช่าได้เต็มประสิทธิภาพทั้ง 2 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในปี พ.ศ. 2546-2547 มีการบริหารร้านค้าย่อย ทำให้เกิดจำนวนประเภทร้านค้าย่อยหลัก ขนาด 10 ตรม./ร้าน และ ประเภทร้านค้าย่อยลอย ว่างน้อยกว่า (ในช่วงเวลาข้างต้น ไม่มีการเพิ่มหรือลดจำนวนพื้นที่ รวมถึงไม่มีการเพิ่มหรือลดอัตราค่าเช่าพื้นที่)

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับ กรณีหากว่าสามารถเก็บค่าเช่าได้เต็มประสิทธิภาพ คือ มีรายได้ครบทุกร้านค้าย่อย ทุกเดือน หรือไม่มีพื้นที่ ว่างเลย พบว่ารายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร ในปี พ.ศ. 2545-2546 และ ในปี พ.ศ. 2546-2547 คิดเป็น 91.17% และ 97.19% ของรายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร แบบเต็มประสิทธิภาพ ตามลำดับ โดยที่รายได้เฉลี่ยค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร/ ร้านค้าย่อย/เดือน แบบเต็มประสิทธิภาพ 6,879.03 บาท แต่รายได้เฉลี่ยค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร/ ร้านค้าย่อย/เดือน ที่เกิดขึ้นจริง 6,444.22 บาท (น้อยกว่า 434.81 บาท/ร้านค้าย่อย/เดือน)

- **รายได้ค่าสาธารณูปโภค**

รายได้ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา มีการบันทึกบัญชีด้านรายรับแยกรายการ ในหมวดขาดเขตค่าไฟฟ้า , หมวดขาดเขตค่าน้ำประปา อยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ ซึ่งทำให้มีรายได้ค่าสาธารณูปโภคในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น เป็นจำนวนเงิน 525,094.50 บาท โดยแยกเป็นรายได้ค่าไฟฟ้า 418,701.00 บาท , รายได้ค่าเช่าค่าน้ำประปา 106,393.50 บาท โดยสามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงรายได้ค่าสาธารณูปโภค ปี พ.ศ 2545-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ค่าไฟฟ้า	ค่าน้ำประปา	รายได้ ค่าสาธารณูปโภค
ปีที่ 1 พ.ศ. 2545 – 2546			
พฤศจิกายน 45	17,056.00	2,688.50	19,744.50
ธันวาคม 45	18,044.00	3,007.50	21,051.50
มกราคม 46	18,616.00	3,318.50	21,934.50
กุมภาพันธ์ 46	23,561.00	3,323.50	26,884.50
มีนาคม 46	19,368.00	1,670.00	21,038.00
เมษายน 46	14,712.00	2,442.00	17,154.00
พฤษภาคม 46	13,808.00	1,791.75	15,599.75
มิถุนายน 46	24,604.00	3,852.50	28,456.50
กรกฎาคม 46	20,944.00	6,094.25	27,038.25
สิงหาคม 46	22,208.00	5,318	27,526.00
กันยายน 46	22,200.00	7,384.25	29,584.25
ตุลาคม 46	12,136.00	3,302.25	15,438.25
รวม	227,257.00	44,193.00	271,450.00
ปีที่ 2 พ.ศ. 2546 – 2547			
พฤศจิกายน 46	18,324.00	5,092.50	23,416.50
ธันวาคม 46	18,325.00	5,092.50	23,417.50
มกราคม 47	18,008.00	5,098.75	23,106.75
กุมภาพันธ์ 47	14,340.00	4,543.00	18,883.00
มีนาคม 47	16,388.00	5,575.75	21,963.75
เมษายน 47	12,360.00	3,625.00	15,985.00
พฤษภาคม 47	13,216.00	4,368.50	17,584.50
มิถุนายน 47	12,388.00	3,867.50	16,255.50
กรกฎาคม 47	18,116.00	6,995.75	25,111.75
สิงหาคม 47	19,636.00	6,827.00	26,463.00
กันยายน 47	14,131.00	4,757.00	18,888.00
ตุลาคม 47	16,212.00	6,357.25	22,569.25
รวม	191,440.00	62,200.50	253,644.50
รวมทั้งหมด	418,701.00	106,393.50	525,094.50

จากตารางที่ 9 เมื่อนำมาวิเคราะห์หารายได้เฉลี่ยค่าสาธารณูปโภค/ปี พบว่าเป็นจำนวนเงิน 262,547.25 บาท โดยแยกเป็นรายได้เฉลี่ยค่าไฟฟ้า/ปี เป็นจำนวนเงิน 209,350.50 บาท และรายได้เฉลี่ยค่าน้ำประปา/ปี เป็นจำนวนเงิน 531,196.75 บาท

- **รายรับงานบริหารร้านค้าย่อย**

จากตารางแสดงรายได้ค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร และ ตารางแสดงรายได้ ค่าสาธารณูปโภค ชำรงต้น สามารถนำมารวมหา รายรับงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี ชำรงต้น เป็นเงิน 5,319,594.50 บาท โดยแยกเป็นรายรับ ระหว่างปี พ.ศ 2545-2546 เป็นเงิน 2,578,950.00 บาท และ รายรับ ระหว่างปี พ.ศ 2546-2547 เป็นเงิน 2,740,644.50 บาท สามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 10 , ตารางที่ 11 และ ตารางที่ 12

ตารางที่ 10 แสดงรายรับงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายได้ ค่าเช่าร้านค้าย่อย ขายอาหาร	รายได้ ค่าสาธารณูปโภค	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย
พฤศจิกายน 45	220,000.00	19,744.50	239,744.50
ธันวาคม 45	208,000.00	21,051.50	229,051.50
มกราคม 46	199,000.00	21,934.50	220,934.50
กุมภาพันธ์ 46	217,000.00	26,884.50	243,884.50
มีนาคม 46	120,500.00	21,038.00	141,538.00
เมษายน 46	219,000.00	17,154.00	236,154.00
พฤษภาคม 46	115,500.00	15,599.75	131,099.80
มิถุนายน 46	215,000.00	28,456.50	243,456.50
กรกฎาคม 46	225,500.00	27,038.25	252,538.25
สิงหาคม 46	219,000.00	27,526.00	246,526.00
กันยายน 46	227,000.00	29,584.25	256,584.25
ตุลาคม 46	122,000.00	15,438.25	137,438.25
รวม	2,307,500.00	271,450.00	2,578,950.00

ตารางที่ 11 แสดงรายรับงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายได้ ค่าเช่าร้านค้าย่อย ขายอาหาร	รายได้ ค่าสาธารณูปโภค	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย
พฤศจิกายน 46	231,000.00	23,416.50	254,416.50
ธันวาคม 46	231,000.00	23,417.50	254,417.50
มกราคม 47	232,000.00	23,106.75	255,106.75
กุมภาพันธ์ 47	227,000.00	18,883.00	245,883.00
มีนาคม 47	121,000.00	21,963.75	142,963.75
เมษายน 47	236,000.00	15,985.00	251,985.00
พฤษภาคม 47	129,000.00	17,584.50	146,584.50
มิถุนายน 47	234,000.00	16,255.50	250,255.50
กรกฎาคม 47	238,000.00	25,111.75	263,111.75
สิงหาคม 47	240,000.00	26,463.00	266,463.00
กันยายน 47	240,000.00	18,888.00	258,888.00
ตุลาคม 47	128,000.00	22,569.25	150,569.25
รวม	2,487,000.00	253,644.50	2,740,644.50

ตารางที่ 12 แสดงแสดงรายรับงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	รายได้ ค่าเช่าพื้นที่ขายอาหาร	รายได้ ค่าสาธารณูปโภค	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย
2545-2546	2,307,500.00	271,450.00	2,578,950.00
2546-2547	2,487,000.00	253,644.50	2,740,644.50
รวม	4,794,500.00	525,094.50	5,319,594.50
เฉลี่ย/ปี	2,397,250.00	262,547.25	2,659,797.25

จากตารางที่ 10 , ตารางที่ 11 และ ตารางที่ 12 เมื่อนำมาวิเคราะห์หารายรับเฉลี่ยงานบริหารร้านค้าย่อย จะพบว่า มีรายรับเฉลี่ยงานบริหารร้านค้าย่อย/ปี เป็นเงิน 2,659,797.25 บาท โดยแยกเป็นรายได้เฉลี่ยค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร/ปี เป็นเงิน 2,397,250.00 บาท กับ

รายได้เฉลี่ยค่าสาธารณูปโภค/ปี เป็นเงิน 262,547.25 บาท จากรายรับงานบริหารร้านค้าย่อย
ข้างต้น มาจากรายรับในปี พ.ศ. 2545 - 2546 เป็นเงิน 2,578,950.00 บาท กับ รายรับในปี พ.ศ.
2546 - 2547 เป็นเงิน 2,740,644.50 บาท โดยที่ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 มีรายรับเพิ่มขึ้นจาก ใน
ปี พ.ศ. 2545 - 2546 คิดเป็นร้อยละ 5.90

1.2 รายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม : หน่วยงานน้ำ DPU

รายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม มีการบันทึกบัญชีรายรับแยกรายการ หมวดรายได้จากการ
ขายน้ำ อยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ และอยู่ในระบบบัญชีของคณะบุคคลร้านค้า

พบว่ามียารับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น เป็นจำนวนเงิน
8,580,724.50 บาท โดยแยกเป็นรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในปี พ.ศ.2545-2546 เป็นเงิน
4,263,450.50 บาท และรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในปี พ.ศ.2546-2547 เป็นเงิน 4,317,274.00
บาท โดยสามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 13 , ตารางที่ 14 และ ตารางที่ 15

ตารางที่ 13 แสดงรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	หมายเหตุ
พฤศจิกายน 45	387,595.00	
ธันวาคม 45	296,046.00	
มกราคม 46	390,550.00	
กุมภาพันธ์ 46	301,168.00	
มีนาคม 46	197,635.00	
เมษายน 46	280,438.50	
พฤษภาคม 46	215,788.00	
มิถุนายน 46	618,163.00	
กรกฎาคม 46	474,436.00	
สิงหาคม 46	464,030.00	
กันยายน 46	409,323.00	
ตุลาคม 46	228,278.00	
รวม	4,263,450.50	

ตารางที่ 14 แสดงรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	หมายเหตุ
พฤศจิกายน 46	470,943.00	
ธันวาคม 46	344,736.00	
มกราคม 47	379,271.00	
กุมภาพันธ์ 47	308,745.00	
มีนาคม 47	207,107.00	
เมษายน 47	277,283.00	
พฤษภาคม 47	163,091.00	
มิถุนายน 47	583,736.00	
กรกฎาคม 47	567,805.00	
สิงหาคม 47	415,950.00	
กันยายน 47	382,999.00	
ตุลาคม 47	215,608.00	
รวม	4,317,274.00	

ตารางที่ 15 แสดงรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	หมายเหตุ
2545-2546	4,263,450.50	
2546-2547	4,317,274.00	
รวม	8,580,724.50	
เฉลี่ย/ปี	4,290,362.25	

จากตารางที่ 13 , ตารางที่ 14 และ ตารางที่ 15 จะเห็นว่ารายรับจากงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในแต่ละปีไม่แตกต่างกัน เมื่อนำมาวิเคราะห์หารายรับเฉลี่ยจากงานจำหน่ายน้ำดื่ม จะพบว่ามียรายรับเฉลี่ยจากงานจำหน่ายน้ำดื่ม /ปี เป็นเงิน 4,290,362.25 บาท และจากรายรับจำหน่ายน้ำ

ดื่มที่ได้รับในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 8,580,724.50 บาท ซึ่งมาจากรายรับในปี พ.ศ. 2545 - 2546 เป็นเงิน 4,263,450.50 บาท กับรายรับในปี พ.ศ. 2546 - 2547 เป็นเงิน 4,317,274.00 บาท โดยในปี พ.ศ. 2546 - 2547 มีรายรับเพิ่มขึ้นจาก ในปี พ.ศ. 2545 - 2547 ร้อยละ 1.25

1.3 รายรับรวมศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จากตารางแสดงรายรับงานบริหารร้านค้าย่อย และตารางแสดงหารายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น สามารถนำมารวมเป็นรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เป็นเงิน 13,900,319.00 บาท โดยแยกเป็นรายรับรวม ระหว่างปี พ.ศ 2545-2546 เป็นเงิน 6,842,400.50 บาท และ รายรับรวม ระหว่างปี พ.ศ 2546-2547 เป็นเงิน 7,057,918.50 บาท สามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 16 , ตารางที่ 17 และ ตารางที่ 18

ตารางที่ 16 แสดงรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	รายรับรวม
พฤศจิกายน 45	239,744.50	387,595.00	627,339.50
ธันวาคม 45	229,051.50	296,046.00	525,097.50
มกราคม 46	220,934.50	390,550.00	611,484.50
กุมภาพันธ์ 46	243,884.50	301,168.00	545,052.50
มีนาคม 46	141,538.00	197,635.00	339,173.00
เมษายน 46	236,154.00	280,438.50	516,592.50
พฤษภาคม 46	131,099.75	215,788.00	346,887.75
มิถุนายน 46	243,456.50	618,163.00	861,619.50
กรกฎาคม 46	252,538.25	474,436.00	726,974.25
สิงหาคม 46	246,526.00	464,030.00	710,556.00
กันยายน 46	256,584.25	409,323.00	665,907.25
ตุลาคม 46	137,438.25	228,278.00	365,716.25
รวม	2,578,950.00	4,263,450.50	6,842,400.50

ตารางที่ 17 แสดงรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ จาก งานบริหารร้านค้าย่อย	รายรับ จาก งานจำหน่ายน้ำดื่ม	รายรับรวม
พฤศจิกายน 46	254,416.50	470,943.00	725,359.50
ธันวาคม 46	254,417.50	344,736.00	599,153.50
มกราคม 47	255,106.75	379,271.00	634,377.75
กุมภาพันธ์ 47	245,883.00	308,745.00	554,628.00
มีนาคม 47	142,963.75	207,107.00	350,070.75
เมษายน 47	251,985.00	277,283.00	529,268.00
พฤษภาคม 47	146,584.50	163,091.00	309,675.50
มิถุนายน 47	250,255.50	583,736.00	833,991.50
กรกฎาคม 47	263,111.75	567,805.00	830,916.75
สิงหาคม 47	266,463.00	415,950.00	682,413.00
กันยายน 47	258,888.00	382,999.00	641,887.00
ตุลาคม 47	150,569.25	215,608.00	366,177.25
รวม	2,740,644.50	4,317,274.00	7,057,918.50

ตารางที่ 18 แสดงรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	รายรับรวม
2545-2546	2,578,950.00	4,263,450.50	6,842,400.50
2546-2547	2,740,644.50	4,317,274.00	7,057,918.50
รวม	5,319,594.50	8,580,724.50	13,900,319.00
เฉลี่ย/ปี	2,659,797.25	4,290,362.25	6,950,159.50

จากตารางที่ 16 , ตารางที่ 17 และ ตารางที่ 18 เมื่อนำมาวิเคราะห์หารายรับเฉลี่ยของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น พบว่ามีรายรับรวมเฉลี่ย/ปี เป็นเงิน 6,950,159.50 บาท โดยแยกเป็นรายรับเฉลี่ยงานบริหารร้านค้าย่อย/ปี เป็นเงิน 2,659,797.25 บาท กับ รายรับเฉลี่ยงานจำหน่ายน้ำดื่ม/ปี เป็นเงิน 4,290,362.25 บาท

โดยที่รายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ในระยะ 2 ปี เป็นเงิน 13,900,319.00 บาท มาจากปี พ.ศ. 2545 - 2546 เป็นจำนวนเงิน 6,842,400.50 บาท กับ ปี พ.ศ. 2546 - 2547 เป็นจำนวนเงิน 7,057,918.50 บาท ซึ่งแสดงว่าศูนย์อาหารมหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตย์ มีรายรับรวมในปี พ.ศ. 2546 - 2547 เพิ่มขึ้น จากรายรับรวมในปี พ.ศ. 2545 - 2546 คิดเป็นร้อยละ 3.15 โดยในปี พ.ศ. 2546 - 2547 รายรับบริหารร้านค้าย่อย และรายรับ จำหน่ายน้ำดื่ม เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2545 - 2546 คิดเป็นร้อยละ 6.30 และ 1.26 ตามลำดับ

อนึ่งสำหรับรายรับรวมในเดือน มีนาคม , พฤษภาคม และตุลาคม จะเห็นว่ามีรายรับรวม ต่ำกว่าในเดือนอื่น ๆ เนื่องจากมีการลดค่าเช่าพื้นที่ร้านค้าย่อยตามที่กล่าวมาแล้วกับจำนวนวัน บริการต่ำกว่าเดือนอื่น ๆ จึงส่งผลให้รายรับงานจำหน่ายน้ำดื่มน้อยลงตามไปด้วย

2. ต้นทุนรวม (Total Cost)

เป็นการวิเคราะห์หาต้นทุนรวม (Total Cost) ที่เป็น ต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost) กับ ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost) โดยจำแนกออกเป็น ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) และ ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) ในการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ในระยะเวลา 2 ปี ข้างต้น ดังนี้

2.1 ต้นทุนงานบริหารร้านย่อย : หน่วยงานงานศูนย์อาหาร

- **ต้นทุนแจ้งชัด**

พบว่าได้มีการบันทึกบัญชีรายจ่ายแยกรายการค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ในหมวดวัสดุแม่บ้าน (ค่าน้ำยาทำความสะอาด และวัสดุทำความสะอาดอื่นๆ เป็นต้น) , หมวดวัสดุโฆษณา , หมวดวัสดุบริหาร , หมวดวัสดุซ่อมบำรุง , หมวดค่าใช้จ่ายร้านอาหาร-ศูนย์อาหาร (ค่าจ้างพนักงานทำความสะอาด และเงินเดือนผู้จัดการ) , หมวดค่าใช้จ่ายรักษาความปลอดภัย - ศูนย์อาหาร (ค่าจ้างพนักงานทำความสะอาด) ของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU อยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ โดยในหมวดวัสดุแม่บ้านในเดือนพฤศจิกายน 45 ได้รวมค่าใช้จ่ายด้วย ชาม ด้วย

ทำให้มีรายการค่าใช้จ่ายที่ลงบัญชีอย่างแจ้งชัดของงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น เป็นต้นทุนแจ้งชัด จำนวนเงิน 2,319,468.92 บาท โดยจำแนกเป็นต้นทุนคงที่ 110,000.00 บาท , กับ ต้นทุนผันแปร 2,209,468.92 บาท โดยสามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 19 , ตารางที่ 20 , ตารางที่ 21, ตารางที่ 22 และตารางที่ 23

ตารางที่ 19 แสดงรายการค่าใช้จ่ายที่แจ้งชั่งงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

รายการค่าใช้จ่าย	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร
ค่าวัสดุพนักงานทำความสะอาด	-	291,339.65
ค่าวัสดุบริหาร และวัสดุโฆษณา	-	2,122.80
ค่าวัสดุซ่อมบำรุง	-	6,344.00
ค่าจ้างพนักงานทำความสะอาด	-	834,426.90
เงินเดือนผู้จัดการ	110,000.00	-
รวม	110,000.00	1,134,233.35
ต้นทุนแจ้งชัด	1,244,233.35	

ตารางที่ 20 แสดงต้นทุนแจ้งชั่งงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนแจ้งชัด
พฤศจิกายน 45	20,000.00	200,536.56	220,536.56
ธันวาคม 45	20,000.00	73,391.90	93,391.90
มกราคม 46	20,000.00	119,952.00	139,952.00
กุมภาพันธ์ 46	20,000.00	80,335.00	100,335.00
มีนาคม 46	10,000.00	84,246.50	94,246.50
เมษายน 46	10,000.00	70,162.90	80,162.90
พฤษภาคม 46	10,000.00	74,479.38	84,479.38
มิถุนายน 46	-	113,228.70	113,228.70
กรกฎาคม 46	-	84,356.00	84,356.00
สิงหาคม 46	-	103,729.11	103,729.11
กันยายน 46	-	76,610.50	76,610.50
ตุลาคม 46	-	53,204.80	53,204.80
รวม	110,000.00	1,134,233.35	1,244,233.35

ตารางที่ 21 แสดงค่าใช้จ่ายที่แจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ระหว่าง ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

รายการค่าใช้จ่าย	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร
ค่าวัสดุพนักงานทำความสะอาด	-	179,851.12
ค่าวัสดุบริหาร และวัสดุโฆษณา	-	1,343.93
ค่าวัสดุซ่อมบำรุง	-	4,585.52
ค่าจ้างพนักงานทำความสะอาด	-	889,455.00
เงินเดือนผู้จัดการ	-	-
รวม	-	1,075,235.57
ต้นทุนแจ้งชัด	1,075,235.57	

ตารางที่ 22 แสดงต้นทุนแจ้งชดงานบริหารร้านค้าย่อย ระหว่าง ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนแจ้งชัด
พฤศจิกายน 46	-	89,436.99	89,436.99
ธันวาคม 46	-	78,836.35	78,836.35
มกราคม 47	-	101,028.15	101,028.15
กุมภาพันธ์ 47	-	85,592.95	85,592.95
มีนาคม 47	-	75,223.25	75,223.25
เมษายน 47	-	88,301.70	88,301.70
พฤษภาคม 47	-	66,554.40	66,554.40
มิถุนายน 47	-	92,112.00	92,112.00
กรกฎาคม 47	-	105,350.10	105,350.10
สิงหาคม 47	-	92,926.20	92,926.20
กันยายน 47	-	101,412.96	101,412.96
ตุลาคม 47	-	98,460.52	98,460.52
รวม	-	1,075,235.57	1,075,235.57

ตารางที่ 23 แสดงต้นทุนแจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนแจ้งชัด
2545-2546	110,000.00	1,134,233.35	1,244,233.35
2546-2547	-	1,075,235.57	1,075,235.57
รวม	110,000.00	2,209,468.92	2,319,468.92

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่า งานบริหารร้านค้าย่อยมีต้นทุนแจ้งชัด ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 2,319,468.92 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนแจ้งชัด ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นเงิน 1,244,233.35 บาท กับ ต้นทุนแจ้งชัด ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2547 เป็นเงิน 1,075,235.57 บาท

ซึ่งต้นทุนแจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย ส่วนใหญ่จะเป็น ต้นทุนผันแปร โดยคิดเป็น ร้อยละ 95.25 ของต้นทุนแจ้งชัด หรือเป็นเงิน 2,209,468.92 บาท ของต้นทุนแจ้งชัด 2,319,468.92 บาท และจากจำนวนเงิน 2,209,468.92 บาท ที่เป็นต้นทุนผันแปร จะเป็นค่าจ้างแม่บ้านทำความสะอาด 1,723,881.90 บาท หรือ ร้อยละ 78.02 ของต้นทุนผันแปร โดยที่เงินเดือนผู้จัดการ ได้มียกเลิกการว่าจ้างตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2546 เป็นต้นไป จึงทำให้ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 ไม่ปรากฏต้นทุนคงที่

- **ต้นทุนไม่แจ้งชัด**

- **ดอกเบี้ยค่าเสียโอกาสนำเงินมาลงทุนเริ่มแรก**

พบว่าในช่วงการลงทุนเริ่มแรกมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ได้นำเงินของมหาวิทยาลัยฯ มาลงทุนเริ่มแรก เป็นเงิน 4,447,428.03 บาท เป็นอุปกรณ์เครื่องมือ และค่าปรับปรุงภายในศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ตามที่มีการบันทึกบัญชีรวมอยู่ในหมวดครุภัณฑ์ฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ กับหมวดค่าซ่อมแซมอาคารฝ่ายช่างและซ่อมบำรุง

ทำให้เกิดค่าต้นทุนค่าเสียโอกาส(Opportunity Cost) นำจำนวนเงินข้างต้น ไปใช้ในการดำเนินกิจการอย่างอื่น หากกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี ทำให้ทางมหาวิทยาลัย

ธุรกิจบัณฑิตย ต้องเสียรายได้ดอกเบี้ย เป็นเงิน 88,948.56 บาท ตามภาคผนวก ผ.นวก ข. แสดงการประเมินหาต้นทุนค่าเสียโอกาสนำเงินมาลงทุนเริ่มแรก งานบริหารร้านค้าย่อย

- รายการค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้บันทึกบัญชี

ประกอบด้วย ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปาที่เรียกเก็บจากร้านค้า , ค่าไฟฟ้าห้องทำงานของหน่วยศูนย์อาหาร , ค่าไฟฟ้าห้องล้างจาน , ค่าน้ำประปาห้องล้างจาน , ค่าโทรศัพท์ห้องทำงานของหน่วยศูนย์อาหาร ได้มีการบันทึกเฉพาะบัญชีรายรับแยกรายการในหมวดขาดเซยค่าไฟฟ้าหมวดขาดเซยค่าน้ำประปา หมวดขาดเซยค่าโทรศัพท์ อยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ ไม่ได้มีการบันทึกบัญชีรายจ่าย ว่าเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU

ซึ่งรายการดังกล่าว จะต้องนำมาประเมินเป็นต้นทุนในการดำเนินงานบริหารร้านค้าย่อย ของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU เพราะว่าต้องนำรายได้ที่เรียกเก็บไปจ่ายให้กับองค์กร/บริษัทผู้ผลิตต่อไป ตามที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ทำให้จำเป็นต้องใช้วิธีการประเมิน ภายใต้สมมุติฐานว่า รายได้ในหมวดขาดเซยที่เรียกเก็บข้างต้น นำไปเป็น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ต้องจ่าย เท่ากันพอดี ตามภาคผนวก ผ.นวก ค. แสดงการประเมินหาค่าสาธารณูปโภคที่ไม่ได้บันทึกบัญชี งานบริหารร้านค้าย่อย

- รายการค่าใช้จ่ายที่เป็นรายการแอบแฝง

ประกอบด้วย ค่าไฟฟ้าบริเวณที่รับประทานอาหาร ซึ่งไม่มีการบันทึกบัญชีแยกรายการออกมา เป็นของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU เป็นเป็นค่าใช้จ่ายรวมอยู่ในค่าไฟฟ้าส่วนกลาง มิเตอร์ไฟฟ้าอาคารสำนักอธิการบดี ทำให้จำเป็นต้องใช้วิธีการประเมินหาค่าไฟฟ้าบริเวณที่รับประทานอาหาร และได้ทำการประเมินตามภาคผนวก ผ.นวก ง. แสดงการประเมินหาค่าไฟฟ้าบริเวณที่รับประทานอาหารส่วนกลางงานบริหารร้านค้าย่อย

และค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องล้างจาน ภาชนะใส่อาหาร รถเข็น ภาชนะ ที่นั่งรับประทานอาหารที่เพิ่มเติม เป็นต้น ก็ไม่ได้บันทึกบัญชีครุภัณฑ์แยกรายการในนามหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU ได้บันทึกรวมอยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ เป็นจำนวนเงิน 854,114.20 บาท รวมถึงค่าปรับปรุงพื้นที่ขายร้านค้าย่อย ได้มีการก่อสร้างทรัพย์สินติดกับตัวอาคารชั้นล่างเพิ่มเติม เป็นจำนวนเงิน 3,593,313.83 บาท ถือเป็นการลงทุนทำให้ทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ทำให้จำเป็นต้องใช้วิธีประเมินหาค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์ และได้ทำการประเมิน ตามภาคผนวก ผ.นวก จ. แสดงค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์

ส่วนเงินเดือนบุคลากรประจำ ไม่ได้บันทึกบัญชีแยกรายการในนามหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU ได้มีการบันทึกบัญชีรวมอยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ ทำให้จำเป็นต้องนำค่าเงินเดือนบุคลากรของหน่วยงานศูนย์อาหาร DPU มาเป็นต้นทุนในดำเนินงาน และในประเมินนี้ได้ใช้เงินเดือนบุคลากรตามโครงสร้างบุคลากรทั้ง 2 คนเต็มจำนวน ทั้งเพื่อส่วนหนึ่งจะเป็นทดแทนเงินเดือนผู้อำนวยการฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ ซึ่งถึงแม้ว่าจะดูแลบริหารในเชิงนโยบาย

ฉะนั้นจากรายละเอียดข้างต้น ทำให้มีรายการค่าใช้จ่ายไม่แจ้งชัดของงานบริหารจัดการร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น เป็นต้นทุนไม่แจ้งชัด จำนวนเงิน 2,258,251.70 บาท โดยแยกเป็น ต้นทุนคงที่ 1,391,892.20 บาท , และ ต้นทุนผันแปร 866,359.50 บาท โดยสามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 24 , ตารางที่ 25 , ตารางที่ 26 , ตารางที่ 27 และ ตารางที่ 28

ตารางที่ 24 แสดงค่าใช้จ่ายไม่แจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

รายการค่าใช้จ่าย	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนไม่แจ้งชัด
ดอกเบี้ยค่าเสียโอกาสนำเงินมาลงทุนเริ่มแรก	88,948.56	-	88,948.56
ค่าไฟฟ้าร้านค้าย่อย	-	227,257.00	227,257.00
ค่าน้ำประปาร้านค้าย่อย	-	51,693.00	51,693.00
ค่าไฟฟ้าห้องทำงาน	16,178.00	-	16,178.00
ค่าโทรศัพท์ห้องทำงาน	6,239.14	-	6,239.14
ค่าไฟฟ้า เครื่องดูดควัน	-	23,788.00	23,788.00
ค่าไฟฟ้าห้องล้างจาน	-	136,010.00	136,010.00
ค่าน้ำประปาห้องล้างจาน	-	19,101.25	19,101.25
ค่าไฟฟ้าบริเวณที่นั่งรับประทานอาหาร	55,061.37	-	55,061.37
ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์	350,488.56	-	350,488.56
เงินเดือนบุคลากรประจำ	246,840.00	-	246,840.00
รวม	763,755.63	457,849.25	1,221,604.88

ตารางที่ 25 แสดงต้นทุนไม่แจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนไม่แจ้งชัด
พฤศจิกายน 45	56,848.24	36,278.75	93,126.99
ธันวาคม 45	57,175.47	37,159.75	94,335.22
มกราคม 46	58,154.52	38,622.25	96,776.77
กุมภาพันธ์ 46	57,698.13	47,317.00	105,010.13
มีนาคม 46	56,928.85	35,312.00	91,240.85
เมษายน 46	57,616.60	28,921.50	86,538.10
พฤษภาคม 46	56,253.60	26,908.75	83,162.35
มิถุนายน 46	73,426.99	47,790.25	121,217.24
กรกฎาคม 46	73,313.76	43,801.25	117,115.01
สิงหาคม 46	73,263.75	44,200.50	117,464.25
กันยายน 46	73,111.87	46,343.00	119,454.87
ตุลาคม 46	70,968.85	25,194.25	96,163.10
รวม	763,755.63	457,849.25	1,221,460.88

ตารางที่ 26 แสดงค่าใช้จ่ายไม่ดำเนินงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

รายการค่าใช้จ่าย	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนไม่แจ้งชัด
ดอกเบี้ยค่าเสียโอกาสนำเงินมาลงทุนเริ่มแรก	88,948.56	-	88,948.56
ค่าไฟฟ้าร้านค้าย่อย	-	191,444.00	191,444.00
ค่าน้ำประปาร้านค้าย่อย	-	62,200.50	62,200.50
ค่าไฟฟ้าห้องทำงาน	15,988.00	-	15,988.00
ค่าโทรศัพท์ห้องทำงาน	2,561.58	-	2,561.58
ค่าไฟฟ้า เครื่องดูดควัน	-	22,632.00	22,632.00
ค่าไฟฟ้าห้องล้างจาน	-	116,072.00	116,072.00
ค่าน้ำประปาห้องล้างจาน	-	16,161.75	16,161.75
ค่าไฟฟ้าบริเวณที่นั่งรับประทานอาหาร	55,061.37	-	55,061.37
ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์	350,488.56	-	350,488.56
เงินเดือนบุคลากรประจำ	372,420.00	-	372,420.00
รวม	885,468.07	408,510.25	1,293,978.32

ตารางที่ 27 แสดงต้นทุนไม่แจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนไม่แจ้งชัด
พฤศจิกายน 46	72,670.74	38,870.75	111,541.49
ธันวาคม 46	72,460.11	39,169.50	111,629.61
มกราคม 47	72,617.50	36,444.00	109,061.50
กุมภาพันธ์ 47	72,218.74	33,450.25	105,668.99
มีนาคม 47	70,684.61	31,371.75	102,056.36
เมษายน 47	72,745.25	27,057.25	99,802.50
พฤษภาคม 47	71,056.61	27,945.00	99,001.61
มิถุนายน 47	76,700.27	31,475.25	108,175.52
กรกฎาคม 47	76,618.74	41,896.75	118,515.49
สิงหาคม 47	76,421.45	39,375.75	115,797.20
กันยายน 47	76,681.44	31,220.50	107,901.94
ตุลาคม 47	74,592.61	30,233.50	104,826.11
รวม	885,468.07	408,510.25	1,293,978.32

ตารางที่ 28 แสดงต้นทุนไม่แจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนไม่แจ้งชัด
2545-2546	763,755.63	457,849.25	1,221,604.88
2546-2547	885,468.07	408,510.25	1,293,978.32
รวม	1,649,223.70	866,359.50	2,515,583.20

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่างานบริหารร้านค้าย่อย มีต้นทุนไม่แจ้งชัด ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 2,515,583.20บาท โดยแยกเป็นต้นทุนไม่แจ้งชัด ในปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นเงิน 1,221,604.88 บาท กับ ต้นทุนไม่แจ้งชัด ในปี พ.ศ. 2546-2547 เป็นเงิน 1,293,978.32 บาท โดย ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 ต้นทุนไม่แจ้งชัดมากกว่าในปี พ.ศ. 2545 - 2546 คิดเป็นร้อยละ 5.59

และต้นทุนไม่แจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย สามารถจำแนกเป็น ต้นทุนคงที่ เป็นจำนวนเงิน 1,649,223.70 บาท กับ ต้นทุนผันแปร เป็นจำนวนเงิน 866,359.50 บาท

• **ต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย : หน่วยงานศูนย์อาหาร DPU**

จากตารางแสดงต้นทุนแจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย และตารางแสดงต้นทุนไม่แจ้งชัดงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น สามารถนำมารวมเป็นต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ดำเนินงานบริหารร้านค้าย่อย เป็นเงิน 4,577,720.62 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนทั้งหมดในปี พ.ศ 2545 - 2546 เป็น 2,393,887.48 บาท และ ในปี พ.ศ 2546-2547 เป็นเงิน 2,183,833.14 บาท สามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 29 , ตารางที่ 30 และ ตารางที่ 31 ตารางที่ 29 แสดงต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนแจ้งชัด	ต้นทุนไม่แจ้งชัด	ต้นทุนทั้งหมด
พฤศจิกายน 45	220,536.56	93,126.99	313,663.55
ธันวาคม 45	93,391.90	94,335.22	187,727.12
มกราคม 46	139,952.00	96,776.77	236,728.77
กุมภาพันธ์ 46	100,335.00	105,010.13	205,345.13
มีนาคม 46	94,246.50	91,240.85	185,487.35
เมษายน 46	80,162.90	86,538.10	166,701.00
พฤษภาคม 46	84,479.38	83,162.35	167,641.73
มิถุนายน 46	113,228.70	121,217.24	234,445.94
กรกฎาคม 46	84,356.00	117,115.01	201,471.01
สิงหาคม 46	103,729.11	117,464.25	221,193.36
กันยายน 46	76,610.50	119,454.87	196,065.37
ตุลาคม 46	53,204.80	96,163.10	149,367.90
รวม	1,244,233.35	1,221,604.88	2,465,838.23

ตารางที่ 30 แสดงต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนแจ้งชัด	ต้นทุนไม่แจ้งชัด	ต้นทุนทั้งหมด
พฤศจิกายน 46	89,436.99	111,541.49	200,978.48
ธันวาคม 46	78,836.35	111,629.61	190,465.96
มกราคม 47	101,028.15	109,061.50	210,089.65
กุมภาพันธ์ 47	85,592.95	105,668.99	191,261.94
มีนาคม 47	75,223.25	102,056.36	177,279.61
เมษายน 47	88,301.70	99,802.50	188,104.20
พฤษภาคม 47	66,554.40	99,001.61	165,556.01
มิถุนายน 47	92,112.00	108,175.52	200,287.52
กรกฎาคม 47	105,350.10	118,515.49	223,865.59
สิงหาคม 47	92,926.20	115,797.20	208,723.40
กันยายน 47	101,412.96	107,901.94	209,314.90
ตุลาคม 47	98,460.52	104,826.11	203,286.63
รวม	1,075,235.57	1,293,978.32	2,369,213.89

ตารางที่ 31 แสดงต้นทุนทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนแจ้งชัด		ต้นทุนไม่แจ้งชัด		ต้นทุนทั้งหมด
	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนแปร	
2545-2546	110,000.00	1,134,233.35	763,755.63	457,849.25	2,465,838.23
2546-2547	0.00	1,075,235.57	885,468.07	408,510.25	2,369,213.89
รวม	110,000.00	2,209,468.92	1,649,223.70	866,359.50	4,835,052.12
รวม	2,319,468.92		2,515,583.20		4,835,052.12

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่ามียุทธศาสตร์ทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 4,835,052.12 บาท โดยแยกเป็นยุทธศาสตร์ทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นเงิน 2,465,838.23 บาท กับ ยุทธศาสตร์ทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2546-2547 เป็นเงิน 2,369,213.89 บาท หรือ ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 ยุทธศาสตร์ทั้งหมดน้อยกว่าในปี พ.ศ. 2545 - 2546 คิดเป็นร้อยละ 4.08

และจากยุทธศาสตร์ทั้งหมดงานบริหารร้านค้าย่อย สามารถจำแนกเป็นยุทธศาสตร์จัดจ้าง เป็นจำนวนเงิน 2,319,468.92 บาท กับ ยุทธศาสตร์ไม่จัดจ้าง เป็นจำนวนเงิน 2,515,583.20 บาท ซึ่ง แสดงว่าจากยุทธศาสตร์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 47.97 และ ร้อยละ 52.03 ตามลำดับ

และหากจำแนกเป็นยุทธศาสตร์คงที่ และยุทธศาสตร์ผันแปร จะเป็นจำนวนเงิน 1,759,223.70 บาท และจำนวนเงิน 3,075,828.42 บาท ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าจากยุทธศาสตร์ทั้งหมด คิดเป็น ยุทธศาสตร์คงที่ ร้อยละ 36.38 และ ยุทธศาสตร์ผันแปร ร้อยละ 63.62

2.2 ยุทธศาสตร์งานจำหน่ายน้ำดื่ม : หน่วยงานร้านน้ำ DPU

- ยุทธศาสตร์จัดจ้าง

พบว่ามียุทธศาสตร์ค่าใช้จ่ายที่เป็นยุทธศาสตร์จัดจ้างจากงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี ข้างต้น เป็นจำนวนเงิน 6,332,122.33 บาท โดยแยกเป็นยุทธศาสตร์คงที่ 853,930.00 บาท , และ ยุทธศาสตร์ผันแปร 5,478,192.33 บาท โดยสามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 32 , ตารางที่ 33 , ตารางที่ 34 , ตารางที่ 35 และ ตารางที่ 36

ตารางที่ 32 แสดงค่าใช้จ่ายที่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

ต้นทุนแจ้งชัด	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนแจ้งชัด
ต้นทุนสินค้า	-	2,424,132.25	2,424,132.25
เงินเดือนบุคลากรประจำ	261,150.00	-	261,150.00
ค่าจ้างพนักงานขาย	-	138,255.00	138,522.00
ค่าไฟฟ้า	-	56,040.00	56,040.00
ค่าน้ำประปา	-	1,075.00	1,075.00
ค่าเช่าพื้นที่	144,000.00	-	144,000.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-	3,359.22	3,359.22
รวม	405,150.00	2,622,861.47	3,028,011.47

ตารางที่ 33 แสดงต้นทุนแจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนแจ้งชัด
พฤศจิกายน 45	12,000.00	240,066.16	252,066.16
ธันวาคม 45	35,200.00	246,628.16	281,828.16
มกราคม 46	35,200.00	186,902.48	222,102.48
กุมภาพันธ์ 46	35,200.00	164,746.27	199,946.27
มีนาคม 46	35,200.00	149,065.85	184,265.85
เมษายน 46	35,200.00	164,381.79	199,581.79
พฤษภาคม 46	35,200.00	158,544.80	193,744.80
มิถุนายน 46	36,390.00	330,932.93	367,322.93
กรกฎาคม 46	36,390.00	240,394.24	276,784.24
สิงหาคม 46	36,390.00	207,567.08	243,957.08
กันยายน 46	36,390.00	297,210.82	333,600.82
ตุลาคม 46	36,390.00	236,420.89	272,810.89
รวม	405,150.00	2,622,861.47	3,028,011.47

ตารางที่ 34 แสดงค่าใช้จ่ายที่แจ้งข้งงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

ต้นทุนแจ้งข้ง	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนแจ้งข้ง
ต้นทุนสินค้า	-	2,589,335.95	2,589,335.95
เงินเดือนบุคลากรประจำ	304,780.00	-	304,780.00
ค่าจ้างพนักงานขาย	-	206,163.00	206,163.00
ค่าไฟฟ้า	-	43,712.00	43,712.00
ค่าน้ำประปา	-	1,242.75	1,242.75
ค่าเช่าพื้นที่	144,000.00	-	144,000.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-	15,417.16	15,417.16
รวม	448,780.00	2,855,330.86	3,304,110.86

ตารางที่ 35 แสดงต้นทุนแจ้งข้งงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนแจ้งข้ง
พฤศจิกายน 46	36,390.00	190,655.26	227,045.26
ธันวาคม 46	36,390.00	131,168.49	167,558.49
มกราคม 47	36,390.00	241,516.34	277,906.34
กุมภาพันธ์ 47	36,390.00	202,762.99	239,152.99
มีนาคม 47	36,390.00	230,144.94	266,534.94
เมษายน 47	36,390.00	188,230.57	224,620.57
พฤษภาคม 47	36,390.00	91,340.39	127,730.39
มิถุนายน 47	38,810.00	467,929.02	506,739.02
กรกฎาคม 47	38,810.00	366,285.11	405,095.11
สิงหาคม 47	38,810.00	309,322.40	348,132.40
กันยายน 47	38,810.00	272,819.88	311,629.88
ตุลาคม 47	38,810.00	163,155.47	201,965.47
รวม	448,780.00	2,855,330.86	3,304,110.86

ตารางที่ 36 แสดงต้นทุนแฉ่งจ้างงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนแฉ่งจ้าง
2545-2546	405,150.00	2,622,861.47	3,028,011.47
2546-2547	448,780.00	2,855,330.86	3,304,110.86
รวม	853,930.00	5,478,192.33	6,332,122.33

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่างานบริหารน้ำดื่ม มีต้นทุนแฉ่งจ้าง ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 6,332,122.23 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนแฉ่งจ้าง ในปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นเงิน 3,028,011.47 บาท กับ ต้นทุนแฉ่งจ้าง ในปี พ.ศ. 2546-2547 เป็นเงิน 3,304,110.86 บาท โดยที่ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 ต้นทุนแฉ่งจ้างจะเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2545 - 2546 คิดเป็นร้อยละ 8.36

จากต้นทุนแฉ่งจ้างงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น คิดเป็น ต้นทุนผันแปร ร้อยละ 96.51 และต้นทุนคงที่ ร้อยละ 13.49 ของต้นทุนแฉ่งจ้าง และต้นทุนผันแปร จำนวนเงิน 5,478,192.33 บาท จะเป็นต้นทุนสินค้า 5,013,468.20 บาท หรือร้อยละ 91.52

- **ต้นทุนไม่แฉ่งจ้าง**

พบว่าใน มีเฉพาะหมวดเงินเดือนบุคลากรประจำ เดือนพฤศจิกายน 2545 เท่านั้น ที่ไม่ได้บันทึกบัญชีแยกรายการในนามหน่วยงานร้านน้ำ DPU ออกมา มีการบันทึกบัญชีรวมอยู่ในฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ โดยสามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 37 ตารางที่ 38 , และ ตารางที่ 39

ตารางที่ 37 แสดงค่าใช้จ่ายไม่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

รายการค่าใช้จ่าย	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร
เงินเดือนบุคลากรประจำ	23,200.00	-
รวม	23,200.00	-
ต้นทุนไม่แจ้งชด	23,200.00	

ตารางที่ 38 แสดงต้นทุนไม่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนไม่แจ้งชด
พฤศจิกายน 45	23,200.00	-	23,200.00
รวม	23,200.00	-	23,200.00

ตารางที่ 39 แสดงต้นทุนไม่แจ้งชดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนไม่แจ้งชด
2545-2546	23,200.00	-	23,200.00
2546-2547	-	-	-
รวม	23,200.00	-	23,200.00

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าต้นทุนไม่ชดแจ้ง ในระยะเวลา 2 ปี เป็นจำนวนเงิน 23,200.00 บาท และเฉพาะในปี พ.ศ. 2545 - 2546 และที่เป็นเงินเดือนบุคลากรประจำ เท่านั้น

● **ต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม : หน่วยงานร้านน้ำ DPU**

จากตารางแสดงต้นทุนแจ้งจ้างงานจำหน่ายน้ำดื่ม และตารางแสดงต้นทุนไม่แจ้งจ้างงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น สามารถนำมารวมเป็นต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ดำเนินงานจำหน่ายน้ำดื่ม เป็นเงิน 6,355,322.33 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนทั้งหมด ระหว่างปี พ.ศ 2545-2546 เป็น 3,051,211.47 บาท และ ต้นทุนทั้งหมด ในปี พ.ศ 2546-2547 เป็นเงิน 3,034,110.86 บาท สามารถแยกแสดงในแต่ละปี ตามตารางที่ 40 , ตารางที่ 41และ ตารางที่ 42

ตารางที่ 40 แสดงต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนแจ้งจ้าง	ต้นทุนไม่แจ้งจ้าง	ต้นทุนทั้งหมด
พฤศจิกายน 45	252,066.16	23,200.00	275,266.16
ธันวาคม 45	281,828.16	-	281,828.16
มกราคม 46	222,102.48	-	222,102.48
กุมภาพันธ์ 46	199,946.27	-	199,946.27
มีนาคม 46	184,265.85	-	184,265.85
เมษายน 46	199,581.79	-	199,581.79
พฤษภาคม 46	193,744.80	-	193,744.80
มิถุนายน 46	367,322.93	-	367,322.93
กรกฎาคม 46	276,784.24	-	276,784.24
สิงหาคม 46	243,957.08	-	243,957.08
กันยายน 46	333,600.82	-	333,600.82
ตุลาคม 46	272,810.89	-	272,810.89
รวม	3,028,011.47	23,200.00	3,051,211.47

ตารางที่ 41 แสดงต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ต้นทุนแจ้งชัด	ต้นทุนไม่แจ้งชัด	ต้นทุนทั้งหมด
พฤศจิกายน 46	227,045.26	-	227,045.26
ธันวาคม 46	167,558.49	-	167,558.49
มกราคม 47	277,906.34	-	277,906.34
กุมภาพันธ์ 47	239,152.99	-	239,152.99
มีนาคม 47	266,534.94	-	266,534.94
เมษายน 47	224,620.57	-	224,620.57
พฤษภาคม 47	127,730.39	-	127,730.39
มิถุนายน 47	506,739.02	-	506,739.02
กรกฎาคม 47	405,095.11	-	405,095.11
สิงหาคม 47	348,132.40	-	348,132.40
กันยายน 47	311,629.88	-	311,629.88
ตุลาคม 47	201,965.47	-	201,965.47
รวม	3,304,110.86	-	3,304,110.86

ตารางที่ 42 แสดงต้นทุนทั้งหมดงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนแจ้งชัด		ต้นทุนไม่แจ้งชัด		ต้นทุนทั้งหมด
	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนแปร	
2545-2546	405,150.00	2,622,861.47	23,200.00	-	3,051,211.47
2546-2547	448,780.00	2,855,330.86	-	-	3,304,110.86
รวม	853,930.00	5,478,192.33	23,200.00	-	6,355,322.33
รวม	6,332,122.33		23,200.00		6,355,322.33

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าต้นทุนทั้งหมดของงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 6,355,322.33 บาท ส่วนใหญ่เกือบจะทั้งหมดเป็นต้นทุนแจ้งชัด เป็นจำนวนเงิน

6,332,122.33 บาท ที่เหลือเป็นต้นทุนไม่แจ้งชัดเพียง 23,200.00 บาท เท่านั้น โดยที่จำแนกเป็นต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร เป็นเงิน 877,130.00 บาท และ 5,478,192.33 บาท ตามลำดับ

2.3 ต้นทุนรวมศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จากตารางแสดง ต้นทุนทั้งหมดจากงานบริหารร้านค้าย่อย และ ตารางแสดงต้นทุนทั้งหมดจากงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น สามารถนำมารวมเป็นต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เป็นเงิน 11,190,374.45 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนรวมในปี พ.ศ 2545-2546 เป็นเงิน 5,517,049.70 บาท และ ต้นทุนรวม ใน พ.ศ 2546-2547 เป็นเงิน 5,673,324.75 บาท ตามตารางที่ 43 , ตารางที่ 44 และ ตารางที่ 45

ตารางที่ 43 แสดงต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนแจ้งชัด		ต้นทุนไม่แจ้งชัด		ต้นทุนรวม
	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	
พฤศจิกายน 45	32,000.00	440,602.72	80,048.24	36,278.75	588,929.71
ธันวาคม 45	55,200.00	320,020.06	57,175.47	37,159.75	469,555.28
มกราคม 46	55,200.00	306,854.48	58,154.52	38,622.25	458,831.25
กุมภาพันธ์ 46	55,200.00	245,081.27	57,693.13	47,317.00	405,291.40
มีนาคม 46	45,200.00	233,312.35	55,928.85	35,312.00	369,753.20
เมษายน 46	45,200.00	234,544.69	57,616.60	28,921.50	366,282.79
พฤษภาคม 46	45,200.00	233,024.18	56,253.60	26,908.75	361,386.53
มิถุนายน 46	36,390.00	444,161.63	73,426.99	47,790.25	601,768.87
กรกฎาคม 46	36,390.00	324,750.24	73,313.76	43,801.25	478,255.25
สิงหาคม 46	36,390.00	311,296.19	73,263.75	44,200.50	465,150.44
กันยายน 46	36,390.00	373,821.32	73,111.87	46,343.00	529,666.19
ตุลาคม 46	36,390.00	289,625.69	70,968.85	25,194.25	422,178.79
รวม	515,150.00	3,757,094.82	786,955.63	457,849.25	5,517,049.70

ตารางที่ 44 แสดงต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนแจ้งชัด		ต้นทุนไม่แจ้งชัด		ต้นทุนรวม
	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนแปร	
พฤศจิกายน 46	36,390.00	280,092.25	72,670.74	38,870.75	428,023.74
ธันวาคม 46	36,390.00	210,004.84	72,460.11	39,169.50	358,024.45
มกราคม 47	36,390.00	342,544.49	72,617.50	36,444.00	487,995.99
กุมภาพันธ์ 47	36,390.00	288,355.94	72,218.74	33,450.25	430,414.93
มีนาคม 47	36,390.00	305,368.19	70,684.61	31,371.75	443,814.55
เมษายน 47	36,390.00	276,532.27	72,745.25	27,057.25	412,724.77
พฤษภาคม 47	36,390.00	157,894.79	71,056.61	27,945.00	293,286.40
มิถุนายน 47	38,810.00	560,041.02	76,700.27	31,475.25	707,026.54
กรกฎาคม 47	38,810.00	471,635.21	76,618.74	41,896.75	628,960.70
สิงหาคม 47	38,810.00	402,248.60	76,421.45	39,375.75	556,855.80
กันยายน 47	38,810.00	374,232.84	76,681.44	31,220.50	520,944.78
ตุลาคม 47	38,810.00	261,615.99	74,592.61	30,233.50	405,252.10
รวม	448,780.00	3,930,566.43	885,468.07	408,510.25	5,673,324.75

ตารางที่ 45 แสดงต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ต้นทุนแจ้งชัด		ต้นทุนไม่แจ้งชัด		ต้นทุนรวม
	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนแปร	
2545-2546	515,150.00	3,757,094.82	786,955.63	457,849.25	5,517,049.70
2546-2547	448,780.00	3,930,566.43	885,468.07	408,510.25	5,673,324.75
รวม	963,930.00	7,687,661.25	1,672,423.70	866,359.50	11,190,374.45
รวม	8,651,591.25		2,538,783.20		11,190,374.45

จากตารางข้างต้น เมื่อนำมาวิเคราะห์หาต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต ในระยะเวลา 2 ปีข้างต้น พบว่ามีต้นทุนรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต เป็นเงิน 11,190,374.45 บาท ซึ่งหากเปรียบเทียบต้นทุนรวม ในปี พ.ศ. 2545 - 2546
จะเพิ่มกว่า ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 คิดเป็นร้อยละ 2.83

และจากต้นทุนรวม ซึ่งเป็นต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ เป็นเงิน 11,190,374.45 บาท
สามารถจำแนกเป็นต้นทุนแจ้งชัด หรือ ต้นทุนทางบัญชี เป็นเงิน 8,651,591.25 บาท กับ ต้นทุน
ไม่แจ้งชัด เป็นเงิน 2,538,783.20 บาท หรือหากจะจำแนกเป็นต้นทุนคงที่ กับ ต้นทุนผันแปร
เป็นจำนวน 2,636,353.70 บาท กับ 8,554,020.75บาท ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าต้นทุนรวมส่วน
ใหญ่จะเป็นต้นทุนผันแปรที่เป็นค่าใช้จ่ายมีการบันทึกบัญชีอย่างแจ้งชัด

ซึ่งต้นทุนแจ้งชัดคิดเป็นร้อยละ 77.31 ของต้นทุนรวม กับต้นทุนไม่แจ้งชัดคิดเป็น ร้อย
ละ 22.69 หากจะคิดเป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร ทั้งที่เป็นต้นทุนแจ้งชัดและต้นทุนไม่แจ้ง
ชัด คิดเป็นร้อยละ 23.56 และร้อยละ 76.44 ตามลำดับ

3.กำไร (Profit)

เป็นการนำผลการวิเคราะห์ด้านรายรับรวม (Total Revenues) ด้านต้นทุนรวม (Total Cost) ซึ่งเป็นต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Cost) จากการดำเนินงานของศูนย์อาหาร ธุรกิจบัณฑิตย์ ทั้งด้านงานบริหารจัดการร้านอาหาร และด้านงานจำหน่ายน้ำดื่ม เพื่อหามาหาส่วนต่าง หรือ กำไร กล่าวคือ

3.1 กำไรงานบริหารร้านค้าย่อย : หน่วยงานศูนย์อาหาร

- กำไรทางบัญชี

วิเคราะห์หาส่วนต่างระหว่างรายรับงานบริหารจัดการร้านค้าย่อย กับ ต้นทุนจัดจ้างงานบริหารจัดการร้านค้าย่อย ซึ่งสามารถแยกแสดงกำไรทางบัญชีในแต่ละปี ตามตารางที่ 46, ตารางที่ 47 และตารางที่ 48

ตารางที่ 46 แสดงกำไรทางบัญชีงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย	ต้นทุนจัดจ้าง งานบริหารร้านค้าย่อย	กำไร ทางบัญชี
พฤศจิกายน 45	239,744.50	220,536.56	19,207.94
ธันวาคม 45	229,051.50	93,391.90	135,659.60
มกราคม 46	220,934.50	139,952.00	80,982.50
กุมภาพันธ์ 46	243,884.50	100,335.00	143,549.50
มีนาคม 46	141,538.00	94,246.50	47,291.50
เมษายน 46	236,154.00	80,162.90	155,991.10
พฤษภาคม 46	131,099.75	84,479.38	46,620.37
มิถุนายน 46	243,456.50	113,228.70	130,227.80
กรกฎาคม 46	252,538.25	84,356.00	168,182.25
สิงหาคม 46	246,526.00	103,729.11	142,796.89
กันยายน 46	256,584.25	76,610.50	179,973.75
ตุลาคม 46	137,438.25	53,204.80	84,233.45
รวม	2,578,950.00	1,244,233.35	1,334,716.65

ตารางที่ 47 แสดงกำไรทางบัญชีงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย	ต้นทุนแจ้งชัด งานบริหารร้านค้าย่อย	กำไร ทางบัญชี
พฤศจิกายน 46	254,416.50	89,436.99	164,979.51
ธันวาคม 46	254,417.50	78,836.35	175,581.15
มกราคม 47	255,106.75	101,028.15	154,078.60
กุมภาพันธ์ 47	245,883.00	85,592.95	160,290.05
มีนาคม 47	142,963.75	75,223.25	67,740.50
เมษายน 47	251,985.00	88,301.70	163,683.30
พฤษภาคม 47	146,584.50	66,554.40	80,030.10
มิถุนายน 47	250,255.50	92,112.00	158,143.50
กรกฎาคม 47	263,111.75	105,350.10	157,761.65
สิงหาคม 47	266,463.00	92,926.20	173,536.80
กันยายน 47	258,888.00	101,412.96	157,475.04
ตุลาคม 47	150,569.25	98,460.52	52,108.73
รวม	2,740,644.50	1,075,235.57	1,665,408.93

ตารางที่ 48 แสดงกำไรทางบัญชีงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย	ต้นทุนแจ้งชัด งานบริหารร้านค้าย่อย	กำไร ทางบัญชี
2545-2546	2,578,950.00	1,244,233.35	1,334,716.65
2546-2547	2,740,644.50	1,075,235.57	1,665,408.93
รวม	5,319,594.50	2,319,468.92	3,000,125.58

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าการบริหารร้านค้าย่อย มีกำไรทางบัญชี เป็นเงิน 3,000,125.58 บาท โดยเป็นกำไรทางบัญชี ในปี พ.ศ.2545 - 2546 เป็นเงิน 1,334,716.65 บาท และในปี พ.ศ. 2546 - 2547 เป็นเงิน 1,665,408.93 บาท

● **กำไรทางเศรษฐศาสตร์**

วิเคราะห์หาส่วนต่างระหว่างรายรับงานบริหารจัดการร้านค้าย่อย กับ ต้นทุนทั้งหมดงานบริหารจัดการร้านค้าย่อย ซึ่งสามารถแยกแสดงกำไรทางบัญชีในแต่ละปี ตามตารางที่ 49, ตารางที่ 50 และตารางที่ 51

ตารางที่ 49 แสดงกำไรเศรษฐศาสตร์จการบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย	ต้นทุนทั้งหมด งานบริหารร้านค้าย่อย	กำไร ทางเศรษฐศาสตร์
พฤศจิกายน 45	239,744.50	313,663.55	-73,919.05
ธันวาคม 45	229,051.50	187,727.12	41,324.38
มกราคม 46	220,934.50	236,728.77	-15,794.27
กุมภาพันธ์ 46	243,884.50	205,345.13	38,539.37
มีนาคม 46	141,538.00	185,487.35	-43,949.35
เมษายน 46	236,154.00	166,701.00	69,453.00
พฤษภาคม 46	131,099.75	167,641.73	-36,541.98
มิถุนายน 46	243,456.50	234,445.94	9,010.56
กรกฎาคม 46	252,538.25	201,471.01	51,067.24
สิงหาคม 46	246,526.00	221,193.36	25,332.64
กันยายน 46	256,584.25	196,065.37	60,518.88
ตุลาคม 46	137,438.25	149,367.90	-11,929.65
รวม	2,578,950.00	2,465,838.23	113,111.77

ตารางที่ 50 แสดงกำไรเศรษฐกิจงานบริหารร้านค้าย่อย ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย	ต้นทุนทั้งหมด งานบริหารร้านค้าย่อย	กำไร ทางเศรษฐกิจศาสตร์
พฤศจิกายน 46	254,416.50	200,978.48	53,438.02
ธันวาคม 46	254,417.50	190,465.96	63,951.54
มกราคม 47	255,106.75	210,089.65	45,017.10
กุมภาพันธ์ 47	245,883.00	191,261.94	54,621.06
มีนาคม 47	142,963.75	177,279.61	-34,315.86
เมษายน 47	251,985.00	188,104.20	63,880.80
พฤษภาคม 47	146,584.50	165,556.01	-18,971.51
มิถุนายน 47	250,255.50	200,287.52	49,967.98
กรกฎาคม 47	263,111.75	223,865.59	39,246.16
สิงหาคม 47	266,463.00	208,723.40	57,739.60
กันยายน 47	258,888.00	209,314.90	49,573.10
ตุลาคม 47	150,569.25	203,286.63	-52,717.38
รวม	2,740,644.50	2,369,213.89	371,430.61

ตารางที่ 51 แสดงกำไรเศรษฐกิจงานบริหารร้านค้าย่อย ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานบริหารร้านค้าย่อย	ต้นทุนทั้งหมด งานบริหารร้านค้าย่อย	กำไร ทางเศรษฐกิจศาสตร์
2545-2546	2,578,950.00	2,465,838.23	113,111.77
2546-2547	2,740,644.50	2,369,213.89	371,430.61
รวม	5,319,594.50	4,835,052.12	484,542.38

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่างานบริหารร้านค้าย่อย มีกำไรทางเศรษฐกิจศาสตร์ เป็นเงิน 484,542.38 บาท โดยเป็นกำไรทางเศรษฐกิจศาสตร์ ในปี พ.ศ.2545 - 2546 เป็นเงิน 113,111.77 บาท และ ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 เป็นเงิน 371,430.61 บาท

จากกำไรทางบัญชีที่ได้รับเป็นจำนวนเงิน 3,000,125.58 บาท แต่เมื่อนำต้นทุนไม่แจ้งชัดมารวมเป็นต้นทุนทั้งหมด ทำให้มีกำไรลดลงเป็นจำนวนเงิน 2,515,583.20 บาท หรือมีกำไรทางเศรษฐศาสตร์ เป็นเงิน 484,542.38 บาท แสดงว่ามีต้นทุนไม่แจ้งชัด เป็นจำนวนเงิน 2,515,583.20 บาท

3.2 กำไรงานจำหน่ายน้ำดื่ม : หน่วยงานร้านน้ำDPU

- กำไรทางบัญชี

วิเคราะห์หาส่วนต่างระหว่างรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม กับ ต้นทุนชัดแจ้งงานจำหน่ายน้ำดื่ม พบว่าในระยะ 2 ปีข้างต้น ซึ่งสามารถแยกแสดงกำไรทางบัญชีในแต่ละปี ตามตารางที่ 52, ตารางที่ 53 และตารางที่ 54

ตารางที่ 52 แสดงกำไรทางบัญชีงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	ต้นทุนแจ้งชัด งานจำหน่ายน้ำดื่ม	กำไร ทางบัญชี
พฤศจิกายน 45	387,595.00	252,066.16	135,528.84
ธันวาคม 45	296,046.00	281,828.16	14,217.84
มกราคม 46	390,550.00	222,102.48	168,447.52
กุมภาพันธ์ 46	301,168.00	199,946.27	101,221.73
มีนาคม 46	197,635.00	184,265.85	13,369.15
เมษายน 46	280,438.50	199,581.79	80,856.71
พฤษภาคม 46	215,788.00	193,744.80	22,043.20
มิถุนายน 46	618,163.00	367,322.93	250,840.07
กรกฎาคม 46	474,436.00	276,784.24	197,651.76
สิงหาคม 46	464,030.00	243,957.08	220,072.92
กันยายน 46	409,323.00	333,600.82	75,722.18
ตุลาคม 46	228,278.00	272,810.89	-44,532.89
รวม	4,263,450.50	3,028,011.47	1,235,439.03

ตารางที่ 53 แสดงกำไรทางบัญชีงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	ต้นทุนแท้จริง งานจำหน่ายน้ำดื่ม	กำไร ทางบัญชี
พฤศจิกายน 46	470,943.00	227,045.26	243,897.74
ธันวาคม 46	344,736.00	167,558.49	177,177.51
มกราคม 47	379,271.00	277,906.34	101,364.66
กุมภาพันธ์ 47	308,745.00	239,152.99	69,592.01
มีนาคม 47	207,107.00	266,534.94	-59,427.94
เมษายน 47	277,283.00	224,620.57	52,662.43
พฤษภาคม 47	163,091.00	127,730.39	35,360.61
มิถุนายน 47	583,736.00	506,739.02	76,996.98
กรกฎาคม 47	567,805.00	405,095.11	162,709.89
สิงหาคม 47	415,950.00	348,132.40	67,817.60
กันยายน 47	382,999.00	311,629.88	71,369.12
ตุลาคม 47	215,608.00	201,965.47	13,642.53
รวม	4,317,274.00	3,304,110.86	1,013,163.14

ตารางที่ 54 แสดงกำไรทางบัญชีงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	ต้นทุนแท้จริง งานจำหน่ายน้ำดื่ม	กำไร ทางบัญชี
2545-2546	4,263,450.50	3,028,011.47	1,235,439.03
2546-2547	4,317,274.00	3,304,110.86	1,013,163.14
รวม	8,580,724.50	6,332,122.33	2,248,602.17

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่างานจำหน่ายน้ำดื่ม มีกำไรทางบัญชี ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 2,248,602.17 บาท โดยแยกเป็นกำไรทางบัญชี ในปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นเงิน 1,235,493.03 บาท กับ กำไรทางบัญชีในปี พ.ศ. 2546-2547 เป็นเงิน 1,013,163.14 บาท

● **กำไรทางเศรษฐศาสตร์**

วิเคราะห์หาส่วนต่างระหว่างรายรับงานจำหน่ายน้ำดื่ม กับ ต้นทุนทั้งหมด ทั้งที่เป็น ต้นทุนขัดแข็งและต้นทุนไม่ขัดแข็งของงานจำหน่ายน้ำดื่ม พบว่าในระยะ 2 ปีข้างต้น ซึ่งสามารถ แยกแสดงกำไรทางบัญชีในแต่ละปี ตามตารางที่ 55, ตารางที่ 56 และตารางที่ 57

ตารางที่ 55 แสดงกำไรเศรษฐศาสตร์งานจำหน่ายน้ำดื่ม ระหว่าง ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	ต้นทุนทั้งหมด งานจำหน่ายน้ำดื่ม	กำไร ทางเศรษฐศาสตร์
พฤศจิกายน 45	387,595.00	275,266.16	112,328.84
ธันวาคม 45	296,046.00	281,828.16	14,217.84
มกราคม 46	390,550.00	222,102.48	168,447.52
กุมภาพันธ์ 46	301,168.00	199,946.27	101,221.73
มีนาคม 46	197,635.00	184,265.85	13,369.15
เมษายน 46	280,438.50	199,581.79	80,856.71
พฤษภาคม 46	215,788.00	193,744.80	22,043.20
มิถุนายน 46	618,163.00	367,322.93	250,840.07
กรกฎาคม 46	474,436.00	276,784.24	197,651.76
สิงหาคม 46	464,030.00	243,957.08	220,072.92
กันยายน 46	409,323.00	333,600.82	75,722.18
ตุลาคม 46	228,278.00	272,810.89	-44,532.89
รวม	4,263,450.50	3,051,211.47	1,212,239.03

ตารางที่ 56 แสดงกำไรเศรษฐกิจงานจำหน่ายน้ำดื่ม ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	ต้นทุนทั้งหมด งานจำหน่ายน้ำดื่ม	กำไร ทางเศรษฐกิจ
พฤศจิกายน 46	470,943.00	227,045.26	243,897.74
ธันวาคม 46	344,736.00	167,558.49	177,177.51
มกราคม 47	379,271.00	277,906.34	101,364.66
กุมภาพันธ์ 47	308,745.00	239,152.99	69,592.01
มีนาคม 47	207,107.00	266,534.94	-59,427.94
เมษายน 47	277,283.00	224,620.57	52,662.43
พฤษภาคม 47	163,091.00	127,730.39	35,360.61
มิถุนายน 47	583,736.00	506,739.02	76,996.98
กรกฎาคม 47	567,805.00	405,095.11	162,709.89
สิงหาคม 47	415,950.00	348,132.40	67,817.60
กันยายน 47	382,999.00	311,629.88	71,369.12
ตุลาคม 47	215,608.00	201,965.47	13,642.53
รวม	4,317,274.00	3,304,110.86	1,013,163.14

ตารางที่ 57 แสดงกำไรเศรษฐกิจงานจำหน่ายน้ำดื่ม ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ งานจำหน่ายน้ำดื่ม	ต้นทุนทั้งหมด งานจำหน่ายน้ำดื่ม	กำไร ทางเศรษฐกิจ
2545-2546	4,263,450.50	3,051,211.47	1,212,239.03
2546-2547	4,317,274.00	3,304,110.86	1,013,163.14
รวม	8,580,724.50	6,355,322.33	2,225,402.17

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่างานจำหน่ายน้ำดื่ม มีกำไรทางเศรษฐกิจ เป็นเงิน 2,225,402.17 บาท โดยเป็นกำไรทางเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ.2545 - 2546 เป็นเงิน 1,212,239.03 บาท และ ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 เป็นเงิน 1,013,163.14 บาท

จากกำไรทางบัญชีที่ได้รับเป็นจำนวนเงิน 2,248,602.17 บาท แต่เมื่อนำต้นทุนไม่แจ้ง
 ชาติ มารวมเป็นต้นทุนทั้งหมด ทำให้มีกำไรลดลงเป็นจำนวนเงิน 23,200.00 บาท หรือมีกำไรทาง
 เศรษฐศาสตร์ เป็นเงิน 2,225,402.17 บาท แสดงว่ามีต้นทุนไม่แจ้งชาติ เป็นจำนวนเงิน
 23,200.00 บาท เท่านั้น

3.3 กำไรรวมศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- กำไรรวมทางบัญชี

วิเคราะห์หาส่วนต่างระหว่างรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
 กับ ต้นทุนขาดแจ้ง หรือ ต้นทุนทางบัญชีของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่าศูนย์
 อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีกำไรรวมทางบัญชี ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 5,248,727.75
 บาท ซึ่งสามารถแยกแสดงกำไรรวมทางบัญชี ตามตารางที่ 58 , ตารางที่ 59 และตารางที่ 60

ตารางที่ 58 แสดงกำไรรวมทางบัญชีของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ รวม	ต้นทุนแจ้งชาติ ทั้งหมด	กำไรรวม ทางบัญชี
พฤศจิกายน 45	627,339.50	472,602.72	154,736.78
ธันวาคม 45	525,097.50	375,220.06	149,877.44
มกราคม 46	611,484.50	362,054.48	249,430.02
กุมภาพันธ์ 46	545,052.50	300,281.27	244,771.23
มีนาคม 46	339,173.00	278,512.35	60,660.65
เมษายน 46	516,592.50	279,744.69	236,847.81
พฤษภาคม 46	346,887.75	278,224.18	68,663.57
มิถุนายน 46	861,619.50	480,551.63	381,067.87
กรกฎาคม 46	726,974.25	361,140.24	365,834.01
สิงหาคม 46	710,556.00	347,686.19	362,869.81
กันยายน 46	665,907.25	410,211.32	255,695.93
ตุลาคม 46	365,716.25	326,015.69	39,700.56
รวม	6,842,400.50	4,272,244.82	2,570,155.68

ตารางที่ 59 แสดงกำไรรวมทางบัญชีของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ รวม	ต้นทุนแจ้งชัด ทั้งหมด	กำไรรวมทางบัญชี
พฤศจิกายน 46	725,359.50	316,482.25	408,877.25
ธันวาคม 46	599,153.50	246,394.84	352,758.66
มกราคม 47	634,377.75	378,934.49	255,443.26
กุมภาพันธ์ 47	554,628.00	324,745.94	229,882.06
มีนาคม 47	350,070.75	341,758.19	8,312.56
เมษายน 47	529,268.00	312,922.27	216,345.73
พฤษภาคม 47	309,675.50	194,284.79	115,390.71
มิถุนายน 47	833,991.50	598,851.02	235,140.48
กรกฎาคม 47	830,916.75	510,445.21	320,471.54
สิงหาคม 47	682,413.00	441,058.60	241,354.40
กันยายน 47	641,887.00	413,042.84	228,844.16
ตุลาคม 47	366,177.25	300,425.99	65,751.26
รวม	7,057,918.50	4,379,346.43	2,678,572.07

ตารางที่ 60 แสดงกำไรรวมทางบัญชีของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	รายรับ รวม	ต้นทุนแจ้งชัด ทั้งหมด	กำไรรวมทางบัญชี
2545-2546	6,842,400.50	4,272,244.82	2,570,155.68
2546-2547	7,057,918.50	4,379,346.43	2,678,572.07
รวม	13,900,319.00	8,651,591.25	5,248,727.75

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีกำไรทางบัญชี ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 5,248,727.75 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.75 ของรายรับรวม และต้นทุนแจ้งชัดทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 62.25 ของรายรับรวม เป็นโดยแยกเป็นกำไรทางบัญชี ในปี พ.ศ. 2545-

2546 เป็นเงิน 2,570,155.68 บาท กับ กำไรทางบัญชีในปี พ.ศ. 2546-2547 เป็นเงิน 2,678,572.07 บาท โดยในปี พ.ศ. 2546 – 2547 เพิ่มขึ้นกว่า ในปี พ.ศ. 2545 –2546 คิดเป็นร้อยละ 4.22

● **กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์**

วิเคราะห์หาส่วนต่างระหว่างรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตกับ ต้นทุนรวม หรือ ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่าศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 2,967,276.05 บาท ซึ่งสามารถแยกแยะแสดงกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ ในแต่ละปี ตามตารางที่ 61 , ตารางที่ 62 และตารางที่ 63

ตารางที่ 61 แสดงกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปี พ.ศ 2545-2546

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ รวม	ต้นทุนรวม	กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์
พฤศจิกายน 45	627,339.50	588,929.71	38,409.79
ธันวาคม 45	525,097.50	469,555.28	55,542.22
มกราคม 46	611,484.50	458,831.25	152,653.25
กุมภาพันธ์ 46	545,052.50	405,291.40	139,761.10
มีนาคม 46	339,173.00	369,753.20	-30,580.20
เมษายน 46	516,592.50	366,282.79	150,309.71
พฤษภาคม 46	346,887.75	361,386.53	-14,498.78
มิถุนายน 46	861,619.50	601,768.87	259,850.63
กรกฎาคม 46	726,974.25	478,255.25	248,719.00
สิงหาคม 46	710,556.00	465,150.44	245,405.56
กันยายน 46	665,907.25	529,666.19	136,241.06
ตุลาคม 46	365,716.25	422,178.79	-56,462.54
รวม	6,842,400.50	5,517,049.70	1,325,350.80

ตารางที่ 62 แสดงกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปี พ.ศ 2546-2547

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ รวม	ต้นทุนรวม	กำไรรวม ทางเศรษฐศาสตร์
พฤศจิกายน 46	725,359.50	428,023.74	297,335.76
ธันวาคม 46	599,153.50	358,024.45	241,129.05
มกราคม 47	634,377.75	487,995.99	146,381.76
กุมภาพันธ์ 47	554,628.00	430,414.93	124,213.07
มีนาคม 47	350,070.75	443,814.55	-93,743.80
เมษายน 47	529,268.00	412,724.77	116,543.23
พฤษภาคม 47	309,675.50	293,286.40	16,389.10
มิถุนายน 47	833,991.50	707,026.54	126,964.96
กรกฎาคม 47	830,916.75	628,960.70	201,956.05
สิงหาคม 47	682,413.00	556,855.80	125,557.20
กันยายน 47	641,887.00	520,944.78	120,942.22
ตุลาคม 47	366,177.25	405,252.10	-39,074.85
รวม	7,057,918.50	5,673,324.75	1,384,593.75

ตารางที่ 63 แสดงกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ใน
ระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	รายรับ รวม	ต้นทุนรวม	กำไรรวม ทางเศรษฐศาสตร์
2545-2546	6,842,400.50	5,517,049.70	1,325,350.80
2546-2547	7,057,918.50	5,673,324.75	1,384,593.75
รวม	13,900,319.00	11,190,374.45	2,709,944.55

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ เป็นเงิน 2,709.944.55 คิดเป็นร้อยละ 19.50 ของรายรับรวม และต้นทุนรวม คิดเป็นร้อยละ 80.50 โดยเป็นกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ ในปี พ.ศ.2545 - 2546 เป็นเงิน

1,325,350.80 บาท และ ในปี พ.ศ. 2546 - 2547 เป็นเงิน 1,384,593.75 บาท โดยในปี พ.ศ. 2546 - 2547 เพิ่มขึ้นกว่า ในปี พ.ศ. 2545 - 2546 คิดเป็นร้อยละ 4.74

จากกำไรรวมทางบัญชีที่ได้รับเป็นจำนวนเงิน 5,248,727.75 บาท แต่เมื่อนำต้นทุนไม่
แจ้งชัด มารวมเป็นต้นทุนรวม หรือ ในที่นี้คือ ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ ทำให้มีกำไรลดลงเป็น
จำนวนเงิน 2,538,783.20 บาท หรือมีกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ เป็นเงิน 2,709,944.55 บาท
แสดงว่ามีต้นทุนไม่แจ้งชัด เป็นจำนวนเงิน 2,538,783.20 บาท เท่านั้น หรือ คิดเป็นร้อยละ
18.25 ของรายรับรวม

ซึ่งจะเห็นว่าในเดือน มีนาคม , พฤษภาคม และตุลาคม มีผลประกอบการที่ขาดทุน
เนื่องจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว รวมถึงในช่วงเวลาดังกล่าวยังมีต้นทุนไม่แจ้งชัดรวมอยู่ด้วย ทำให้
กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์มีผลขาดทุน

4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) จากการเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน

จากการที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ได้เปลี่ยนมาใช้วิธีการดำเนินงานศูนย์อาหาร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ โดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ ทำให้มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ สูญเสียรายรับจากค่าสถานที่ จากผู้ประกอบการภายนอก หรือ อาจจะมีมองเป็นค่าเช่าสถานที่ ของหน่วยงานที่เป็นผู้บริหารจัดการ ต้องจ่ายให้กับเจ้าของสถานที่

ซึ่งในการวิเคราะห์ได้นำค่าเช่าสถานที่ (ค่าเช่ารายปีรวมกับเงินสมทบ) ในปีสุดท้ายปีที่ 6 ของผู้ประกอบการภายนอก มาประเมินหาต้นทุนค่าเสียโอกาส เพราะเป็นผลตอบแทนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ได้รับมากที่สุด เป็นจำนวนเงินปีละ 800,000.00 บาท

แต่ในการดำเนินงานข้างต้น จะมีค่าไฟฟ้าบริเวณที่นั่งรับประทานอาหารส่วนกลาง ที่เป็นค่าใช้จ่ายของทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ทำให้จำเป็นต้องนำค่าใช้จ่ายข้างต้น มาหักออก จากค่าเช่าสถานที่ที่ได้รับในแต่ละปี แต่เนื่องจากค่าไฟฟ้าบริเวณที่นั่งรับประทานอาหารส่วนกลาง เป็นค่าใช้จ่ายแอบแฝง จึงจำเป็นต้องได้ใช้วิธีประเมินเช่นเดียวกับที่ผ่านมา ในรายละเอียดตามภาคผนวก ผผนวก ง. แสดงการประเมินค่าไฟฟ้าบริเวณที่นั่งรับประทานอาหารส่วนกลาง ตามตารางที่ 64

ตารางที่ 64 แสดงต้นทุนค่าเสียโอกาส จากการเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	ค่าเช่าสถานที่	ค่าไฟฟ้าที่นั่งรับประทานอาหาร	ต้นทุนค่าเสียโอกาส จากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน
2545-2546	800,000.00	55,061.37	744,938.63
2546-2547	800,000.00	55,061.37	744,938.63
รวม	1,600,000.00	110,122.74	1,489,877.26

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ในระยะเวลา 2 ปี มีต้นทุนค่าเสียโอกาส จากการเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน เป็นจำนวนเงิน 1,489,877.26 บาท หรือ ปีละ 744,938.63 บาท

5.กำไรรวมทางทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ

คือ การวิเคราะห์โดยการนำรายรับรวมของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ หักด้วย ต้นทุนรวม หรือ กำไรรวมทางทางเศรษฐศาสตร์ ในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ และหักด้วย ต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน

จากกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ในหัวข้อ 4.3.3 ในระยะเวลา 2 ปี เป็นจำนวนเงิน 2,709,944.55 บาท มาหักด้วย ต้นทุนค่าเสียโอกาส จากการเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน ในหัวข้อ 4.4 เป็นจำนวนเงิน 1,489,877.26 บาท ทำให้ทราบ กำไรรวมทางทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ ตามตารางที่ 65

ตารางที่ 65 แสดงกำไรรวมทางทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ ในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

เดือน / ปี	กำไรรวมทางทางเศรษฐศาสตร์	ต้นทุนค่าเสียโอกาส จากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน	กำไรรวมทางทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ
2545-2546	1,325,350.80	744,938.63	580,412.17
2546-2547	1,384,593.75	744,938.63	639,655.12
รวม	2,709,944.55	1,489,877.26	1,220,067.29

จากตารางที่ 65 พบว่าศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ มีกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ หรือ กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ หักด้วย ต้นทุนค่าเสียโอกาส จากการเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน ในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 1,220,067.29 บาท โดยแยกเป็นกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ ในปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นเงิน 580,412.17 บาท กับ กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ ในปี พ.ศ. 2546-2547 เป็นเงิน 639,655.12บาท

บทที่ 5

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

1. ข้อสรุปผลการศึกษา

การดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยให้หน่วยงานภายใน 2 หน่วยงาน คือ หน่วยงานศูนย์อาหาร DPU กับ หน่วยงานร้านน้ำ DPU เป็นผู้บริหารจัดการ ในระยะเวลา 2 ปี ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2547

ปรากฏว่ามีกำไรรวมทางบัญชี (Total Accounting Profit) เป็นเงิน 5,248,727.75 บาท จากรายรับรวม (Total Revenues) เป็นเงิน 13,900,319.00 บาท และต้นทุนรวมทางบัญชี (Total Accounting Cost) เป็นเงิน 8,651,591.25 บาท โดยที่ผลกำไรทางบัญชี (Accounting Cost) ที่เกิดขึ้นนั้น คิดเฉพาะต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost) และในการดำเนินงานยังมีต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost) ที่เป็นรายการทางการเงินที่ไม่มีการบันทึกบัญชีอย่างชัดเจน หรือเป็นค่าใช้จ่ายแอบแฝง เป็นจำนวนเงิน 2,538,783.20 บาท

ทำให้มี ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Cost) หรือ ต้นทุนรวม (Total Cost) เป็นเงิน 11,190,374.45 บาท สามารถจำแนกเป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) เป็นเงิน 2,636,353.70 บาท กับ ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) เป็นเงิน 8,554,020.75 บาท ทั้งที่เป็นต้นทุนแจ้งชัด (Explicit Cost) และ ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit Cost)

จะเห็นว่าในการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ต้องใช้ต้นทุนรวม (Total Cost) หรือ ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Cost) เป็นเงิน 11,190,374.45 บาท ในการสร้างรายรับรวม (Total Revenues) 13,900,319.00 บาท โดยผลประกอบให้ กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) เป็นเงิน 2,709,944.55 บาท โดยแยกเป็นกำไรทางเศรษฐศาสตร์งานบริหารร้านค้าย่อย เป็นเงิน 484,542.38 บาท กับ กำไรทางเศรษฐศาสตร์งานจำหน่ายน้ำดื่ม เป็นเงิน 2,225,402.17 บาท

นอกจากนี้ในการที่ทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มาใช้วิธีดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ ทำให้มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ขาดรายรับในรูปค่าเช่าสถานที่จากผู้ประกอบการภายนอก ซึ่งถือเป็น ค่าต้นทุนเสียโอกาส

(Opportunity Cost) โดยเมื่อหลังหักค่าไฟฟ้าบริเวณที่นั่งรับประทานอาหารส่วนกลาง ที่ทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเป็นผู้จ่ายแล้ว คงเหลือเป็นจำนวนเงิน 1,489,877.26 บาท

ดังนั้นเมื่อทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต นำค่าต้นทุนเสียโอกาส (Opportunity Cost) จากการเปลี่ยนวิธีดำเนินงานข้างต้น ไปหักออกจาก กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) ปรากฏว่าทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ยังคงมีผล กำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ เป็นเงิน 1,220,067.29 บาท

ฉะนั้นในการตัดสินใจเปลี่ยนวิธีดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ เป็นการถูกต้องแล้ว เพราะหากทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ยังใช้วิธีดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยให้ผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ จะมีรายรับรวมเป็นเงิน 1,489,877.26 บาท แต่เมื่อตัดสินใจเปลี่ยนวิธีดำเนินงานมาให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ ทำให้มีรายรับรวมสูงให้ผู้ประกอบการภายนอกเป็นผู้บริหารจัดการ เป็นเงิน 1,220,067.29 บาท

และถึงแม้ว่าการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ จะไม่มีผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) แต่การใช้วิธีดำเนินงานโดยหน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการก็ไม่เสียหาย เพราะรายรับรวม (Total Revenues) คู่กับต้นทุนรวม (Total Cost) ทั้งที่เป็นต้นทุนชัดเจน (Explicit Cost) และต้นทุนไม่ชัดเจน (Implicit Cost)

ซึ่งหากผลการดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ มีรายรับรวม (Total Revenues) เท่ากับ ต้นทุนรวม (Total Cost) ซึ่งในที่นี้เป็น ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ (Total Economic Cost) แสดงว่า มีผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) เป็นศูนย์ ที่เรียกว่าเป็น “กำไรปกติ” (Normal Profit) เพราะเป็นผลกำไรที่ทำให้รายรับคู่กับต้นทุนที่แท้จริงทุกอย่าง สำหรับผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) ที่มากกว่าศูนย์ จะเรียกว่าเป็น “กำไรเกินปกติ” (Excess Profit) แสดงว่าธุรกิจสามารถทำรายรับรวม (Total Revenues) สูงกว่าต้นทุนรวม (Total Cost) ทั้งที่เป็นต้นทุนชัดเจน (Explicit Cost) และต้นทุนไม่ชัดเจน (Implicit Cost)

จะนั้นแสดงว่าการที่ทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตใช้วิธีการดำเนินงานศูนย์อาหาร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยให้หน่วยงานภายในเป็นบริหารจัดการ ให้ผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) ที่มากกว่าศูนย์ หรือมีกำไรเกินปกติ (Excess Profit) นั้นเอง

2. ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาของภาคนิพนธ์ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ ต่อไปนี้

2.1 การจัดสรรกำไรสะสมที่ได้รับ

เนื่องจากในระยะ 2 ปี ที่หน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยฯ เข้ามาดำเนินงานศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยฯ บริหารจัดการงานบริหารร้านค้าย่อย และงานจำหน่ายน้ำดื่ม ของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยฯ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต อีกทั้งยังสามารถมีรายรับที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และมีกำไรส่วนเกิน ที่สูงกว่าต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการให้บุคคลภายนอกเช่าสถานที่ดำเนินงาน ดังนั้นการบริหารจัดการศูนย์อาหารของมหาวิทยาลัยฯ จึงควรดำเนินการโดยหน่วยงานภายในต่อไป

และหากดำเนินการของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยฯ เป็นไปในลักษณะเช่นที่เกิดขึ้นในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา คาดว่าผลการดำเนินงานของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยฯ จะก่อให้เกิดรายได้ และกำไรส่วนเกิน จะสะสมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ผลกำไรส่วนเกินที่เกิดขึ้นในแต่ละปีมหาวิทยาลัยฯ อาจจัดสรรเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. จัดสรรคืนทุน (ค่าก่อสร้าง) ให้แก่มหาวิทยาลัยฯ เป็นสัดส่วน จำนวนหนึ่งของกำไรในแต่ละปี เช่น ร้อยละ 50 ของกำไรในแต่ละปีไปจนกว่าจะครบกับเงินลงทุน

2. จัดสรรคืนกำไรให้แก่ผู้ให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงสวัสดิการแก่ผู้ประกอบกร้านค้าย่อย ควบคุมราคาอาหารและเครื่องดื่มโดยการชดเชยต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบกร้านค้าย่อย และอื่น ๆ ตามที่เหมาะสม ซึ่งการจัดสรรกำไรส่วนนี้ควรมีอย่างน้อย ร้อยละ 25 ของกำไรในแต่ละปี

3. ที่เหลืออีกร้อยละ 25 ของกำไร เป็นทุนสำรองเพื่อการปรับปรุง ซ่อมแซม ขยายอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ของศูนย์อาหาร

2.2 การปรับปรุงบันทึกบัญชี

เพื่อประโยชน์ในการคิดคำนวณต้นทุนและรายรับ ได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงรายการบันทึกบัญชีเฉพาะงานบริหารร้านค้าย่อย ของหน่วยศูนย์อาหาร DPU ที่โครงสร้างระบบบัญชีอยู่ภายใต้รหัสบัญชีฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ ควรบันทึกบัญชีแยกย่อยในนามหน่วยศูนย์อาหาร DPU ส่วนงานบริหารน้ำดื่มของหน่วยงานร้านน้ำ DPU ในปัจจุบันได้มีการแยกระบบบัญชีอยู่ในคณะบุคคลร้านน้ำอย่างชัดเจนแล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายเล็กน้อยเท่านั้นที่ยังเป็นค่าใช้จ่ายแอบแฝงอยู่

- งานบริหารร้านค้าย่อย : หน่วยศูนย์อาหาร DPU

- 1.การบันทึกรายการบัญชีของศูนย์อาหาร ควรบันทึกบัญชีที่รหัสย่อยหน่วยงาน“ศูนย์อาหาร” ภายใต้ฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ

- 2.รายได้ของหน่วยศูนย์อาหาร DPU ได้แก่ รายได้ค่าเช่าร้านค้า รายได้เงินสดเชยค่าน้ำประปาร้านค้า รายได้เงินสดเชยค่าไฟฟ้าร้านค้า รายได้เงินสดเชยค่าภาชนะ และรายได้อื่น ๆ ควรบันทึกบัญชีที่รหัสย่อยหน่วยงานศูนย์อาหาร

- 3.ค่าใช้จ่ายของหน่วยศูนย์อาหาร ได้แก่ เงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าวัสดุใช้ไป ค่าซ่อมแซม ค่าจ้างพนักงานทำความสะอาด ค่าภาชนะ ค่าเงินสดเชยค่าน้ำประปาร้านค้า ค่าเงินสดเชยค่าไฟฟ้าร้านค้า ค่าเงินสดเชยค่าโทรศัพท์สำนักงาน เงินสดเชยค่าน้ำประปาสำนักงาน ค่าเงินสดเชยค่าไฟฟ้าสำนักงาน ฯลฯ ควรบันทึกบัญชีที่รหัสย่อย หน่วยงานศูนย์อาหาร

- 4.ควรจะมีการติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าบริเวณที่นึ่งรับประทานอาหารส่วนกลาง เพื่อจะได้ทราบค่าไฟฟ้า และจะได้มีการบันทึกบัญชีอย่างครบถ้วนถูกต้อง

- งานจำหน่ายน้ำดื่ม : ร้านน้ำ DPU

ควรตั้งระบบบัญชีระหว่างบัญชีของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ภายใต้รหัสบัญชีฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ กับระบบบัญชีคณะบุคคลร้านน้ำ เพื่อขจัดปัญหาค่าใช้จ่ายแอบแฝงหมวดวัสดุที่มีการเบิกจาก ฝ่ายบริหารพัสดุ

2.3 สํารวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

เนื่องจากการศึกษานี้ ไม่ได้มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นเป้าหมายอย่างหนึ่งในการจัดสวัสดิการให้กับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ดังนั้นควรทำการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ที่มาใช้บริการศูนย์อาหาร เพื่อจะได้รับทราบผลดำเนินงานด้านคุณภาพ ว่าในการดำเนินงานบริหารจัดการของหน่วยงานภายใน มีจุดใดบ้างที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้มาใช้บริการ และมีจุดใดบ้างที่ผู้ให้บริการยังไม่พึงพอใจ โดยพิจารณาหาวิธีแก้ไขสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ให้บริการ ควบคู่กับผลประกอบการทางการเงินที่ได้รับ คิดว่าจะพิจารณาผลประกอบการทางการเงิน ด้านเดียว

2.4 การพิจารณาผลดำเนินงานทางการเงินที่ได้รับ

ผลกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ ของการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์อาหาร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ในภาคนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการวิเคราะห์หาผลประกอบการจากการดำเนินงาน ในลักษณะการบริหารจัดการแบบปีต่อปี ไม่ได้เป็นวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการ

ซึ่งผลกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ ของปีพ.ศ.2545-2546 จำนวนเงิน 580,412.17 บาท และ ปี พ.ศ. 2546 -2547 จำนวนเงิน 639,655.12 บาท รวมในระยะเวลา 2 ปี เป็นเงิน 1,220,067.29 บาท ซึ่งเป็นกำไรเกินปกติ นั้น ยังไม่ได้วิเคราะห์ในแง่เงินลงทุนของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ได้นำเงินมาลงทุนในการปรับปรุงภายในศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ชั้นล่าง และซื้ออุปกรณ์เครื่องมือ เพื่อให้หน่วยงานภายในเป็นผู้บริหารจัดการ เป็นเงิน 4,447,428.03 บาท (ยังไม่รวมเงินลงทุนสร้างอาคารศูนย์อาหารก่อนหน้า) โดยหากเปรียบเทียบอย่างคร่าว จะเห็นว่ากำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ ที่ได้รับในระยะเวลา 2 ปี ยังไม่เพียงพอกับเงินลงทุนในการปรับปรุงและซื้ออุปกรณ์เครื่องมือข้างต้น

ฉะนั้นการนำผลกำไรรวมทางเศรษฐศาสตร์ สุทธิ ที่ได้จากการศึกษาในภาคนิพนธ์ฉบับนี้ มากำหนดนโยบายด้านด้านสวัสดิการให้กับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ในการดำเนินงานบริหารจัดการศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ของหน่วยงานภายใน เป็นดุลพินิจของผู้กำหนดนโยบายว่าจะพิจารณาเกี่ยวกับเงินลงทุน หรือไม่ อย่างไร ตามที่ได้เสนอแนะในหัวข้อ 2.1 ข้างต้น

Draft

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

นราทิพ ชูติวงศ์. เศรษฐศาสตร์การจัดการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544

_____. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542

ปรีดา นาคเนาทิม. เศรษฐศาสตร์จุลภาค1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541

วรรณิ จิเจริญ. เศรษฐศาสตร์จุลภาค2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543

สรยุทธ มีนะพันธ์. เศรษฐศาสตร์การจัดการองค์กรธุรกิจ. กรุงเทพฯ : สเตรทโทโนมิคส์,
2546

เอกสารอื่นๆ

ฝ่ายการเงินและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. เอกสารทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

อินเทอร์เน็ต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

[http:// www.dpu.ac.th](http://www.dpu.ac.th)

ภาษาอังกฤษ

Book

Robert S. Pindyck and Danicl L. Rubinfeld. **Microeconmics**. New York :
Prenticl Hall International , Inc

DRPU

DPUC

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ตารางที่ 66 แสดงอัตราค่าเช่าร้านค้าย่อยขายอาหาร งานบริหารร้านค้าย่อย

หน่วย : บาท

ประเภท ร้านค้า ย่อย	ขนาด พื้นที่/ ร้านค้า ย่อย	ขนาด พื้นที่/ ประเภท ร้านค้า ย่อย	ค่าเช่า/ เดือน (ปกติ)	ค่าเช่า/ เดือน (ลด 50 %)	จำนวน พื้นที่	ค่าเช่า/ปี (ปกติ)	ค่าเช่า/ปี (ลด 50%)
ร้านค้า หลัก	20 ตรม.	20 ตรม.	24,000.00	12,000.00	1	216,000.00	36,000.00
ร้านค้า ลอย	10 ตรม.	150 ตรม.	10,000.00	5,000.00	15	1,350,000.00	255,000.00
ร้านค้า DPU	6.25 ตรม.	87.50 ตรม.	4,000.00	2,000.00	14	504,000.00	84,000.00
	18.75 ตรม.	18.75 ตรม.	12,000.00	12,000.00	1	108,000.00	36,000.00
รวม	245 ตรม.	245 ตรม.			31	2,559,000.00	

ค่าเช่าเต็มประสิทธิภาพ / เดือน เป็นเงิน 2,559,000.00 บาท

ภาคผนวก ข.

ตารางที่ 67 แสดงการคำนวณต้นทุนค่าเสียโอกาสนำเงินมาลงทุนเริ่มแรกงานบริหารร้านค้า
ย่อย

หน่วย : บาท

ลำดับ	รายการ	จำนวนเงิน
1	ค่าปรับปรุงภายในศูนย์อาหาร ชั้นล่าง	3,593,313.83
2	เครื่องล้างจาน	321,000.00
3	เครื่องขัดพื้น ขนาด 18"	16,000.00
4	รถเข็นใส่ของขนาด 8 ปี๊บ	1,500.00
5	หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	1,956.00
6	อุปกรณ์เครื่องล้างจาน	56,376.20
7	รถเข็นเก็บเศษอาหาร	48,792.00
8	เก้าอี้ - โต๊ะ	378,994.00
9	โต๊ะสแตนเลส	22,000.00
10	รถเข็นขยะชนิด 2 ล้อ	2,996.00
11	เครื่องกรองน้ำ	4,500.00
รวม		4,447,428.03
กำหนด อัตราดอกเบี้ย เงินฝาก ร้อยละ 2 / ปี ดอกเบี้ยที่จะได้รับ / ปี		88,948.56
ต้นทุนค่าเสียโอกาส "ไม่ได้" นำเงินไปฝากธนาคาร / ปี ดอกเบี้ยค่าเสียโอกาสเงินลงทุนเริ่มแรก / ปี		88,948.56
ต้นทุนค่าเสียโอกาส หากนำเงินไปฝากธนาคาร / เดือน ดอกเบี้ยค่าเสียโอกาสเงินลงทุนเริ่มแรก / เดือน		7,412.38

ภาคผนวก ค.

ตารางที่ 68 แสดงการคำนวณค่าสาธารณูปโภคที่ไม่ได้บันทึกบัญชีรายจ่ายงานบริหารร้านค้า
 ย่อยปี พ.ศ.2545-2546

(หน่วย : บาท)

รายการค่าใช้จ่าย	ตามที่บันทึกบัญชี หมวดขดขย	ไม่มีบันทึกบัญชี (ยังไม่ได้เรียกเก็บ)	รวม
ค่าไฟฟ้าร้านค้าย่อย	227,257.00	-	227,257.00
ค่าน้ำประปาร้านค้าย่อย	44,193.00	7,500.00	51,693.00
ค่าไฟฟ้าห้องทำงาน	16,178.00	-	16,178.00
ค่าโทรศัพท์ห้องทำงาน	6,239.14	-	6,239.14
ค่าไฟฟ้าเครื่องดูดควัน	23,788.00	-	23,788.00
ค่าไฟฟ้าห้องล้างจาน	136,010.00	-	136,010.00
ค่าน้ำประปาห้องล้างจาน	19,101.25	-	19,101.25
รวม	472,766.39	7,500.00	480,266.39

ตารางที่ 69 แสดงการคำนวณค่าสาธารณูปโภคที่ไม่ได้บันทึกบัญชีรายจ่ายงานบริหารร้านค้า
 ย่อยปี พ.ศ.2546-2547

(หน่วย : บาท)

รายการค่าใช้จ่าย	ตามที่บันทึกบัญชี หมวดขดขย	ไม่มีบันทึกบัญชี (ยังไม่ได้เรียกเก็บ)	รวม
ค่าไฟฟ้าร้านค้าย่อย	191,444.00	-	191,444.00
ค่าน้ำประปาร้านค้าย่อย	62,200.50	-	62,200.50
ค่าไฟฟ้าห้องทำงาน	15,988.00	-	15,988.00
ค่าโทรศัพท์ห้องทำงาน	2,561.58	-	2,561.58
ค่าไฟฟ้าเครื่องดูดควัน	22,632.00	-	22,632.00
ค่าไฟฟ้าห้องล้างจาน	116,072.00	-	116,072.00
ค่าน้ำประปาห้องล้างจาน	16,161.75	-	16,161.75
รวม	427,059.83	-	427,059.83

ตารางที่ 70 แสดงการคำนวณค่าสาธารณูปโภคที่ไม่ได้บันทึกจ่ายบัญชีงานบริหารร้านค้า
ย่อยในระยะเวลา 2 ปี

(หน่วย : บาท)

รายการค่าใช้จ่าย	ตามที่บันทึกบัญชี หมวดคชชช	ไม่มีบันทึกบัญชี (ยังไม่ได้เรียกเก็บ)	รวม
ค่าไฟฟ้าร้านค้าย่อย	418,701.00	-	418,701.00
ค่าน้ำประปาร้านค้าย่อย	106,393.50	7,500.00	113,893.50
ค่าไฟฟ้าห้องทำงาน	32,166.00	-	32,166.00
ค่าโทรศัพท์ห้องทำงาน	8,800.72	-	8,800.72
ค่าไฟฟ้าเครื่องดูดควัน	46,420.00	-	46,420.00
ค่าไฟฟ้าห้องล้างจาน	252,082.00	-	252,082.00
ค่าน้ำประปาห้องล้างจาน	35,263.00	-	35,263.00
รวม	899,826.22	7,500.00	907,326.22

วิธีการคำนวณ : โดยตั้งสมมุติฐานว่า รายได้หมวดคชชชตามรายการข้างต้น ที่เรียกเก็บจากร้านค้าย่อย และในส่วนของหน่วยศูนย์อาหารDPU จะพอดีกับ ค่าใช้จ่ายที่ต้องนำไปจ่ายให้กับบริษัทผู้ผลิตในรายการนั้นๆ เพราะว้อตราที่เรียกเก็บแทบจะเป็นอัตราเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันมากๆ โดยที่ ค่าน้ำประปาร้านค้าย่อย ประเภทพื้นที่ลอย ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545 ถึง เดือนพฤษภาคม 2546 ยังไม่ได้มีการเรียกเก็บ ทำให้ไม่มีในบัญชีรายได้หมวดคชชชค่าน้ำประปา ในช่วงนั้น ทำให้ต้องเพิ่มเติมเข้าไป

อัตรที่เรียกเก็บ : ค่าไฟฟ้า คิดยูนิตละ 3.50 บาท ตามจำนวนจริงที่ใช้
ค่าน้ำประปา (พื้นที่หลัก และร้านน้ำ DPU) คิดอัตราเดียวกับการ
ประปานครหลวง ตามจำนวนจริงที่ใช้
ค่าน้ำประปา (พื้นที่ลอย) คิดเหมาจ่ายเดือนละ 100.00 บาท/พื้นที่
ค่าโทรศัพท์ ตามค่าใช้จ่ายจริงที่บริษัทเรียกเก็บ

ภาคผนวก ง.

ตารางที่ 71 แสดงการคำนวณหาค่าไฟฟ้าบริเวณที่นึ่งรับประทานอาหารส่วนกลางงานบริหาร
ร้านค้าย่อย

รายการ	หลอดสั้น	ดวงโคม	พัดลม	หน่วย
ข้อมูลอุปกรณ์ไฟฟ้า				
ขนาด	12 V 50 W	220 V 40 W	200 V 54 W	
จำนวนหลอด	76.00	14.00	23.00	หลอด/อัน
วัตต์/ชม./หลอด	50.00	40.00	54.00	วัตต์
จำนวนวัตต์/ชม.	3,800.00	560.00	1,242.00	วัตต์
ข้อมูลชั่วโมงที่ใช้งานในเดือนปกติ				
ชั่วโมงใช้งาน/วัน	12.00	12.00	10.00	ชั่วโมง
วันใช้งาน/เดือน	22.00	22.00	22.00	ชั่วโมง
ชั่วโมงใช้งาน/เดือน	264.00	264.00	220.00	ชั่วโมง
ข้อมูลชั่วโมงที่ใช้งานในเดือนหยุด				
ชั่วโมงใช้งาน/วัน	12.00	12.00	10.00	ชั่วโมง
วันใช้งาน/เดือน	15.00	15.00	15.00	ชั่วโมง
ชั่วโมงใช้งาน/เดือน	180.00	180.00	150.00	ชั่วโมง
ข้อมูลจำนวนวัตต์กระแสไฟฟ้าที่ใช้งาน				
จำนวนวัตต์/เดือนปกติ			273,240.00	วัตต์
	1,003,200.00	147,840.00		
จำนวนวัตต์/เดือนหยุด	684,000.00		186,300.00	วัตต์
		100,800.00		
ข้อมูลจำนวนยูนิตกระแสไฟฟ้าที่ใช้งาน				
จำนวนยูนิต/เดือนปกติ	1,003.20	147.84	273.24	ยูนิต
จำนวนยูนิต/เดือนหยุด	684.00	100.80	186.30	ยูนิต
ข้อมูลอัตราค่ากระแสไฟฟ้าที่ใช้งาน				
อัตราค่าไฟฟ้า/ยูนิต	3.50	3.50	3.50	บาท

ตารางที่ 71 (ต่อ)

ข้อมูลค่าใช้จ่ายกระแสไฟฟ้าที่ใช้งาน				
ค่าไฟฟ้า/เดือนปกติ	3,511.20	517.44	956.34	บาท
ค่าไฟฟ้า/เดือนหยุด	2,394.00	352.80	652.05	บาท
จำนวนเดือนปกติ	9.00	9.00	9.00	เดือน
จำนวนเดือนหยุด	3.00	3.00	3.00	เดือน
รวมค่าไฟฟ้าของเดือนปกติ/ปี	31,600.80		8,607.06	บาท
		4,656.96		
รวมค่าไฟฟ้าของเดือนหยุด/ปี	7,182.00		1,956.15	บาท
		1,058.40		
ค่าไฟฟ้าทั้งหมด/ปี	38,782.80		10,563.21	บาท
		5,715.36		
		55,061.37		บาท

ภาคผนวก จ.

ตารางที่ 72 แสดงการคำนวณค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์งานบริหารร้านค้าย่อย

(หน่วย : บาท)

รายการ	ราคา	ค่าเสื่อมราคา			
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3-5	ปีที่ 3-20
ค่าปรับปรุงศูนย์อาหาร ชั้นล่าง *	3,593,313.83	179,665.69	179,665.69	-	3,233,982.45
เครื่องล้างจาน	321,000.00	64,200.00	64,200.00	192,600.00	-
เครื่องขัดพื้น ขนาด 18"	16,000.00	3,200.00	3,200.00	9,600.00	-
รถเข็นใส่ของขนาด 8 ปี๊บ	1,500.00	300.00	300.00	900.00	-
หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	1,956.00	391.20	391.20	1,173.60	-
อุปกรณ์เครื่องล้างจาน	56,376.20	11,275.24	11,275.24	33,825.72	-
รถเข็นเก็บเศษอาหาร	48,792.00	9,758.40	9,758.40	29,275.20	-
เก้าอี้ - โต๊ะ	378,994.00	75,798.80	75,798.80	227,396.40	-
โต๊ะสแตนเลส	22,000.00	4,400.00	4,400.00	13,200.00	-
รถเข็นขยะชนิด 2 ถัง	2,996.00	599.20	599.20	1,797.60	-
เครื่องกรองน้ำ	4,500.00	900.00	900.00	2,700.00	-
	4,447,428.03	350,488.56	350,488.56	512,468.52	3,233,982.45

วิธีการคำนวณ : 1.กำหนดระยะเวลาค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ คิดที่ระยะเวลา 5 ปี โดยคิดค่าเสื่อมราคาร้อยละ 20 ต่อปี แบบเส้นตรง จะได้ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์ ปีละ 170,822.84 บาท

2.กำหนดระยะเวลาค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินตกแต่งภายในที่ติดกับอาคาร *(ค่าตกแต่งภายในศูนย์อาหารชั้นล่าง) คิดที่ระยะเวลา 20 ปี โดยคิดค่าเสื่อมราคาร้อยละ 5 ต่อปี แบบเส้นตรง จะได้ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ปีละ 179,665.69 บาท

3.รวมค่าเสื่อมราคาทั้งหมด ปีละ 350,488.53 บาท หรือเดือนละ 29,207.38 บาท

ประวัติผู้เขียน

นายสุพจน์ มีแสง เกิดวันที่ 28 เมษายน 2510 สำเร็จการศึกษาปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหงเมื่อ ปีการศึกษา 2531

ประวัติการทำงานได้เริ่มต้นทำงานที่บริษัทคู่แข่งจำกัด ในปี 2530 ในตำแหน่งนักวิจัย และได้ลาออกในปี 2541 โดยมีตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายแผนงานและการตลาด สังกัดสำนักอำนวยการ เป็นตำแหน่งสุดท้าย

ต่อมาในปีเดียวกันนั้นได้มาทำงานที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในตำแหน่งผู้จัดการศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เมื่อปีการศึกษา 2544 ซึ่งปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต